ÆSOPI PHRYGIS FABULÆ 2.

AM RECENTER EX COLLATIONE OPTIMORUM exemplarium emendatiùs excusæ, unà cum nonnullis variorum authorum Fabulis adjectis:

Et Indice correctiori præfixo.

CANTABRIGIÆ,
Ex Academiæ celeberrimæ Typographeo.
MDCXXXV.

3272:81

ÆSOPI VITA

BREVISSIMÈ EX

Maximo Planude ſelecta.

RErum humanarum naturam perſecuti ſunt & alii, & poſteris tradiderunt: Æſopus verò videtur, non abſque divino afflatu cùm moralem diſciplinam attigiſſet, magno intervallo multos eorum ſuperâſſe. Genus quidem traxit ex Ammorio oppido Phrygiæ, cognomento Magnæ, ſed fortunâ fuit ſervus: verùm ſervitus non potuit animum ejus liberum corrumpere. Fuit autem non ſolùm ſervus, ſed & deformiſſimus omnium ſuæ ætatis hominum: nam acuto fuit capite, obſtipis naribus, depreſſo collo, prominentibus labris, niger, unde & nomen adeptus eſt, ventroſus, valgus, & incurvus, &, quod erat omnium horum, tardiloquentiâ, & voce obſcurâ ſimul & inarticulatâ; quæ omnia ſervitutem ei parâſſe videri poſſunt. Sed cùm tali eſſet, rámque informi corpore, animo tamen fuit naturâ ſolertiſſimo, & ad omne commentum feliciſſimo. Homo igitur tam deformis ad fodiendum rus ab hero ſuo immittitur: quo digreſſus alacriter operi incumbebat. Cúmque ejus domino ficus agricola quidam dono dediſſet, ejus dominus ſervo cuidam Agathopo domum ferendas commiſit. Qui Agathopus conſilium iniit cum ſervo, ut ipſas ficus illicitè devorarent, caveatúrque poſtea Æſopum furto ablatas ediſſe, ut hero domum redeunti accuſaretur. Æſopo parantur flagra. Procumbit ad heri pedes mitigationem petit: quâ impetratâ aquam calidam affert, cujus partem bibit, reliquam propinat conſervis. Æſopus præter aquam nihil bibit: ſervi, unà cum humore, ficus in terram ejiciunt. Nudi nebulonem flagro miſerè concidunt, laudato mirificè ingenio Æſopi. Cùm Sacerdotes Dianæ convenìſſent Æſopum, rogâſſentque ut viam illis demonſtraret, quæ in urbem ducebat: Is priùs frugali cœnâ refocillatos in viam dux ipſe ducit. Ob quam hoſpitalitatem Sacerdotes precibus orant Dianam, ut ipſa gratiam referat homini tam bene de ipſis merito. Quo facto reverſus Æſopus, in ſomnium que lapſus, viſus eſt videre Dianam aſtare ſibi, ſolventem ejus linguam, atque fabularum largitam doctrinam. Quare mirificè lætatus Æſopus, expergiſcitur, beneficiúmque in hoſpitalitatis obſervationem rejicit. Non enim ampli-

ùs loquendo tardus erat, ſed linguâ ſolutâ expeditè loquebatur. Q
cùm Zenas quidam agri præfectus intellexiſſet, timens nè quando i
quitatis apud dominum ab Æſopo accuſaretur, hominem præve
atque graviſſimâ accuſatione in odium domini induxit, adeò ut eid
præfecto ab hero Æſopus traderetur. Cúmque in poteſtate Zenæ fo
Æſopus, convenit Zenam mercator quiſpiam, rogans num jument
aliquod velit divendere: Reſpondit Zenas, Jumentorum ſe poteſtat
non habere; verùm Æſopum monſtrat, ſi hunc velit, adeſſe quide
Quem cùm vidiſſet mercator; Unde hæc tibi olla, inquit? Anne trun
eſt, vel homo? Ni vocem emitteret, utrem inflatum arbitrarer: at
indignatus abiit. Æſopus ipſum ſequens, Mane, inquit. Ille verò co
verſus, Abi, inquit, ſordidiſſime canis. At Æſopus inquit, Eme
mercator: non inutile tibi ſum futurus mancipium. Nam tibi domi ſ
mali pueri, & in otio flentes: his me præfice Pædagogum; omnino
ero pro larva. Ridens igitur mercator, ad Zenam dicit, Quanti
hoc malum vendis? Ille tribus ait obolis: Mercator tres obolos exp
nens, Nihil emi, inquit, nihil expoſui mercator. Ille cùm Epheſi re
qua vendidiſſet mancipia, tres remanſerant illi; Grammaticus, Cant
& Æſopus. Quos cùm ille nequiret divendere, Samum petiit, at
ibi expoſitis his tribus, Grammatico & Cantore egregiè ornatis, Æ
po verò in medio ſordidiſſimo ſtante, venit Philoſophus Xanthus; at
hos tres prôbè contuens, mercatoris commentum miratus eſt, curn
inter duos belliſſimos juvenes tam ſordidum ſtatuiſſet homuncion
Xanthus igitur percontatur Cantorem Cujas eſſet; Reſpondit, Cap
doxum: Quid ſciret; Reſpondit, Omnia. Quo dicto, riſit Æſopus. Q
ſivit & à Grammatico Xanthus Cujas eſſet; Dixit ſe Lydium eſſe. Q
facere ſciret rogante Xantho; Omnia, inquit Grammaticus: atque i
rum riſit Æſopus. Diſcedente Xantho, rogant diſcipuli, ut Æſop
emat: nam reliquos nimis magno pretio æſtimârat mercator. Ven
ad Æſopum Xanthus, rogat, Unde ſit; Nigrum ſe eſſe, reſpondit. I
verò, Non hoc volebam, ait, ſed Unde natus ſis; Ait Æſopus, Ex v
tre matris meæ. Non hoc dico, inquit Xanthus, ſed, In quo loco na
ſis, Æſopus reſpondit, Matrem non renuntiâſſe ſibi, an in ſublimi
humili loco eum genuerit. Xanthus, Quid facere ſciret, percontatur
ille, Nihil. Quomodo, dixit Xanthus? Quoniam hi duo ſe omnia p
feſſi ſunt nôſſe: mihi verò nihil reliquerunt. Laudatus eſt multis mo
Æſopus à ſcholaſticis ob hoc reſponſum; quoniam nullus ſit uſpi
inter mortales, cui cognita exploratáque ſunt omnia. Xanthus emp
rus Æſopum, dixit, Si emero te, ánne es fugiturus? Cui Æſopus reſp
debat, Hoc ſi facere voluero, haudquaquam te uterer conſultore. Q
cùm maximè placuiſſent Xantho, ſubintulit, Sed deformis es. At
ille reſpondit, O Philoſophe, non faciem, ſed mentem oportet inſpi
re. Xanthus, ſoluto à ſcholaſticis pretio, Æſopum accipit. Inter de
bulandum igitur, cùm ſol eſſet ardentiſſimus, Xanthus metiebat nihi
minus iter peragens. Id animadvertens Æſopus, dixit ſe confeſtim
giturum. Xantho curnam id facere vellet exquirente; Quoniam, inq
ſi ei, cùm herus ſis, naturæ non potes morem gerere; quid ſervo m
faciendu

dem? nam si ad ministerium aliquod mitterer, num inter volan-
care deberem? Post hæc accidit, Xanthum die quodam amicos
rium invitasse, quibus rem gratam facturus, Æsopo mandat,
em coquat. Commodè paratâ & coctâ, Xanthus eam jubet affer-
opus jussa exequitur. Xanthus, lente acceptâ, probaturus ánne
set satis, digitis eam attrivit: & multas adhuc supèresse putans,
Æsopum afferre. Præter aquam is nihil adportavit. Xantho gra-
diante, quòd lentes non apponeret mensæ, respondit, Se,
jussisset, non lentes, sed lentem coxisse. Referuntur sententiæ
Æsopi elegantissimæ, hæ videlicet:

Deum ante omnia cole.
Regem honora.
Bene agentibus nè invide.
Linguæ continens esto.
Mulieri nunquam credas secreta.
Nè pudeat te semper discere meliora.
Fac quæ te non mœstificent.
Bonum esse non te pœniteat.

opus cùm apud Samios ageret, libertate donatus est; missúsque
regi bellum cum Samiis agenti, is suâ cum prudentiâ, tum urba-
e, effecit, ut Samiis placatus rex conciliaretur. Samii multis ho-
us redeuntem Æsopum exceperunt: qui, discedens ex insulâ, orbem
eragravit: cui maximam familiaritatem fuisse memorant cum
Licero rege, à quo statua aurea Æsopi jussa est erigi. De-
inde, peragratâ Græciâ, Delphos pervenit, à quibus
nullo affectus est honore; sed ab ipsis post saluta-
ria præcepta, rupè præceps devolutus, mor-
tuus est: cujus mors gravi pestilentiâ ul-
ta, injustè occisi Æsopi indi-
cium Delphis exhibuit.

Martinus Dorpius Joanni Leupi, Jacobo Papæ, & Joanni Ninivitæ, eruditiſſimis in Flandria Ludimagiſtris, S.

EQuidem in ea & ſum & fui ſemper ſententia, u ornatiſſimi, quam mutare nullus queat, ſed nec lim, ut impendiò plùs nutantibus literis conſulti putem ab eruditis aliquot noſtrâ memoriâ vir qui claſſicos autores caſtigatè ediderunt, quàm quibuſdam gloriæ aucupibus (nam alios taceo) qui comment riorum latifundiis omnia occupârunt. Ecquis enim non eo no ne Alanum Romanum ſuſpicit, amat, prædicat? Hæc mec identidem reputans, auſus ſum & ipſe quiddam minus, p dixerim minimum, nempe fabulas Æſopicas rurſus emitte non carmine quidem illas ſubruſticè conſcriptas, ſed proſâ or tione mirum quàm lepidè concinnatas; utpote à Gulielmo G dano tanto viro, ut ab Eraſmo meo, literatorum quaſi Pho ce, ſeriò ſit laudatus. Eam opellam vobis ingenioſæ Flandror juventutis præceptoribus nuncupatam dedico, eò utique ſp ctans, ut ſcholaſtici veſtri hoc lævigatorio omnem tenellar linguarum ſtribiliginem priùs abradant, quàm Lilianum n ſtrum vetus, atque adeò primum apud Lovanienſes politiori teraturæ domicilium profecti, Philoſophiæ initientur. Adje paucula ex Gellio, Politiano, Petro Crinito; ſed ſelecta. Qu ſi genio quopiam aſpirante levis hæc alea feliciter cecider pluſculùm aliquando, & quædam meæ fœturæ, quæ interi parturio, pariam; dialogos, carmina, prologos in actiones Pla tin s, complementum Aululariæ, atque id genus alia. Cur enim quæſo, non auſim? quoniam abſterreor. Auxilio videlicet fret Theſei quondam veſtri, nunc & mei Nicolai Ruſcoducenſis v ri (quem, tacente me, ipſi probè noſtis) exquiſitè docti, fr Philoſophicas fabulas requiratis, ſive venuſtioris dictionis la titias, & amici, candidi, ſinceri, humani, qui curam huj editiunculæ in ſe omnem derivavit: in reliquis idem (quæ hominis vigilantia) lubens obiturus. Rideri interim ab iſtis a muſis ſiniſtrâ Minervâ natis, hoc verò mihi palmarium; quand ſui ſimiles, & omnes, & ſolos, in cœlum ferre deſtinaverunt. V lete, Lovanii, ex nominatiſſimo Lilianorum Gymnaſio, ad 1 Kal. Decemb.

E

EX

PHILOSTRATI IMAGINIBUS.

Fabulæ ſe ad Æſopum, ſuâ in eum benevolentiâ, conferunt, quòd ſatagit ſui: Fabula quippe & Homero, & Heſiodo, nec non & Archiloco in Lycambem fuit: ſed ab Æſopo humana omnia ad fabulas acta ſunt, ſermone brutis non temere impertito. Iram & cupiditatem tollit, & libidinem inſectatur & eandem. Atque hæc ei leo quiſpiam agit, & vulpes; per Jovem nec equus, nec teſtudo muta; ex quibus ſeri diſcant, quæ in vita gerantur. Habentur igitur pretio fabulæ propter Æſopum; accedunt ad januam docti hujus, vittis eum devincturæ, coronâque imaginâ coronaturæ. Hic (ut puto) fabulam aliquam dixit: riſus enim faciei, & oculi in terram defixi, id quæ ſe ferunt: Pictorem, fabularum curas remiſſiore animo indigere non latuit. Philoſophatur autem pictura, & fabularum corpora: Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Æſopum ſtatuit ex illius ſcena confectum. Chori dux vulpes depicta eſt. Utitur enim eâ Æſopus miniſtrâ argumentûm plurimorum, ceu Davo Comœdia.

INDEX FABULARUM omnium, quæ in hoc libro continentur, secundum ordinem Alphabeti.

De

ABicte & dumis 37
Accipitre columbam insequente 58
Accipitribus inter se inimicis 9
Adolescentibus duobus, 18
Adolescente & cato 19
Adolescente ex coitu infirmo, & lupo 88
Adolescente in funere matris canente 78
Adolescente & coquo 100. 119
Adolescente & hirundine 132
Ægroto & Medico 27. 102. 132
Ægyptio ad fidem hort. 170
Æthiope 150
Agno & lupo 19. 122
Agricola 151
Agricola & filiis 20. 118
Agricola & canibus 23. 98 117
Agricola & ciconia 24
Agricola mercaturam & militiam affectante 75
Agricola & poeta 83
Agricola filios suos docente 98
Agricola & pelargo 122
Alcedine 153
Alite & pullis 87
Amicis duobus & urso 3
Amicis duobus & ursa 76.
Amne fuum fontem conv
lacessente
Anguilla conquerente
Anser
Anser & grue
Anseribus
Anu & ancillis
Anu dæmonem accusante
Ape & Jove
Apiario
Apologo ex Petro Crinito
Apologo Æsopi Phrygis
Apologo ex Mantuano
Apro & asino
Apro & rustico
Aquila
Aquila & cornicula
Aquila & corvo
Aquila & pica
Aquila filios cuniculi rapien
85
Aquila & vulpe
Aquila & corvo
Aquila & homine
Aranea & hirundine

podagra 52
pulchris & deformi 86
tauro pugnante 84
delphino 50
manis & ventre 57
& olea 100
28.33.44
equo 29.134
natoribus 44
vitulo 59
mia, & talpa 62
curra 76
egrotante & lupis visi- 79
os
orum finem non inve- 79
qui hero ingrato servie- 80
ubicine, & lepore tabel- 90
& lupo 102.135
& Jove 133
& leone 147
sylvestri 160
161
& vulpe 161.162
& ranis 161
& corvo 162
145
& invido 38
pe 124
pe & palumbo 21
pe & frigilla 70
pe & vipera 102
pe & merula 103
s & quadrupedibus 13
s scarabeos timentibus 6
s plures reges eligere vo- 77
ribus

Auriga & rota currûs stridente

B

BOve & juvenco 41
Bubulco 164
Buccinatore 21
Butali 150

C

CAlamo, sive canna, & oliva 120
Camelo 33.162
Calvo crines externos gerente pro narivis 105
Cancro & vulpe 156
Cancris, matre & filio 32
Cane & umbra 2
Cane & asino 5
Cane venatico 9
Cane & lanio 18.102.
Cane invido & bove 25
Cane mordaci 33
Cane & leone 42
Cane & hero 69
Cane oves domini occidente 48
Cane ad cœnam vocato 112
Cane & lupo 126
Cane carnes portante 127
Cane & gallo 143
Canibus 155
Canibus urbanis villaticum insequentibus 67
Cantilena tabellario placita 171
Caponibus pinguibus & macro 60
Carbonario & fullone 21.95
Carbonario & lotore 113
Carduele & puero 71

Caſtore virilia ſibi amputante 101
Caſſita 145
Cato & gallo 109
Cata in fœminam mutata 116
Cera duritiem appetente 75
Cerva 146
Cerva & leone 146
Cerva & vite 147
Cervo 14
Cervo & ove 10
Cervo & bobus 16
Cervo & leone 121
Cicada & formica 41
Citharœdo 156
Cochleis 151
Cochlea petente à Jove ut ſuam domum ſecum ferre poſſet 81
Columba 163
Columba & pica 59
Columba & cornice 163
Columbis & milvo 8
Coriario emente pellem urſi, à venatore nondum capti 73
Cornice & ove 25
Cornice & urna 38
Cornice & corvo 157
Cornice & cane 157
Corvo & vulpecula 4
Corvo & lupis 50
Corvo & vulpe 125
Corvo ægroto 126
Corvo & ſerpente 157
Cuculo & accipitre 59
Culice cibum ab ape petente 90
Culice & leone 165
Cygno
Cygno in morte cane prehenſo à ciconia

D

Deriſione hominis occidere volenti
Divite
Divite & ſervo

E

Epiſtolis Laurentii 54.55.56.
Equite calvo
Equo & leone
Equo & aſino
Equo & cervo
Equo inculto ſed velocioris eum deridentibus
Eremita ægrotante
Eremita & milite

F

Fabula ex Lamia Politi
Fabula Mancini
Fabro & caſſe
Facetum de erudiendo dictum
Facetum Minacii com 173
Feli in fœminam mutata
Filio ſenis & leone
Florentino qui equum e 170
Formica
Formica & columba
Formicis & cicada
Furibus
Fure & cane

G

& vulpe 136
& hirundine 162
ipera 165
naceo 1
cato 24
ulpe 166
erdice 111
bus inter ſe certan- 130
quercum eruere vo- 68
11

H

naceo viperam hoſpi- em ejiciente 82
e & aliis aviculis 7
ne & cornice 150
145
lupo 9.28.156
quem canis momor- 99. 118
& ligneo deo 112
, qui in ſomnis aurum iebat 169

I

ſibilia promittente 143
cis duobus 119
141.158.159
ſimia 30
corvo 122
fenis curvitatem irri- 64

L

ena & vulpe 129
egato avaro tubicines decipiente 63
ſene 5.127

Leone ruſtici filiam amante 128
Leone & aliis 2.28
Leone & vulpecula 16
Leone & rana 27.127
Leone & capra 29
Leone & tauro 21.128
Leone & capella 38
Leone & venatore 38
Leone & mure 75
Leone porcum ſibi ſocium eligente 90
Leone, aſino, & vulpe 128
Leone & homine 137
Leone & urſo 14
Leone & lupo 149
Leporibus 159
Leporibus & ranis 9.134
Lepore ſeſe vulpi præferente 82
Lepore calliditatem, & vulpe celeritatem à Jove petentibus 87
Lepore & teſtudine 138
Lignatore 133
Lupo ſuadente hiſtrici ut tela deponeret 81
Lupo ovis pelle induto 83
Lupo piſce fluvii, maris regnum affectante 85
Lupo & agno 1.129
Lupo & grue 2.129
Lupo & ſucula 8
Lupo & capite picto 11
Lupo & vulpe 13
Lupo & agnis 15
Lupo & cane 22
Lupo & ove 159

Lupo & vetula 165
Luſcinia cantum accipitri pro vita pollicente 179

M

MArito & uxore 155
Medico & mortuo 124
Medico, qui inſanos curabat 172
Membris & ventre 15. 50
Mercurio 158
Mercurio & ſtatuario 154
Mercurio & Tireſia 154
Milite & duobus equis 70
Milite qui uxorem habuit litigioſam 168
Milvo ægroto 6
Minacii luſoris reſponſione 173
Monedula 158
Monedula & columba 157
Mula 124
Muliere 149
Muliere virum morientem flente 61
Muliere amatoris diſceſſum flente 62
Muliere, quæ pro viro ſe mori velle dicebat 77
Muliere ignem in domum mariti ferente 91
Muliere & gallina 99. 118. 135
Muliere & medico 117
Muliere & ancillis 151
Muliere venefica 151
Muliere maritum pediculoſum vocante 167
Mulo & equo 72
Mure & rana 1
Mure urbano & ruſtico
Mure in ciſta nato
Mure amicitiam cum
unte
Mure liberante milvu
Muribus & cato
Muſca
Muſca, quæ, quadrig
dens, pulverem ſe e
dicebat
Muſca & formica
Muſcis
Muſtela ſenicula & mur

N

NAutis Sanctorum
um imploranti
Nuce, aſino, & muliere,
ſingulis proſunt verb
Nutrice & lupo

O

OLitore & cane
Ollis duabus
Opilione & agricolis
Ove paſtori convitiant

P

PArdo & vulpecula
Partu montium
Partu terræ
Paſtore
Paſtore artem nauticam
cente
Paſtore & mari
Paſtore & lupo
Patre & filiis
Patre filium ad virtutes
hortante

P

ſcinia 25
ica 27
grue 36
monedula 144
monoculo 173
& accipitre 108
doleſcentis 166
114. 163
ns 44. 114. 115
& piſciculo 31. 37
& cinaride 96
& ſmaride piſce 110
42
ſartagine in prunas
ntibus 63
equo 73
repetundarum dam-
91
fure 39
matre 104. 138
& Fortuna 120
ves paſcente 125
& ſcorpione 137
141
& homine 141
& malo, arboribus 140

Q

Iadrupedibus ſocietatē
adverſus aves, &c. 63
n & arundine 30. 36

R

tis 143. 152
mis & earum rege 7
& bove 12
& vulpe 33. 135
regem petentibus 116
& ſimiis 43

Ridenda de paucitate amico-
rum Dei reſponſio 172
Ruſtico & colubro 3
Ruſtico & angui 10
Ruſtico & equo 20
Ruſtico & Fortuna 35
Ruſtico & juvenco 39
Ruſtico & Hercule 40
Ruſtico impetrante ut triticū
abſque ariſtis naſceretur 58
Ruſtico amnem tranſituro 58
Ruſtico & mure 65
Ruſtico per vocem hœdi ad ju-
riſconſultum admiſſo 88

S

Acerdote & pyris 72
Sacerdote, qui caniculum
ſepelivit 167
Sacerdote, Epiphania an vir
eſſet vel fœmina, ignor. 171
Salice & ſecuri 138
Sancti Antonii fratre, & laico,
& lupo 171
Satyro & viatore 39
Satyro & ruſtico 45
Scarabeo & aquila 45
Scurra & epiſcopo 71
Sene puellam in uxorem acci-
piente 64
Sene, ob impotentiam, carnis
libidinem relinquente 82
Sene, juvenem poma ſibiſurri-
pientem, ſaxis dejiciente 89
Sene mortem differre volente
92
Sene mortem vocante 117
Sene, qui aſinum portavit 168
Serpente 163

Serpente & agricola. 136
Serpente & cancro 148
Simia 141
Simia & vulpecula 16
Simia & ejus prole 35
Simia & duobus ejus natis 41
Simia & vulpe 121
Simia & delphino 153
Singulari animali & vulpe 145
Sole & aquilone 32
Sue & cane 70. 148
Sylva & ruſtico 15

T

TAlpa & matre 140
Tauro & capro 35
Tauro & mure 4
Tauris & leone 36
Teſtudine & aquila 32. 146
Teſtudine & ranis 68
Tigride & vulpe 36
Trabe & bobus eam trahentibus 60
Trabe boum pigritiam increpante 71
Tubicine 100. 123
Turdo amicitiam cum hirundine ineunte 65
Thynno & delphino 101. 124

V

VAte 130
Vaticinatore 93
Venatore & perdice 138
Verme & vulpe 164
Veſpis, perdicibus & agricola 140
Veſpertilione, rubo & mergo 144
Veſpertilione & muſt
Viatore
Viatore & pera invent
Viatoribus
Vidua virum petente
Vidua & aſino viridi
Vipera & lima
Viro, Cardinali nuper gratulaturo
Viro & uxore bigamis
Viro maligno & dæmo
Viro zelotypo
Viro clyſteres recuſan
Viro amicos experiri 86
Viro aratrum portante
Viro avaro facculum m rum alloquente
Viro jactabundo
Viro Apollinem tentan
Viro & Satyro
Viro agricola
Viro inope & infirmo
Viro & uxoribus
Vitula & bove
Vitulo & cerva
Ulmo & ſilere
Upupa indignè honorata
Urſo & apibus
Vulpecula & ciconia
Vulpecula & muſtela
Vulpecula & pardale
Vulpe
Vulpe & leone 23. 94.
Vulpe & aquila
Vulpe & feli
Vulpe & mulieribus gal edentibus

...amem leporis	cani	Vulpe & venatoribus	111
...e	85	Vulpe & larva	112
...capro	93	Vulpe esuriente	114
...capite reperto	95	Vulpe & pardo	115
...trago	108	Vulpe à rustico in palea abscondita	170
...e cauda	110	Vulture aliisque avibus	29
...rubo	110	Uxore in flumine perempta	167
...crocodilo	111		

INTERPRETES.

Adrianus Barlandus.
Angelus Politianus.
Anianus.
Aulus Gellius.
Erasmus Roterodamus.
Gulielmus Gaudanus.
Gulielmus Harmanus.
Joannes Antonius Campanus.
Laurentius Abstemius.
Laurentius Valla.
Nicolaus Gerbellius Phorcensis.
Petrus Crinitus.
Plinius secundus Novocomensis.
Rimicius.

PETRI

PETRI ÆGIDII
ANTUERPIANI

Hendecaſyllabon ad Lectorem.

QUiſquis noſcere fabulas jocoſas
Æſopi cupis, hunc novum libellum
Limatum, nitidum, eruditulúmque,
Exili tibi compara monetâ:
Quo nec terſior eſt, venuſtiórque,
Nec jucundior eſt, facetiórve;
Seu purum inſpicias ſtylum Latinum,
Seu tu beſtiolas legas loquentes.
Quin & ſenſiculis ſcatent amœnis:
Ut vita inſtituenda cuique, monſtrant.
Hunc nec barbarus ore Zoileo
Pinſet, deprimet, atque lancinabit:
Hunc vel Religioſuli probabunt,
Qui tecti piceo caput cucullo
Ipſis ſunt Cynicis ſeveriores.
Nullos quippe docet feros amores,
Vel, quæ lædere teſtulam juventæ
Poſſent, illecebras licentiores.
Sed quid plura moror? Libellus iſte
Prorſus nobilis, elegans, Latinus:
Horarum eſt ſimul omnium libellus.

ÆSO

SOPI FABULÆ.

De Gallo Gallinaceo.

Gallus gallinaceus, dum vertit ſtercorarium, offendit gemmam; Quid, inquiens, rem ſic nitidam reperio? Si gemmarius reperiſſet, nihil eſſet eo latius, ut qui pretium ſciret. Mihi quidem nulli eſt uſui, nec magni æſti- equidem omnibus gemmis granum hordei malim.

Per *gemmam*, artem ſapientiámque intellige; per *gallum*, homi- ium & voluptuarium. Nec ſtolidi artes liberales amant, cùm neſciunt; nec voluptuarius, quippe cui una placeat voluptas.

De Lupo & Agno.

pus, ad caput fontis bibens, videt agnum procul in- bibentem: accurrit: agnum increpat, quòd tur- ntem. Trepidare agnus, ſupplicare ut parcat inno- , quando longè infrà biberit, potum lupi nè potu- dem turbare, nedum voluiſſe. Lupus contrà into- ibil agis, ſacrilege: ſemper obes: pater, mater, omne inviſum genus ſedulò mihi adverſatur. Tu mihi odie pœnas.

Vetus dictum eſt, Ut *canem cædas, facilè inveniri baculum.* Potens, nocere, facilè capit nocendi cauſam. Satis peccavit, qui reſiſtere nit.

De Mure & Rana.

llum gerebat mus cum rana. De paludis certabatur mperio. Pugna erat vehemens & anceps. Mus cal- ſub herbis latitans ex inſidiis ranam adoritur. Ra- ibus melior, pectore & inſultu valens, aperto Mar- em laceſſit. Haſta utrique erat juncea. Quo certa- procul viſo, milvus adproperat: dúmque præſtudio neuter ſibi cavet, utrumque bellatorem milvus ra- laniat.

MOR. Itidem evenire solet factiosis civibus, qui accensi libid minandi, dum inter se certant fieri magistratus, opes, plerunque e vitam in periculo ponunt.

De Cane & Umbra.

CAnis tranans fluvium rictu vehebat carnem. dente sole, ità ut fit, umbra carnis lucebat in a quam ille visam avidè captans, quod in faucibus era didit. Itaque tum rei, tum spei jacturâ perculsus, pr stupuit: deinde animum recipiens, sic elatravit, deerat cupiditati tuæ modus. Satis superque erat, n puisses: jam per tuam stultitiam minus nihilo tibi

MOR. Monemur hac fabellâ modestiæ, monemur pruden cupiditati sit modus, nè certa pro incertis amittamus. Astutè ce rentianus ille Sannio, *Ego*, inquit, *spem presso non emam.*

De Leone & quibusdam aliis.

CUm ove quibusdámque aliis pepigerat leo, ver nem fore communem. Itur venatum: capitur cer partiuntur. Singulis singulas partes tollere, ut conve incipientibus, leo irrugiit, Una, inquiens, pars me quia sum dignissimus. Altera itidem mea est, quia vi præstantissimus. Porrò, quia in capiendo cervo plùs verim, vendico tertiam. Quartam denique partem n cesseritis, actum est de amicitia. Socii, hoc audito, dunt vacuò & taciti, non ausi mutire contra leonem.

MOR. Rara semper fuit fides; apud hoc seculum rarior est; potentes & est & fuit semper rarissima. Quocirca satius est, ut cum pari. Qui enim cum potentiore vivit, necesse habet sæpe de su concedere. *Cum æquali æquale tibi jus erit.*

De Lupo & Grue.

LUpo voranti ovem fortè ossa hasêre in gula: an orat opem. Opitulatur nemo. Omnes dictitant, tu enim pretium voracitatis. Tandè blanditiis multis, pl búsq; promissis gruem inducit, ut, collo longissimo in gu inserto, os infixum eximeret: petenti autem præmium

...pta, inquit, abi: non sat habes quòd vivis? vitam ...bi: si libuisset, licuit præmordere collum tuum.

...Tritum est, *Perire quod facit ingrato.*

De Rustico & Colubro.

...sticus, repertum in nive colubrum frigore propè ...ctum, domum tulit, adjecit ad focum. Coluber, ...vim virúsque recipiens, deinde flammam non fe... tugurium sibilando infecit. Accurrit rusticus, ...sude verbis verberibúsque cum eo injuriam ex...; Num hanc referat gratiam; num vitam ereptu... illi, qui vitam ipsi dederit.

...Fit interdum ut obsint tibi, quibus tu profueris; & malè de te ...ii, de quibus tu bene sis meritus.

De Apro & Asino.

...m iners asinus irrideret aprum, ille indignans ...ndebat: Malum quidem, ignavissime, fueras ...: sed etiamsi tu pœnâ fueras dignus, tamen ego ...s qui à te pœnas sumam. Irride tutus, impunè ...et: tutus enim es ob inertiam.

...Demus operam, ut, cùm indigna nobis audiamus aut patiamur, ...a nobis dicamus aut faciamus. Mali enim & perditi plerunque ...si quispiam bonorum eis resistat: magni pendunt, haberi se ...ione. Imitemur equos & magnas bestias, qui oblatrantes cu... cum contemptu prætereunt.

De Mure urbano, & Mure rustico.

...bitum est urbano muri deambulare rus. Videt hunc ...us rusticus; invitat; apparatur; itur cœnatum. De... rusticus quicquid reposuerat in hyemẽ, & exhau... penu, ut tanti hospitis expleat lautitiam. Urba... men, frontem corrugans, ruris damnat inopiam, ur... binde laudat copiam. Remeans, ducit secum in ru... sticum, ut, quæ verbis jactitârat, re comprobaret. ...convivium, quod urbanus splendidè comparârat.

Inter epulandum auditur in ſera murmur clavis. T
dare illi, & fugitare fugitando. Ruſticus, & inſuet
loci ignarus, agrè ſe tueri. Diſcedente famulo, redi
banus ad menſam; vocat ruſticum. Ille vix tandem
depoſito prorepit. Invitantem ad pocula urbanum, pe
tatur num hoc periculum crebrum ſit. Reſpondet ille,
tidianum eſſe; contemni oportere. Tum ruſticus, Q
dianum? inquit. Mehercule, tuæ dapes plus fellis
mellis ſapiunt. Equidem malo cum ſecuritate mea
piam, quàm cum tali anxietate illam copiam.

MOR. Divitiæ præ ſe ferunt quidem voluptatem: ſed ſi introſ
habent pericula & amaritudinem. *Eutrapelus* quidam fuit, qui, cu
micis ſuis quàm maximè nocere vellet, divites eos faciebat; dicit
ſe eos ulciſci, quippe accepturos cum divitiis ingentem ſarcinam
rum.

De Aquila & Cornicula.

AQuila nacta cochleam, non vi aut arte quivit e
piſcem. Accedens cornicula dat conſilium:
det ſubvolare, & è ſublimi cochleam in ſaxa precipi
ſic enim fore ut concha frangatur. Humi manet corn
ut præſtoletur caſum. Precipitat aquila, frangitur
ſubripitur piſcis à cornicula, dolet eluſa aquila.

MOR. Noli quibuſvis habere fidem; & conſilium, quod ab aliis
peris, fac inſpicias. Multi enim conſulti, non ſuis conſultoribus, ſe
conſulunt.

De Corvo & Vulpecula.

PRædam nactus ſtrepitat in ramis corvus. Videt vu
cula geſtientem: accurrit. Corvum, inquit, plur
ſalute impertit vulpes. Sæpenumero audieram fama
ſe mendacem, jam re ipſâ experior. Nam ut hàc fortè
prætereo, ſuſpiciens te in arbore, advolo culpans fa
Fama enim eſt, te nigriorem pice eſſe, & video can
rem nive. Meo ſanè judicio cygnos vincis, & hc
formoſior albâ es. *Quòd ſi ut plumis, ità & vote ex*

...ium avium equidem te dixerim reginam. Hac ...unculâ illectus corvus, ad canendum apparat. ...i verò è roſtro excidit caſeus: quo correpto, vul...urbinum tollit. Tum demum miſerum corvum ...ſûque ſui, & jacturâ rei miſto pudore dolet.

Nonnulli ſic avidi laudis ſunt, ut cum ſuo probro & damno a...atorem: ejuſmodi homunciones prædæ ſunt paraſitis. Quòd ...jactantiam, facilè aſſentatorum peſtiferum genus vitaveris. ...ſe Thraſò, *nuſquam deerit tibi Gnatho.* Terent.

De Leone ſenectute confecto.

..., qui in juventute complures ſuâ ferocitate fece... inimicos, in ſenectute exolvit pœnas. Reddunt ...beſtiæ: dente aper, cornu petit taurus. Imprimis ...vetus ignaviæ nomen cupiens abolere, verbis & ...ſtrenuè inſultat. Tum gemebundus leo, Hi qui... nocui, jam viciſſim nocent, & meritó: ſed hi ...aliquando profui, jam viciſſim non proſunt, imò ...meritò obſunt. Stultus fui, qui multos fecerim ...; ſtultior, qui falſis amicis confiſus fuerim.

...In ſecundis rebus non efferaris, non ſis ferox. Nam ſi vultum ...fortuna, ulciſcentur quos læſiſti. Et inter amicos fac habeas diſ... Sunt enim quidam amici, non tui, ſed menſæ tuæ, ſed fortunæ ...quidem fortuna ſimulac mutata fuerit, & illi mutabuntur: bene ...dum erit, ſi non inimici fuerint. Meritò queritur Ovidius,

En! ego non pauciu quondam munitus amicis,
Dum flavit velis aura ſecunda meis:
Vt fera nimboſo tumuerunt aquora vento,
In mediis lacerâ puppe relinquor aquis.

De Cane & Aſino.

Vm blandiretur canis hero & familiæ, herus & familia canem demulcent. Aſellus id videns altiùs ge...ſæpit eum pigere ſortis: iniquè putat comparatum, ...gratum eſſe cunctis, paſcíque de menſa herili, ídque ...dóque conſequi: ſeſe contrà portare clitellas, cædi ...lo, nunquam otioſum eſſe, & cunctis tamen odioſum

Si hæc fiant blanditiis, eam artem, quæ tam utilis ſ
tuit ſectari. Igitur quodam tempore redeunti dom
ro, rem tentaturus, procurrit obviàm, ſubſilit, pul
gulis. Exclamante hero, accurrêre ſervi; & i
aſellus, qui ſe urbanum credidit, fuſte vapulat.

MOR. Non omnia poſſumus omnes, ut ait Virgilius in Bucol. *N*
omnia decent. Id quiſque velit, id tentet quod poſſit. Nam ſcimus
Græcè ſignificantiùs dicitur, ὄνος λύρας, id eſt, *Aſinus ly*
lyræ. Sic autem Boëtius, *Aſinus ad lyram poſitus.* Repugnante na
ritus eſt labor.

Tu nihil invitâ dices faciéſve Minervâ, teſte Horatio.

De Leone & Mure.

LEo, æſtu curſúque defeſſus, ſub umbra, fronde
viridi quieſcebat. Murum autem grege tergu
percurrente, experrectus, unum è multis compreh
Suppliciat captivus; indignum ſe eſſe cui leo iraſc
clamitat. Reputans ille in nece tantillæ beſtiolæ nih
laudis, captivum dimittit. Nec verò ità multò poſ
fortè, dum per ſaltum currit, incidit in plagas: rug
cet, exire non licet. Rugientem miſerabiliter leonem
audit, vocem agnoſcit, repit in cuniculos, laque
quærit nodos, quæſitos invenit, inventos corrodit;
plagis evadit.

MOR. Hæc fabula ſuadet potentibus clementiam. Etenim, ut ſi
humanæ inſtabiles, egent interdum ipſi potentes ope humillim
Quare vir prudens, etſi poteſt, timebit vel vili homini nocere: qui
non timet nocere alteri, valde deſipit. Quid ità? Quia, etſi jam po
fretus, neminem metuit, forſan olim erit ut metuat. Conſtat enim
niſſe claris magníſque regibus, ut vilium homuncionum vel gratia
guerint, vel iram metuerint.

De Milvo ægroto.

LEcto decumbebat milvus, jam ferme moriens:
trem orat precatum ire deos. Mater reſpondet, N
opis illi ſperandum à diis, quorum ſacra & aras ſuis r
nis toties vialâſſet.

MOR. Decet venerari ſuperos: illi enim pios juvant, impiis adver

...licitate neglecti, in miseria non exaudient. Quare in secundis ...rum memor, ut in adversis rebus præsentes sint vocati.

De Hirundine & aliis aviculis.

...primùm cœptum est seri linum, hirundo suadet ...culis impedire sementem, dictitans sibi fieri insi... ...rident illæ; stultam vatem hirundinem vocant. ...e jam lino, & virescente, rursum monet evellere ...erum irrident. Maturescit linum, hortatur popu... ...tem. Cùm nè tunc quidem consulentem audirent, ..., avium cœtu relicto, hominis sibi conciliat amici... ...init cum eo fœdus, cohabitat, cantu demulcet. Ca... ...lino avibus fiunt retia & laquei.

... Multi nec ipsi consulere sibi nôrunt, nec rectè consulentem ... Sed cùm in periculis sunt & damnis, tunc demum sapere inci... ...suam damnare socordiam. Tum sat supérque consilii est; Hoc, ..., & illud factum oportuit. Sed præstat esse *Prometheum*, quàm ...rum. Fuêre hi fratres. Nomina sunt Græca. Alteri consilium ... fuit, alteri post rem: quod declarat interpretatio nominum.

De Ranis & earum Rege.

...ns ranarum, cùm esset libera, Jovi supplicabat da... ...ri sibi regem. Ridere Jupiter vota ranarum. Illæ ta... ...erum atq; iterum instare, donec ipsum perpellerent. ...it ille trabem. Ea moles ingenti fragore quassat flu... ... Territæ silent ranæ; regem venerantur. Accedunt ...ntim propiús: tandem abjecto metu, insultant & de... ...t. Iners rex lusui est, & contemptui. Lacessunt ...m Jovem: orant regem dari qui strenuus sit. Dat Ju... ...ciconiam. Is perstrenuè perambulans paludem, quic... ...ranarum obviàm fit, vorat. De hujus igitur sævitia ...frustra questæ sunt. Jupiter non audit: nam & hodie ...c queruntur. Vesperì enim ciconiâ cubitum eunte, ex ...egressæ rauco ululatu murmurant; sed surdo ca... ... Vult enim Jupiter, ut quæ regem clementem sint de-

precatæ, jam ferant inclementem.

MOR. Perinde atq; ranis, evenire solet plebi: quę si regem pau
suetiorem habet, ignavum & inertem esse causatur; optat aliqua
tingere sibi virum. Contrà, si quando nacta est regem strenuum, h
vitiam damnat, prioris laudat clementiam: sive quòd semper pr
nos pœnitet, sive quòd verum est verbum, *Nova veteribus esse p*

De Columbis & Milvo.

*COlumbæ olim bellum gessère cum milvo: qu
expugnarent, delegerunt regem sibi accipitre
rex factus, hostem agit, non regem. Non segniùs
vus rapit ac laniat. Pœnitet columbas incœpti, satis
se putantes, pati bella milvi, quàm tyrannidem acci*

MOR. Neminem suæ sortis nimiùm pigeat. *Nihil est* (teste Fl
omni parte beatum. Equidem meam sortem, modò tolerabilis sit,
non optem. Multi, novâ sorte quæsitâ, veterem rursus optârunt. It
que ingenio vario sumus omnes, ut nosmet nostri pœniteat.

De Fure & Cane.

*FUri aliquando panem (ut sileat) porrigenti res
canis, Insidias tuas novi: panem das quò desin
trare, sed ego tuum munus odi; quippe si ego tule
nem, tu ex his tectis cuncta exportabis.*

MOR. Cave parvi commodi causâ amittas magnum. Cave cui
mini fidem habeas. Sunt enim qui dolo non tantùm benignè dic
& benignè faciunt.

De Lupo & Sucula.

*PArturiebat sucula. Pollicetur lupus se custode
fœtûs. Respondet puerpera, Lupi obsequio se non
si velit pius haberi, si cupiat gratum facere, longiùs a
Lupi enim officium constare, non præsentiâ, sed abse*

MOR. Non sunt cuncta credenda cunctis. Multi suam operam
centur, non tui amore, sed sui; suum quærentes commodum, non tu

De partu montium.

*OLim rumor erat parturire montes: homines ac
runt, circumsistunt, monstri quippiam non sine p
re expectantes. Parturiunt tandem montes, exit
Tum omnes risu emori.*

MOR. Hanc fabellam tangit Horatius,

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

…iam jactantiam. Jactabundi enim, cùm magna profitentur …, vix parva faciunt. Quapropter Thrasones illi jure sunt ma… & scommatum. Vetat item hæc fabula inanes timores. Plerun… gravior periculo est periculi metus, imò ridiculum est quod …

De Cane venatico qui ab hero contemnitur.

…nem venaticum, qui jam senuerat, instigat herus; …ustra hortatur, tardi sunt pedes, non properat. Pre… feram, fera edentulo elabitur. Increpat herus …re & verbo. Canis respondet, debere sibi jure ignosci; …nuisse, at juvenem fuisse strenuum. Sed, ut video, in… placet sine fructu: juvenem amâsti, senem odisti. …ti prædabundum, odisti tardum, edentulum. Sed si …u esses, quem olim juvenem frugis causâ dilexisti, …fructuosæ juventutis gratiâ diligeres.

…. Rectè canis. Nam, teste Nasone,

Nil, nisi …od prodest, charum est: En! detrahe menti
Spem fructûs avidæ, nemo petendus erit.

…eriti commodi nulla est memoria, futuri autem gratia non ma… præsentis commodi summa.

Turpe quidem dictu; sed, si modò vera fatemur,
Vulgus amicitias utilitate probat.

De Leporibus & Ranis.

…lvâ insolito mugiente turbine, trepidi lepores rapidè …ccipiunt fugere. Fugientibus cùm obsisteret palus, …re anxii, utrinq; comprehensi periculis. Quódque ma… esset incitamentum timoris, vident in palude mergi …u. Tunc ex leporibus unus prudentior cæteris, ac diser… Quid, inquit, inaniter timemus? Animo opus est: Cor… um quidem agilitas nobis est, sed animus deest. Hoc pe…lum turbinis non fugiendum, sed est contemnendum.

…MOR. Omni in re opus est animo. Jacet virtus sine confidentia. Con…tia enim dux & regina virtutis est.

De Hœdo & Lupo.

Capra, cùm esset pastum itura, hœdum domi conclu…dit, monens aperire nemini dum redeat ipsa. Lupus,

qui

qui id procul audierat, post matris discessum pulsat f
voce caprissat, jubens recludi. Hœdus dolum præsent
Non aperio, inquit: nam etsi vox caprissat, tamen equ
per rimulas lupum video.

MOR. Obedire parenti filios, ipsis est utile; & juvenem seni auscultare.

De Cervo & Ove.

CErvus coram lupo ovem ream facit, modium tr
debere clamitans. Ovis debiti quidem erat insci
men ob lupi præsentiam spondet se daturam. Dicitur s
tioni dies: adest: monet cervus ovem. Illa it inficias. Q
enim promiserat, excusat factum id metu, & præse
lupi; Votum extortum non esse servandum.

MOR. Sententia juris est, *Vim vi repellere licet.*
Ex hac fabella nova quædam nascitur, *Frandem fraude repellere licet.*

De Rustico & Angui.

RUsticus quidam nutrierat anguem. Iratus aliqu
do, bestiam petit securi. Evadit ille non sine v
nere. Postea rusticus deveniens ad paupertatem, ratus
id infortunii propter anguis injuriam sibi accidere. Igi
supplicat angui ut redeat. Ille ait, Ignoscere se, sed red
nolle; neque fore securum cum rustico, cui tanta sit de
securis; livorem vulneris desiisse, superesse tamen me
riam.

MOR. Ei, qui semel fidem solvit, iterum habere fidem vix est tutu
Injuriam quidem condonare, id sanè misericordiæ est: cavere aut
sibi, & decet, & prudentiæ est.

De Vulpecula & Ciconia.

VUlpecula vocavit ciconiam ad cœnam: Opsoni
in mensam effundit: quod, cùm liquidum esset, cic
niâ frustra rostro tentante, vulpecula lingit. Abit elu
avis, pudétque pigétq; injuriæ. Post plusculum dieru
redit, invitat vulpeculam. Vitreum vas situm erat plenu
op

quod quidem vas, cùm esset arcti gutturis, vulpe-
nium licuit videre & esurire, gustare non licuit:
is rostro facilè exhausit.

Risus risum, jocus jocum, dolus dolum, fraus meretur fraudem.

De Lupo & Capite picto.

Upus in officina sculptoris caput humanum repertum
ersat; miratur, sentiens, id quod erat, nihil habere
O pulchrum, inquit, caput! Est in te artis multum,
jus nihil.

Externa pulchritudo, si adsit interna, grata est. Sin alterutrâ ca-
est, præstat externâ quàm internâ careas. Illa enim sine hac in-
incurrit odium, ut stolidus eò sit odiosior, quò formosior.

De Graculo.

Raculus ornavit se plumis pavonis. Deinde pulchel-
lus sibi visus, fastidito genere suo, contulit se ad pa-
genus. Illi tandem, intellectâ fraude, stolidam
coloribus nudârunt, & plagis affecerunt. Horatius
fabellam primo Epistolarum libro narrat, de corni-
Ait eam olim adornatam collectis, quæ avibus exci-
, plumis: postea autem, cùm unaquæque avium
plumam decerpsisset, ridiculam fuisse.

Nè, si fortè suas repetitum venerit olim
Grex avium plumas, moveat cornicula risum,
Furtivis nudatà coloribus.

OR. Notat hæc fabula eos qui se gerunt æquo sublimiús; qui cum
ivunt, qui & ditiores sunt & magis nobiles; quare sæpe inopes fiunt,
t ludibrio. Probè Juvenalis monet, *Sacculus è cælo descendit*,
ν σεαυτόν, hoc est, *Nosce teipsum.*

De Musca & Formica.

Usca altercabatur cum formica: se nobilem, illam
ignobilem; se volitare, illam repere; se versari in
regum, illam in cavernis latêre, segetem rodere, a-
bibere; se splendidè epulari jactabat, & hæc tamen

otio

otio nanciſci. E regione, formica ſe non ignobilem eſſ
ſuis natalibus contentam: muſcam vagam eſſe, ſe ſ
lem: ſapere formicæ grana & fluenta, quod muſcæ p
& vina; atque hæc ſe non ſegni otio, at ſtrenuâ o
nanciſci: porrò formicam lætam eſſe & tutam, ch
omnibus, exemplar denique laboris; muſcam anxi
cum periculo eſſe cunctis infeſtam, cunctis inviſam, ex
plar denique ſegnitiei: formicam hyemis memorem
menta reponere; muſcam in diem vivere, hyeme aut
rituram, aut certè morituram.

MOR. Qui pergit quæ vult dicere, ea quæ non vult audiet. Muſ
bene dixiſſet, bene audiſſet. Aſſentior autem formicæ. Videtur enim
tabilior vita obſcura cum ſecuritate, quàm cum periculo ſplendida.

De Rana & Bove.

RAna cupida æquandi bovem, ſe diſtendebat. Fi
hortabatur matrem cœpto deſiſtere: nihil enim
ranam ad bovem. Illa ſecundùm intumuit. Clamitat
tus, Crepes licèt mater, bovem nunquam vinces. Terti
autem cùm intumuiſſet, crepuit.

MOR. Cuique ſua dos eſt. Hic formâ, ille viribus; hic opibus, ille p
amicis: unumquemque ſuo decet eſſe contentum. Valet ille corpo
ingenio. Quocirca quiſque ſemet conſulat: nec invideat ſuperiori, q
miſerum eſt; nec, quod ſtultitiæ eſt, certare optet.

De Equo & Leone.

VEnit ad equum comedendum leo: Carens autem
ſenecta viribus, meditari cœpit artem; medicum
profitetur, verborum ambage equum moratur. Hic d
dolum, artem opponit arti. Fingit ſe nuper in loco ſpi
pupugiſſe pedem, orat ut inſpiciens ſentem medicus e
cat. Paret leo. At equus, quantâ potuit vi, calcem le
impingit, & ſe continuò conjicit in pedes. Leo vix tand
ad ſe rediens, (ictu enim propè exanimatus fuerat) P
tium, inquit, ob ſtultitiam fero; & is jure effugit: d
lum enim dolo ultus eſt.

M

odio digna est simulatio, & simulatione capienda. Non est ti-
is, qui hostem præ se fert; sed qui, cùm hostis sit, benevolen-
t, is demum timendus est, & odio dignissimus.

De Equo & Asino.

*us, phaleris sellâque exornatus, cum ingenti hin-
per viam currebat. Currenti autem onustus a-
rè obstabat. Equus irâ fremebundus, & fræna
umantia mandens, Quid, inquit, tarde, ignave,
quo? Cede, inquam, aut proculcabo te pedibus.
, contrà rudere non ausus, cedit tacitus. Equo au-
volanti & cursum intendenti crepat inguen. Tum
& ostentui inutilis, ornamentis spoliatur, deinde
venditur. Postea cum carro venientem videt a-
& affatur, Heus bone vir, quid istuc ornati est? ubi
sella, bullata cingula? ubi mitidum fraenum? Sic,
necesse fuit evenire superbienti.*

Pletique in secundis rebus elati sunt, nec sui memores, nec mo-
Sed quia prosperitate insolescunt, adversitatem incurrunt. Eos
natur felices monuerim esse cautos; etenim si rota fortunæ cir-
a fuerit, sentient miserrimum genus infortunii esse, fuisse felices.
ad cumulum infelicitatis id quoque mali, Contemneatur ab iis
contempsêre; & illudent eis ii, quos ipsi risêre.

De Avibus & Quadrupedibus.

*Vibus pugna erat cum quadrupedibus. Utrinque
spes, utrinque metus, utrinque erat periculum. Ve-
spertilio autem, relictis sociis, deficit ad hostes: vincunt
duce & auspice aquilâ. Transfugam verò vesper-
em damnant, ut ì nè ad aves unquam illi sit reditio,
è luci unquam sit volatus. Hæc causa vespertilioni
t non nisi noctu volet.*

Qui cum sociis adversitatis & periculi particeps esse renuit, pro-
tis & salutis expers erit.

De Lupo & Vulpe.

*Upus, cùm prædæ satis esset, in otio degebat. Accedit
vulpecula: sciscitatur otii causam. Sensit lupus insi-
dias*

dias fieri ſuis epulis ; ſimulat morbum eſſe cauſam : vulpeculam deprecatum ire deos. Illa, dolens dolu ſuccedere, adit paſtorem, monet patêre latebras lup ſtem enim ſecurum poſſe inopinato opprimi. Adorit ſtor lupum, mactat. Illa potitur antro & prædâ. Se illi breve ſceleris ſui gaudium : nam, non ità multo idem paſtor & ipſam capit.

MOR. Fœda res invidia eſt, & ipſi interdum autori quoque cioſa. Flaccus, Epiſtolarum lib. 1.

Invidus alterius rebus macreſcit opimis.
Invidiâ Siculi non invenêre tyranni
Majus tormentum.

De Cervo.

CErvus, in perſpicuo fonte ſe conſpicatus, probat cera frontis & ramoſa cornua ; ſed tibiarum e tatem damnat. Fortè, dum contemplatur, dum judica tervenit venator : fugit cervus Ocyor *pilis*, & ag nimbos ocyor Euro. *Inſectantur fugientem canes. cùm intrâſſet condenſam ſylvam, implicata ſunt r cornua. Tum demum tibias laudabat, & cornua dam bat, quæ fecêre ut præda eſſet canibus.*

MOR. Fugienda petimus ; petenda fugimus. Placent quæ offic quæ conferunt, diſplicent. Beatitudinem cupimus, priuſquam ubi ſi colligamus. Opum excellentiam & honorum celſitudinem quærim his beatitudinem ſitam opinamur, in quibus tamen multum labor & doloris. Pulchrè id ſignificat Lyricus ille noſter ;

Sapius ventis agitatur ingens
Pinus, & celſæ graviore caſu
Decidunt turres, feriúntque ſummos
Fulmina montes.

De Vipera & Lima.

IN fabrica offendens limam vipera, cœpit rodere. S riſit lima, Quid, inquiens, inepta? Quid agis? Tu antè contriveris dentes, quàm me atteras, qua duriti eris præmordere ſoleo.

MO

Etiam atque etiam vide quicum tibi res sit. Si in fortiorem
as, non illi, sed tibi nocueris.

De Lupis & Agnis.

pis & agnis, quibus naturâ est discordia, fœdus
quando fuit, datis utrinque obsidibus. Lupi suos
, oves canum cohortem dedêre. Quietis ovibus ac
ibus, lupuli matrum desiderio ululatus edunt.
pi irruentes, fidem fœdúsque solutum clamitant,
u canum præsidio destitutas laniant.

t. Inscitia est, si in fœdere tua præsidia hosti tradas. Nam qui
it, hostis forsan nondum esse desiit; fortassis & causam ceperit,
datum præsidio adoriatur.

De Sylva & Rustico.

Vo tempore etiam arboribus suus sermo erat, venit
usticus in sylvam; rogat ut ad securim suam tollere
capulum. Annuit sylva. Rusticus, aptatâ securi,
arbores succidere. Tum, & quidem serò, pœnituit
suæ facilitatis: doluit seipsam esse causam sui

t. De quo bene merearis, vide. Multi fuêre, qui accepto beneficio
is abusi sunt perniciem.

De Membris & Ventre.

s & manus ventrem olim incusârunt, quòd ab otio-
eo lucra ipsorum vorarentur. Jubent aut laboret,
si nè petat. Supplicat ille semel atque iterum. Ne-
tamen manus alimentum. Exhausto inediâ ventre,
cæpêre omnes artus deficere, tum manus voluit tan-
officiosa esse: verùm id seró. Nam venter, desuetu-
debilis, cibum repulit. Ità cuncti artus, dum ventri
lent, cum ventre pereunte pereunt.

t. Perinde atque in membrorum societate est, ità se habet
s humana. *Membrum eget membro: amicus eget amico.* Quare mutuis
, mutuis operibus utendum est: neque divitiæ, neque dignitatum
hominem satis tuentur. Unicum & summum præsidium, complu-
micitia est.

De

De Simia & Vulpecula.

Simia vulpeculam orat ut partem caudæ sibi dom tegendas nates; illi enim esse oneri, quod sibi foret & honori. Respondet illa, nihil nimis esse; & se mall mum caudâ suâ verri, quàm simiæ nates tegi.

MOR. Sunt qui egent; sunt quibus supereſt: nulli tamen divitum i is est, ut re superfluâ beet egenos.

De Cervo & Bobus.

Cervus, venatorem fugiens, conjecit se in stabu boves orat, ut in præsepi latitare liceat. Boves tu esse negant; mox enim & dominum & famulum aff ros. Ille securum se esse ait, modò nè ipsi prodant. I famulus, occultum fœno non videt; exit. Gestire cervu nihil jam timere. Tum unus è bobus, & ævo & co gravis, Facile, inquit, erat hunc (qui talpa est) fal sed ut herum (qui Argus est) lateas, Hic labor, hoc est. *Mox deinde introgreditur herus; qui, ut servi n gentiam corrigat, cuncta lustrans oculis, & præsepe nu tentans, cervi deprehendit sub fœno cornua: incl famulos, accurrunt, feram concludunt, capiunt.*

MOR. In adverſis rebus & periculis, latebræ difficiles sunt inv aut quia miseros, ut cœpit, fortuna exagitat; aut quia ipsi metu im ti, consilii semet imprudentiâ produnt.

De Leone & Vulpecula.

Leo ægrotabat, visebant animalia, unâ officium d rente vulpeculâ. Ad hanc legatum mittit leo epistola, quæ venire admoneat; gratissimam rem eg fore ejus unius præsentiam; nec quicquam periculi fore vulpecula metuat: leonem enim primùm quidem amic mum esse vulpeculæ, ideóque percupere ejus colloqui

egrotum esse, & decumbere, ut etiamsi (id quod a) velit, nocere tamen non queat. Rescribit vulpe- parare se ut leo convalescat, idque oraturam supe- rùm minimè visuram; terreri enim se vestigiis. quidem vestigia cùm omnia sint antro leonis adver- nulla aversa, eam rem indicium esse, multum qui- nimalium introisse, sed exisse nullum. Horat.

Olim quod vulpes ægroto cauta leoni
Respondit, referam: Quia me vestigia terrent,
Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum.

1. Cave fidem habeas verbis. Ni caveris, sæpe tibi dabuntur ver- pienda est conjectura tum ex verbis, tum ex factis; & ex his illa canda.

De Vulpecula & Mustela.

Vulpecula, longâ inediâ tenuis, fortè per angustiorem rimam ad cumeram frumenti repsit: in qua cùm pasta fuit, deinde rursus tentantem egredi disten- pedit venter. Mustela luctantem procul contem- tandem monet, si exire cupiat, ad cavum macra re- quò macra intraverat.

1. Videas complures in mediocritate lætos esse atque alacres, va- ris, expertes animi molestiis. Sin hi divites facti fuerint, videbis tos incedere, nunquam frontem porrigere, plenos curis, animi is obrutos. Hanc fabellam sic Horatius canit, lib. 1. Epist. 7.

fortè per angustam tenuis vulpecula rimam
Repserat in cumeram frumenti: pastáque rursus
ne foras pleno tendebat corpore frustra.
Cui mustela procul, Si vis, ait, effugere istinc,
Macra cavum repetas arctum, quem macra subisti.

De Equo & Cervo.

Equus gerebat bellum cum cervo. Pulsus tandem è pascuis, implorabat opem humanam. Redit cum ho- descendit in campum: victus antea jam fit victor. amen hoste victo, & sub jugum misso, ipse victor ne- est serviat homini. Equitem fert dorso, frænum ore.

MOR. Dimicant multi contra paupertatem: quâ per fortunæ dustriam victâ, sæpe victoris interit libertas: Domini quippe & paupertatis servire incipiunt divitiis, anguntur avaritiæ flagris moniæ cohibentur frænis, nec quærendi tenent modum, nec (jusdem avaritiæ supplicio) partis rebus audent uti. De hac re Horatius Epistolarum, 10. Epist.

Cervus equum pugnâ melior communibus herbis
Pellebat, donec minor in certamine longo
Imploravit opes hominis, frænúmque recepit.
Sed, postquam victor violens discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frænum depulit ore.
Sic, qui pauperiem veritus, potiore metallis
Libertate caret, dominum vehet improbus, atque
Serviet æternùm, quia parvo nesciat uti.

ÆSOPI FABULÆ
ADRIANO BARLANDO INTERPRETE.

De duobus Adolescentibus.

Adolescentes duo opsonium apud coquum empturos simulant. Coquo alias res agenti carnem alter è canistro surripit: dat ut sub veste occulat. Coquus subreptam carnis partem ut vidit, furti utrumque cœpit insimulare. Qui abstulerat, per Jovem nihil habere; is verò quibuit, nil se abstulisse identidem pejerat. Ad quos, Medem, inquit coquus, fur nunc latet; sed is inspexscit per quem jurâstis.

MOR. Si quid peccavimus, id statim non sciunt homines; at Deus videt, qui sedet super cœlos, & intuetur abyssos. Quod si cogitent nes, suppressiùs prudentiúsque peccabitur.

De Cane & Lanio.

Canis in macello cùm lanio carnem abstulisset, ades sese continuò quantum potuit conjecit. Lajacturâ rei perculsus, primùm tacuit: deinde animu

cip

, sic procul acclamavit, O furacissime, curre tutus, i tibi licet: tutus enim es nunc ob celeritatem: post- tem cautiùs observaberis.

R. Hæc fabula significat, plerosque omnes tum demum fieri cauti damnum acceperint.

De Cane & Ove.

Canis ovem in jus vocat, panem ex mutuo debere clamitans. Illa it inficias. Milvus, lupus, vultur, accer- r: rem affirmant. Damnatur ovis: damnatum canis ac deglubit.

R. Falsis testimoniis opprimi quamplurimos, tum nemo nescit, ec quàm optimè docet fabellula.

De Agno & Lupo.

Agno comitanti caprum lupus fit obviàm: rogitat cur relictâ matre olidum potiùs sequatur hircum, sua- nt ad distenta lacte matris ubera redeat; sperans ità abductum ut laniet. Ille verò, Mater me, ô lupe, in- hunc commisit: huic summa cura servandi data est: ni potiùs quàm tibi obsequendum, qui me seducere ictis postulas, subductum mox discerpere.

R. Noli omnibus fidem habere. Multi enim, dum aliis videntur prodesse, sibi interim consulunt.

De Adolescente & Cato.

Um adolescens quidam in deliciis amoribúsque u- surpâsset catum, Venerem precibus fatigavit, ut m in fœminam transfiguraret. Commiserescit, & orantem Venus: fit metamorphôsis, quæ adolescenti rè amanti perplacuit; nempe tota succi plenula, tota idula, tota elegantula. Itur deinde in cubiculum, tur, luditur. Nec verò ità multò pòst, percupiens ex- i Dea nunquid catus cum corpore mutâsset & mo- per impluvium immittit musculum. Ibi risu pror-

ſus atque ludo res digna accidit. Conſpectam illico be lam inſequitur muliercula. Venus indignans fœ vultus in catum mutavit.

Cum pedibúſque manus, cum parvis brachia mutat
Cruribus: & cauda eſt mutatis addita membris.

MOR. *Cœlum, non animum mutant, qui trans mare curr*
Nimiſque difficile eſt, aſſueta relinquere.
Horat. *Naturam expellas furcâ licèt, uſquè recurret.*

De Agricola & Filiis.

COmplures habebat agricola adoleſcentulos, iíq; i ſe diſcordes fuêre: quos pater elaborans traher mutuum amorem, appoſito faſciculo, jubet ſingulos b circundatum funiculo effringere. Imbecilla nequicq conatur ætatula. Solvit pater, reddítq; ſingulis virgu quam cùm pro ſuis quiſque viriculis facilè frangeret inquit, filioli, ſic concordes vos vincere poterit nemo: ſi mutuis volueritis ſævire vulneribus, atque inteſti agitare bellum, eritis tandem prædæ hoſtibus.

MOR. Docet hic Apologus, *Concordiâ parvæ res creſcere, diſ magnas dilabi.*

De Ruſtico & Equo.

RUſticus equum vacuum, aſinúmq; ſarcinulis egr onuſtum producit ad viam. Deſeſſus aſellus equ ſibi onera ut adjuvet, orat, ſi ſalvum velit. Negat fa rum equus. Aſellus tandem ſarcinæ pondere grav procumbit: moritur. Herus omne onus, mortui quo aſelli corium, in equi dorſum reclinat. Quibus cùm deprimeretur, Me miſerum, inquit! merito meo ſic excrucior, qui dudum laboranti aſino opitulari nolui.

MOR. Monemur hac fabulâ, ut oppreſſis ſubveniamus amicis. noſtri (inquit Plato) *partem ſibi patria vendicat, partem amici,*

De Carbonario & Fullone.

*lunem invitabat carbonarius, ut ſecum in unis ædi-
habitaret. Fullo, Non eſt, inquit, mi homo, iſtud
el cordi, vel utile: vereor enim magnopere, nè, quæ
am, tu reddas tam atra quàm carbo eſt.*

R. Monemur hoc Apologo, cum inculpatis ambulare: monemur
orum hominum conſortium, velut peſtem quandam, devitare.
unt (inquit Campanus) *hominem ſodalitia: commerciæ
in mores penetrant, & perinde quiſq; evadit, ut ii quibuſ-
erſatur.*

De Aucupe & Palumbo.

*enatum auceps: videt nidulantem procul in altiſſi-
rbore palumbum: adproperat: denique inſidias mo-
: premit fortè calcibus anguem. Hic mordere. Ille
viſo exanimatus malo, Me miſerum, inquit! dum
inſidior, ipſe diſpereo.*

R. Significat hæc fabula, nonnunquam eos ſuis artibus circum-
qui res novas moliuntur.

De Buccinatore.

*Uccinator quidam ab hoſtibus capitur; adducitur.
Trepidare ille, ſupplicare ut parcant innoxio; ſe,
do nihil armorum unquam præter unam buccinam
verit, hominem nè potuiſſe quidem occidere, nedum
iſſe. Illi contrà murmure tum ſævo, tum verberibus
ant, Nihil agis, ſcelus, maximè noces, atque nunc
trucidabere; quòd, cùm ipſe (ut fateris) ſis rei milita-
peritus, cornu iſto tuo aliorum excitas evibráſque
os.*

OR. Graviſſimè peccant nonnulli, qui ad mala alioqui fatis pronis
ipibus, ut inique agant, conſulunt, atque hujuſmodi quædam ad il-
aures occinunt: Quid etiam dubitas? An te Principem eſſe oblitus
An non tibi quod lubeat, licet? Tu legibus major: in te Legirupæ
en cadere haud poteſt, qui ipſis etiam dominaris legibus. Tui nihil
dent, quod tuum non ſit. Tu potes & ſervare & perdere. Tibi fas
ipibus dignitatéque augere quem viſum ſit. Fas eſt ubi libuerit adi-
. Alios alia vel damnant, vel commendant: Tibi nihil non ho-
ſimum futurum.

De Lupo & Cane.

Lupus cani ante lucem in ſylva fortè fortunà ſit viám; ſalutat, adventum gratulatur: denique gat quo pacto tam ſit nitidus. Cui ille, Herilis cura efficit; herus me blandientem ſibi demulcet, de me paſcor herili nitidiſſima, nunquam ſub die dormito, t univerſæ familiæ non dici poteſt quàm ſim gratus. Na inquit lupus, multò es feliciſſimus, ô canis, cui tam nignus & comis contigit herus; quôcum ô utinam co morari & mihi liceat! nullum me animantium eſſet u am fortunatius. Canis, novi ſtatûs cupidiſſimum vid lupum, effecturum ſe pollicetur, ut hæreat in parte alic apud herum, modò de priſtina ferocia aliquid remitte & ſervitutem ſervire velit. Stat ſententia: Lupo bitum eſt deambulare ad villam: ſermones edunt in nere prorſus jucundiſſimos. Poſtea verò cùm illux contritum canis collum videns lupus, Quid ſibi vu inquit, ô canis, tua iſthæc prorſus depilata cervix? So ham, inquit ille, feroculus notis pariter & ignotis al trare, obmordiréque nonnunquam: Id ægrè ferens her crebris me tundebat verberibus, prohibens etiam, quem præter furem lupúmque adorirer: ego ſic vapular victus ſum, & mitior factus, hócque genialis ſævitiæ ſe vavi ſignum. Lupus hoc audito, Ego, inquit, heri amicitiam tanti non emo. Vale igitur, ô canis, cum t iſthac ſervitute: mihi mea potior eſt libertas.

MOR. Optabilius eſt humili casâ dominum eſſe, & panem atrum v rare, quàm in ampliſſima regia opiparis menſis frui, & obnoxium tre dúmque degere: nam libertas ſublimi exulat aulâ, ubi accipienda nit; & muſſitanda injuria eſt.

De Agricola & Canibus.

Agricola, cùm ruri plusculos hyemâsset dies, cœpit tandem necessariarum rerum penuriâ laborare: in-[illegible] oves, mox & capellas, postremò boves quoque ma-[illegible] habeat quo inediâ penè exhaustum corpusculum [illegible]. Id videntes canes, salutem fugâ quærere consti-[illegible]; sese enim non victuros diutiùs, quando nè bobus [illegible], quorum in opere rustico faciendo utebatur operâ, [illegible]cit herus.

[illegible]R. In quam domum mercedis gratiâ te tradas, vide. Nonnulli in-[illegible]issimi sunt heri. Multi enim hodie eò dementiæ prolabuntur, ut [illegible]vos infortunio, malo, & damno libenter mactent.

De Vulpe & Leone.

Vulpecula, quæ leonis immanitatem insuetam habe-bat, semel atque iterum id fortè animal contempla-[illegible]epidare & fugitare. Cùm jam tertiò obtulisset sese [illegible]am leo, tantum abfuit ut metuerit quicquam vulpes, [illegible]nfidenter illum adierit salutaverítque.

[illegible]R. Omnes nos consuetudo audaciores facit, vel apud eos quos an-[illegible]spicere vix ausi fuimus.

De Vulpe & Aquila.

Vulpeculæ proles foràs excurrebat: ab aquila com-prehensa, matris fidem implorat. Accurrit illa; ut [illegible]ivam prolem dimittat, aquilam rogat. Aquila nacta [illegible]dam, ad pullos subvolat. Vulpes, correptâ face, quasi [illegible]s munitiones incendio absumptura esset, insequitur. [illegible]m jam arborem conscendisset, Et ipsa nunc te, inquit, [illegible]sque, si potes, tuere. Trepidans aquila incendium dum [illegible]tuit, Parce, inquit, mihi parvísque liberis: tuum, [illegible]cquid habeo, reddidero.

[illegible]OR. Per *aquilam*, potentis atque audacis animi homines intellige; [illegible] *vulpem*, pauperculos, quos calumniis premere, contumeliísque affice-[illegible] divitibus æqué studium est. Verùm, quando est sua & formicis ira, [illegible]potentes ii acceptam interdum probè ulciscuntur injuriam.

De Agricola & Ciconia.

GRuibus anseribúsque sata depascentibus, laqu prætendit rusticus: capiuntur grues, capiuntur ves, capitur & ciconia. Supplicat illa, innocentem se mitans; & nec gruem nec anserem esse, sed avium om optimam, quippe quæ parenti sedulò semper inservire, démque senio confectum alere consueverit. Agricola, rum, inquit, nil me fugit: verùm cum nocentibus quam te cepimus, cum eis quoque morieris.

MOR. Qui flagitium committit, & is qui impuris se adjungit so pari pœnâ plectuntur.

De Gallo & Cato.

VEnit ad gallum comedendum catus: non satis an habens ad nocendum causæ, gallum criminari pit, obstreperam esse avem dictitans, utpote quæ voce acutâ noctu dormientes homines expergefacit. Ille s nocentem ait, cùm sic excitet ad opera mortales. Catu terea intonat, Nihil agis, sceleste: cum matre rem ha nec à sorore abstines. Id gallus quoque cùm expurg niteretur; Nec hoc, inquit perseverantiùs sæviens ca quicquam faciet: tu mihi hodie discerpêris.

MOR. Vetus dictum esse ait Guliel. Gaudanus, *Ut canem cædu inveniri, baculum.* Malus, si libitum fuerit, quo jure, quaque injuri præcipitem dabit.

De Opilione & Agricolis.

PVer editiore pratulo oves pascebat, atque per joc térque quatérque lupum adesse clamitans, agric undique exciebat. Illi sæpius illusi, seriò auxilium imp ranti dum non subveniunt, fiunt oves prædæ lupo.

MOR. Si mentiri consueverit quispiam, huic, si quando verum nar occeperit, haud facilè habebitur fides. Superiori Apologo finitimu ille apud Horat. lib. 2. Epist. 17. de Plano scurra jocus.

Nec, semel irrisus, triviis attollere curat
Fracto crure Planum: licèt illi plurima manet

Lacry

...ryma, per ſanctam juratus dicat Oſirim,
...dite, non ludos crudeles, tollite clandum.
...uere peregrinum, vicinia rauca reclamat.

De Aquila & Corvo.

...Upe editiſſimâ in agni tergum devolat aquila. Vi-
...ens id corvus, imitari, velut ſimia, geſtit aquilam:
...is vellus ſe dimittit, dimiſſus impeditur, impeditus
...henditur, comprehenſus projicitur pueris.

...Non aliorum, ſed ſuâ ſe quiſque virtute æſtimet. *Tuo te pede me-*
...uit Horatius. *Id velis, id tentes quod poſſis.*

De Cane invido & Bove.

...eſepio fœni pleno decumbebat canis. Venit bos ut co-
...edat. Ille ſeſe ſurrigens, prohibere. Bos, Dii te cum
...hac invidia perdant, inquit, qui nec fœno veſceris,
...e veſci ſinis.

...R. Eo ſunt ingenio plerique, ut aliis invideant, quod ipſi mentis
...aſſequi nequeant.

De Cornice & Ove.

...repitat in ovicula dorſo cornicula. Ovis, Cani, in-
...uit, ſi ſic obſtreperes, ferres infortunium. At cornix,
...cio, inquit, quibus inſultem; placidis moleſta, ſævis
...a.

...OR. Imporenti & ſincero perpetuò eſt cum malis parata certatio.
...ur ſolo innocentiſſimus quiſque: nocentis verò, ac prætorocis ho-
...auribus obſtrepit nemo.

De Pavone & Luſcinia.

...Avo, apud ſummi Jovis ſororem & conjugem Juno-
...nem, queritur, luſciniam ſuave cantillare; ſe ob rau-
...ravim ab omnibus irrideri. Cui Juno, Dos ſua à diis
...que: luſcinia cantu, tu plumis longè ſuperas: unum-
...mque ſuâ ſorte decet eſſe contentum.

...OR. Quæ dii largiuntur, grato ſumamus animo, neque majora quæ-
...ſ. *Superi temere agunt nihil.*

De

De Muſtela ſenicula & Muribus.

Muſtela, præ ſenio viribus carens, mures jam, i ſolet, inſequi non valebat; meditari cœpit dol farinulæ colliculum ſe illatebrat, ſic ſperans fore, ut laborem venetur. Accurrunt mures, &, farinam e dum cupiunt, ad unum omnes à muſtela vorantur.

MOR. Ubi viribus quiſpiam deſtitutus fuerit, ingenio opus eſt. *L Lacedæmonius* ſubindè dicere ſolebat, Quò non perveniret leonina vulpinam aſſumendam eſſe. Quod ſic lucidiùs dixeris, *Ubi virtu tis poteſt, adhibenda eſt aſtutia.*

Apologus ex Mantuano traductus.

Ruſticus quidam ex malo, quam in proximo ha agello, ſapidiſſima quotannis legebat poma: hero donabat urbano: qui, illectus incredibili pomorum d dine, malum tandem ad ſeſe tranſtulit. Ea veterri pentè exaruit, atque ibi poma pariter & malus per Quod cùm patrifamilias nuntiaretur, Heu! difficil inquit, annoſam tranſplantare arborem: ſatìs ſupe fuerat (ſi frænos meæ noviſſem imponere cupiditati) ctus ramo decerpere. Hanc fabellam ſic Mantu cecinit,

Ruſticus ex malo dulciſsima poma legebat,
Unde dare urbano dona ſolebat hero.
Aſt herus, illectus frugum dulcedine, malum
Tranſtulit in laribus proxima rura ſuis.
At quia malus erat ſenior, tranſlata repentè
Aruit, & proles cum genitrice perit.
Heu! malè transfertur, ſenio cùm induruit ar
Inquit herus: fuerat carpere poma ſatis.

MOR. Qui nimiùm ſapiunt, atque inconceſſa ſequuntu
Deſipiunt: cohibet qui ſua vota, ſapit.

BARLAN

BARLANDI FABULÆ.

De Leone & Rana.

Vdire vocem visus leo, prosiliit: substitit non sine trepidatione, magni quippiam expectans. Egreditur tandem aquis ranula. Leo, deposito metu adproperans, bestiolam proculcat pedibus.

Vetat hic Apologus inanes timores, ut illa à Guliel. Gaudano fabula de partu montium.

De Formica.

Sitis venit ad fontem ut biberet formica; incidit fortè in uteum: opitulatur eminus, ex arbore dejecto ramo, columba. Ramum conscendens formica servatur. Columbam ut capiat, auceps: non sinit formica: audem arripit mordicus: avolat columba.

Docet hæc fabula præclarè, meritis referendam esse gratiam.

De Pavone & Pica.

Ens avium, cùm liberè vagaretur, optabat sibi dari regem. Pavo se imprimis dignum qui eligeretur pu- quia esset formosissimus. Hoc in regem accepto, Pi- rex, inquit, si, te imperante, aquila nos perstrenuè, ut insequi cœperit, quo illam modo abiges? quo nos pacto bis?

R. In principe non tam forma, quàm corporis fortitudo spe- opus est prudentiâ.

De Ægroto & Medico.

Edicus curabat ægrotum: ille tandem moritur. Tum ad cognatos medicus, Hic, inquit, intempe- periit.

Pibacitatem & libidinem nisi quis maturè reliquerit, aut nun- perveniet ad senectutem, aut per brevem est habiturus senectutem.

De

De Leone & aliis.

Leo, asinus, vulpes, eunt venatum: capitur amp
natio: captæ partiri jussa. Asino singulis singula
tes ponente, irrugiit leo: asinum rapit ac laniat. P
vulpeculæ id dat negotii: quæ astutior, cùm, leoni
optimâ propositâ parte, sibi vix minimam particula
servâsset, rogat leo, à quo sic docta sit. Cui illa, Huju
inquit, calamitas docuit; mortuum asinum ostendens

MOR. Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

De Hœdo & Lupo.

Fenestra prospectans hœdus, prætereuntem l
convitiis incessere audebat. Cui lupus, Non tu
sceleste, mihi convitiaris, sed locus.

MOR. Et tempus & locus semper audaciam addunt homini.

De Asino.

Asinus, de hortulani sævitia querens, Jovi supp
alium dari herum. Exaudire Jupiter vota asini
tegularium: apud quem cùm tegulas gravioráque t
vectaret onera, accessit rursum ad Jovem: orat dar
mitior sit. Ridere Jupiter. Ille tamen non destitit ins
orare, usque adeò donec perpelleret. Dat illi coriari
quem ubi pernovit asellus, Me miserum, inquit, qui,
nullo sum contentus domino, in eum inciderim, qui
corio quidem meo (quantum auguror) parcet!

MOR. Semper damnamus quæ præsentia sunt, & *nova* appetimus (ut dici solet) *veteribus non sunt potiora.*

De Anu & Ancillis.

Anus quædam domi habebat ancillas complures, q
quotidie antequam lucesceret, ad galli gallina
quem domi alebat, cantum excitabat ad opus. Anci
quotidiani tandem negotii commota tædio, gallum obtr

rantes, jam necato illo, in medios sese dies dormi-
sed hæc spes miseras frustrata est. Hera enim, ut
ptum gallum rescivit, intempestâ deinceps nocte
jubet.

R. Non pauci, gravius malum dum student evitare, in alterum di-
cidunt. Pervulgatum est,

Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim.

De Asino & Equo.

inus beatum putabat equum, quòd pinguis esset, &
otio degeret: se verò infelicem dicebat, quòd ma-
s esset, ac strigosus, quotidiéq; ferendis oneribus ab
hero exerceretur. Haud multò pòst ad arma con-
um est. Tum equus Non equitem dorso, non fræ-
eppulit ore, nec telum corpore. Hoc viso, asinus ma-
iis gratias agebat, quòd non equum se, sed asinum
nt.

OR. Miseri sunt, quos vulgus beatos judicat; & non pauci beati,
miserrimos putant. Sutor crepidarius regem dicit felicem, quem
mnium compotem videt; non considerans, in quantas res & soli-
s distrahatur, dum interim ipse cum optima paupertate cantillat

De Leone & Capra.

Dità rupe ambulantem capram fortè conspicatus leo,
monet, ut potiùs in viride pratum descendat. Capra,
rem fortassis, inquit, si tu abesses; qui mihi non istud
i, ut ego indè ullam capiam voluptatem, sed ut tu
i quod vores famelicus.

OR. Omnibus nè habeas fidem. Quidam enim non tibi, sed sibi
unt.

De Vulture aliisque Avibus.

Nnuum se natalem celebrare adsimulat vultur:
aviculas ad cœnam invitat. Veniunt pleraq; omnes;
ntes magno plausu favoribúsq; accipit; acceptas la-
vultur.

OR. Non sunt amici omnes qui blandè dicunt, aut benignè se fa-
lle simulant. Hinc Ovidius, *Melle sub Hyblæo sæpe venena latent.*

De

De Anſeribus.

Anſeres unà cum gruibus agrum vaſtabant; q auditis, ruſtici protinus in illos feruntur. Ru conſpicatæ avolant grues; capiuntur anſeres; qui im corporis onere, ſubvolare non poterant.

MOR. Expugnatâ ab hoſtibus urbe, facilè ſe ſubducit inops: a ſervit captus. In bello divitiæ magis oneri ſunt quàm uſui.

De Jove & Simia.

Jupiter ſcire percupiens, quiſnam mortalium ſciti ederet liberos, convocare jubet quicquid uſpiam e mantium. Concurrunt ad Jovem undique: adera alitum pecudúmque genus: inter quas & ſimia, def catulos brachiò geſtans, cùm adveniſſet, à riſu nemo perare potuit: quinetiam Jupiter ipſe profusè adm riſit. Ibi continuò ſimia ipſa, Imò, inquit, novit & Ju judex noſter, catulos meos magnopere omnes, quot adſunt, præcellere.

MOR. Suum cuique pulchrum, ut eſt adagium. Et alibi apud T eritum in Eidyl.

Quæ minimè ſunt pulchra, ea pulchra videntur amau

ANIANI FABULA

ADRIANO BARLANDO INTERPRETE.

De Quercu & Arundine.

Faſtûs olim atq; adeò inſolentiæ plena quercus, aru nem aggreſſa eſt; Si nunc, inquiens, pectus animo eſt tibi, procede agedum ad pugnam, ut noſter dua eventus oſtendat utra viribus præſtet. Arundo quer tantam exultationem, fortitudiniſq; jactationem va nihil mirata, ſic reſpondit, Certamen nunc abnuo, nec ſortis me piget: nam etſi in omnem partem mobilis, tem

ſta

men pervinco sonoras: tu, si semel vasto rex Æo-
luctantes emiserit ventos, concides, & mihi tum
ii.

Declarat hæc fabula, non semper eos fortissimos esse, qui (nullâ
cessiti injuriâ) aliis insultant.

De Piscatore & Pisciculo.

ator, jacto in aquam hamo cibis illito, pisciculum
uxit. Orat obsecrátque captivus, se minutulum ut
sinat, & adolescere, ut postea majore potiatur.
ur, Ego, inquit, spem pretio non emam: quippe
fuerim ingenio semper, ut, quicquid possem, mallem
re potiùs in præsentia.

R. Hæc nos monet fabella, nè certa incertorum spe unquam amit-
Quid enim stultius, ut est apud Ciceronem, *quàm incerta pro certis*

De Formica & Cicada.

Ppetente hyeme, frumentum in aream ad solem tra-
hebat formica. Videt id cicada, accurrit, rogitat gra-
Formica, Cur non, inquit, & tu meo exemplo æstate
quodcunque potes, atque addis acervo? Respondet
bi id temporis cantando transigi. Ridens formica, Si,
æstate cantare soles, meritò nunc esuris.

R. Monemur hac fabellâ, dum adhuc robur corporis adest, quærere
ibus imbecilla sustentetur senectus. Per *hyemem*, senectutem intel-
per *æstatem*, adolescentiam, & florem illum ætatis.

De Leone & Tauro.

Eonem fugiebat taurus; in hircum incidit: is cornu
& caperatâ minitabatur fronte. Ad quem plenus irâ
rus, Non tua, inquit, in rugas contracta frons me ter-
, sed immanem metuo leonem, qui nisi tergo hæreret
, jam scires, non ità parvam rem esse pugnare cum
ro, & nostro sequi de vulnere sanguinem.

O R. Calamitosis non est addenda calamitas. *Sat miser est, qui semel*
fuit.

ANIANI

ANIANI FABUL
A GULIELMO HARMAN
NO, D. AUGUSTINI
Ordinis canonico interprete mutatæ.

De Nutrice & Lupo.

NUtrix minatur puerum plorantem, ni t datum iri lupo. Lupus id fortè audit, ſp manet ad fores. Puer tandem ſileſcit, obr te ſomno. Regreditur lupus in ſylvam je & inanis. Vulpes ubi ſit præda ſciſcitatur. Gemeb ille, Verba, inquit, mihi data ſunt: puerum plor abjicere minabatur nutrix, at fefellit.

MOR. Fœmina non eſt adhibenda fides.

De Teſtudine & Aquila.

CEperat teſtudinem tædium reptandi. Si quis e cœlum tolleret, pollicetur baccas maris rubri. S lit eam aquila. Poſcit præmium. Non habentem fodi guibus. Ità teſtudo, quæ concupiit videre aſtra, in vitam reliquit.

MOR. Tuâ ſorte ſis contentus. Fuêre nonnulli, qui, ſi manſiſſent les, poterant eſſe tuti; facti ſublimes, inciderunt in pericula.

De Cancris, Matre & Filio.

CAncrum retrogradum monet mater, antrorſu eat. Filius reſpondet, Mater, I præ, ſequar.

MOR. Nullum reprehenderis vitii, cujus ipſe queas reprehendi

De Sole & Aquilone.

SOl & Aquilo certant uter ſit fortior. Conventu experiri vires in viatorem, ut palmam ferat, qui cuſſerit manticam. Boreas horriſono nimbo viatorem greditur. At ille non deſiſtit, amictum gradiendo du cans. Aſſumit vires ſol, qui, nimbo paulatim evicto, r litur radios. Incipit viator æſtuare, ſudare, anhel

Tan

progredi nequiens, captat frigus opacum, atque
doso nemore, abjectâ manticâ, resedit: ità soli con-
siloria.

. Quîcum certes, etiam atque etiam vide. Nam etsi tu fortis
rian alius te fortior: aut si non fortior, certè callidior, ut con-
mum vincat robur.

De Asino.

simus venit in sylvam, offendit exuvias leonis, qui-
us indutus redit in pascua, greges armentáque ter-
& fugat. Venit qui perdiderat, quæritat sunm asi-
Asinus viso hero occurrit: imò cum rugitu suo in-
. At herus prehensis, quæ extabant, auriculis, Ali-
t, inquit, fallas; ego te, aselle mi, probè novi.

. Quod non es, nec te esse simules: non doctum, cùm sis indo-
divitem, non nobilem, cùm sis pauper & ignobilis, te jactes.
im comperto, rideberis.

De Rana & Vulpe.

Rana egressa paludem, in sylvis apud feras medici-
nam profitetur. Ait, se nec Hippocrati, nec Galeno
t. Cæteris habentibus fidem, illusit vulpes. An hæc,
, medicinæ habebitur peritæ, cui sic pallet os? Quin
seipsam. Sic illusit vulpes: est enim ranæ os cæruleo
t.

. Stultitiæ est, profiteri quod nescias, & ridiculum.

De Cane mordaci.

Canis subindè homines mordenti, ut sibi quisque cave-
ret, alligavit dominus nolam. Canis, ratus virtuti
ributum decus, suos populares despicit. Accedit ad
canem aliquis jam ætate & autoritate gravis, mo-
eum nè erret: nam ista, inquit, nola data est tibi in
tus, non in decus.

. Glorioſus interdum ſibi ducit laudi, quod ipſi eſt vituperio.

De Camelo.

Camelus, sui pœnitens, querebatur tauros insignes ira
geminis cornibus, se inermem objectum cæteris ani-

malibus. Orat Jovem donare sibi cornua. Ridet J stultitiam cameli: nec modò votum negat, verùm c riculas bestiæ decurtat.

MOR. Sit quisque fortunâ contentus suâ. Etenim multi fortu cuti meliorem, incurrêre pejorem.

De duobus Amicis & Urso.

DVo amici faciunt iter: occurrit in itinere u VNus, arbore conscensâ, periculum evitat: cùm spes fugæ non esset, collidit se humi. Accedit b contrectat jacentem, os explorat & aures. Homine tum continente ac motum, ursus, qui mortuis parcit, cadaver esse, innocuus discedit. Percunctante poste quidnam bestia dixisset jacenti in aurem: hoc mon ait, Nè unquam cum illiusmodi amicis iter facerem.

MOR. Rara avis in terris, nigróque simillima cygno, fides est. Verum eum res adversæ & pericula designant.

De Equite calvo.

EQues calvus illigârat pileo comam fictitiam. Ve campum acri spirante Boreâ: ac dum malè obse capillatum galerum, subitò apparet calvities. Tolli chinnum corona, nec non & ipse ridet. Quid novi est quit, avolare capillos alienos, cùm olim defluxerint fuerint mei?

MOR. Bellè fecit eques, qui non est indignatus, sed cum rid risit. *Socrates* verò, cùm accepisset in foro alapam, hoc modo resp *Molestum esse nescire homines, quando debeant prodire cum galea.*

De duabus Ollis.

DVæ ollæ stetêre in ripa: altera erat lutea, altera æ utramq; tulit vis fluvii. Luteæ collisionem met ti respondet ærea, nè quid timeat: Sese enim nè colli tur satis curaturam. Tum altera, Seu me, inquit, tec Seu te mecum flumen collisérit, cum meo utrumque periculo. Quare certum est à te separari.

Satius est vivere cum socio pari, quàm cum potentiori. A po-
enim potest esse periculum tibi, non illi à te.

De Rustico & Fortuna.

*Rusticus, cùm araret, offendebat in sulcis thesaurum: Gratias agit telluri, quæ hunc edidisset. Fortuna, vi-
hil honoris haberi sibi, ità est secum locuta, The-
reperto stolidus mihi non est gratus; at eo ipso the-
postea amisso, me primam omnium votis & clamore
abit.*

Beneficio accepto, grati simus bene de nobis merenti. Ingra-
im digna est etiam beneficio, quod jam acceperit, privari.

De Tauro & Capro.

*git leonem taurus; venit ad speluncam, quærens lati-
lam. Intranti occurrat cornibus, qui intus erat, ca-
um his verbis bos emugit, Tu quidem cornibus tuis
excipis fugam; verùm si abierit, quem fugio, quan-
viribus tauri distet caper, tum senties.*

Qui nescit miseris esse succurrendum, aut certè non nocendum.
Quisquis enim à miserorum injuriis non temperaverit, si (ut est
mutabilis) miseriis redierit felicitas, nimirum nocuisse miseris
nitebit.

De Simia & ejus prole.

*Omnes animantes suo conspectui Jupiter adesse jusse-
rat, cujusnam soboles esset pulcherrima, judicatu-
Properant feræ, advolant aves, nec non ad id certa-
natant pisces. Omnium postrema festinat simia,
secum suam prolem. Cujus quidem prolis fœdas
cunctis ridentibus, sic inquit, Maneat, cui faverit
r, victoria: meo tamen judicio, hic meus natus est
, & omnium natis jure præferendus. Hoc dicto sub-
Jupiter.*

Et nos & nostra nobis placent. Sed de nobis & de nostris factis
sit judicium, ne, si ipsi judicemus, cum simia rideamur.

De Pavone & Grue.

Pavo & grus unà cœnant. Pavo ſe jactat, ca oſtentat, gruem contemnit. Grus fatetur pavonem moſis eſſe pennis : ſe tamen, dum vix tectis ſupervol vu, animoſo volatu penetrare nubes.

MOR. Nemo alterum contemnſerit. Sua cuiq; dos, ſua cu virtus. Qui tuâ virtute caret, forſan habet quâ careas tu.

De Quercu & Arundine.

Validiore Noto effracta quercus in flumen pr tatur : dúmque fluitat, hæret fortè ramis ſ arundine. Miratur arundinem in tanto turbine ſta columem. Hæc reſpondet, cedendo & declinando ſe e tam, inclinare ad Notum, ad Boream, ad omnem fl Nec mirum eſſe quòd quercus exciderit, quæ non ce ſed reſiſtere concupivit.

MOR. Potentiori nè reſiſtas, ſed hunc cedendo & ferendo Quod pulchrè docet facundiſſimus Poëtarum Virgilius,

Nate deâ, quò fata trahunt retrahúntque ſequamur. Quicquid erit, ſuperanda omnis fortuna ferendo eſt.

De Tigride & Vulpe.

Venator jaculis agitabat feras. Tigris jubet o feras abſiſtere ; ſeſe unam ait bellum confectu Pergit venator jaculari. Tigris oppidò ſanciatur. I entem è prælio, telúmq; extrahentem percontatur v quiſnam valentem bellnam tam valde vulnerâſſet ſpondet, ſe authorem vulneris haud nôſſe : verùm ex neris magnitudine capere ſe conjecturam, aliquem virum.

MOR. Fortes plerunque ſunt temerarii; & ars vim, ingeniu tudinem ſuperat.

De Tauris & Leone.

Quatuor fuêre tauri, quibus placuit communem rum eſſe ſalutem, & commune periculum. Vid ſimul paſcentes ; etſi eſuriit, tamen conjunctos ag

Primùm dat operam verbis fallacibus segregare, egatos laniat.

Concordiâ nihil est firmius: discordia etiam fortes reddit.

De Abiete & Dumis.

ur olim abies despicere dumos: jactat se proceram locari in ædibus, cum velo stare in navibus; dumos humiles, viles, nulli usui idoneos. Quorum quidem i responsum, Tu sanè, abies, tuis gloriare bonis, ris insultas malis. Verùm nec tua refers mala, & reteris bona. Cùm tu sonanti detruncâre securi, velles tum nobis, qui securi sumus, esse te similem!

R. Et summæ fortunæ sua insunt mala, & humili fortunæ sua nil aliud nunc dicam, hæc secura est ac tuta; illa nec extra el, nec caret periculo. Horat. canit in Lyricis,

Celsa graviore casu
Decidunt turres, feriúntque summos
Fulmina montes.

De Piscatore & Pisciculo.

ductus hamo pisciculus, orat piscatorem se dimit-. Ait modò se à matre fusum, atque mensam, cùm minutus sit, non multùm juvare: Si dimittat, grandem ultro ad hamum ejus rediturum. Piscat se dimissurum prædam certam, licèt exiguam. habeam, inquit, scio; quid sim habiturus, nescio: spem pretio non emam.

R. Certum præstat incerto, præsens futuro, etsi nonnunquam commodum omissum attulit magnum.

De Alite & pullis ejus.

Les positos in segete pullos monet, ut, dum ipsa abest, diligenter attendant, si fiat sermo de occatione. Reti à pastu matri, pulli anxii narrant dominum agri illam mandâsse vicinis. Respondet, nihil esse peri- Item alio die trepidi aiunt, rogatos ad metendum esse

amicos. Iterum jubet illa, ut ſint ſecuri. Tertiò, ut vit ipſum dominum cum filio ſtatuiſſe poſtero mane falce meſſem intrare, Jam (inquit) tempus eſt ut ſ mus. Vicinos & amicos non timui, quia non ventur vi. Timeo dominum: illi enim res cordi eſt.

MOR. Socordes alienis in rebus plerique ſumus: quòd ſi qui curatum velis, alteri nè mandes, ſed cures ipſe.

De Avaro & Invido.

DVo homines orabant Jovem, cupidus & inv Mittitur à Jove Apollo, per hunc ut eorum ſatisfiat: dat hic utrique optandi liberam facultatem conditione, ut, quodcunque petiſſet alter, id ipſum acciperet duplicatum. Hæret diu cupidus, cùm nihil fore ſatis. Petit tandem non pauca, & duplum accip cius. Porrò invidus hoc petit, ut ipſe uno privetur o rum, lætus ſocium mulctandum eſſe utroque.

MOR. Avaritiam quid poteſt ſatiare? Invidiâ verò dementi nihil; quæ, dummodo noceat alteri, ſibimet imprecatur malum.

De Leone & Capella.

VIdet leo pendêre dumoſa de rupe capellam. Su deſcendere, ut in campo thymum ſaliceſque ca Recuſat capella deſcendere; verba quidem ejus haud mala, ſed mentem eſſe plenam doli reclamans.

MOR. Cogita, quis quid ſuadeat. Multi ſuadent utilia, non tibi, ſe

De Cornice & Urna.

SItibunda cornix reperit urnam aquæ: ſed erat profundior, quàm ut poſſet à cornice aqua contingi natur effundere urnam, nec valet. Tum, lectos ex a ſcrupulos injectat; hoc modo aqua levatur, & cornix bi

MOR. Interdum id, quod non potes efficere vi, efficies prudenti conſilio.

De Leone & Venatore.

LItigat leo cum venatore. Suam præfert fortitudi hominis fortitudini. Poſt longa jurgia venator d

ad Mausoleum, in quo sculptus erat leo caput de-
in gremium viri. Negat fera id satis esse indicii.
es enim sculpere quod vellent, ait: quòd si & leo-
nt artifices, jam virum sculptum iri sub pedibus

R. Quisque, quoad potest, & dicit & facit quod suæ parti & causæ
desse.

De Puero & Fure.

lebat puer flens apud puteum. Fur rogat causam
di. Puer dicit, rupto fune incidisse in aquas urnam
ri. Homo exuit se, insilit in puteum, quærit. Vase
nemo, conscendit, atque ibi nec puerum, nec suam
tunicam. Puer quippe sublatâ tunicâ fugerat.

R. Falluntur interdum, qui fallere solent.

De Rustico & Juvenco.

lat rustico juvencus vinculi omnisq; jugi impatiens.
Homo astutulus bestiæ resecat cornua (cornibus enim
at) tum jungit non currui, sed aratro, nè, ut solet, he-
ulsaret calcibus. Stivam ipse tenet, gaudens indu-
ffeciss, ut jam foret tutus, & à cornibus & ab un-
Sed quid evênit? Taurus subindè resistens, spargen-
dibus, os caputque rustici opplet arenâ.

R. Sunt nonnulli sic intractabiles, ut nullâ queant arte, nullo con-
tractari.

De Satyro & Viatore.

Satyrus, qui deus nemorum olim est habitus, viatorem
ive obrutum atque algore enectum, miseratus, ducit
antrum suum; fovet igne. Spirantem autem in ma-
rcontatur causam: qui respondens, Ut calefiant,
it. Postea cùm accumberent, sufflat viator in polen-
: quod cur faceret interrogatus, Ut frigescat, inquit.
e continuò Satyrus viatorem ejiciens, Nolo, inquit,
eo sit antro, cui tam diversum est os.

MOR. Cave ſit in tuo convictu homo duplici ore, quique in ſi ne eſt Proteus.

De Apro & Ruſtico.

APro vaſtanti ſegetes ruſticus præcîdit auricu Iterum deprehenſo præcîdit alteram. Et i.inc redeuntem capit, captum portat in urbem deſtinatum titiæ ſui patroni. Sectâ jam in convivio belluâ, nuſq apparet cor. Excandeſcente hero, & flagitante coc villicus reſpondet, Patrone, non eſt mirum non appe cor: credo ſtultum aprum nunquam cor habuiſſe. N cor habuiſſet, nunquam in pœnam ſuam ad meas ſe toties rediiſſet. Sic ruſticus. At omnes conviva e riſu, cachinnari de ſtultitia ruſtici.

MOR. Multorum hominum eſt adeò excors vita, ut an cor ha poſſis ambigere.

De Tauro & Mure.

MUs tauri pedem momorderat fugiens in antrum Mum. Taurus vibrat cornua, quærit hoſtem, quam videt; irridet eum mus: Quia, inquit, robuſtu ac vaſtus, non idcirco quemvis contempſeris: Nunc t quidem gratis, læſit exiguus mus.

MOR. Tritum eſt illud verbum, quod ſignificantiùs noſtrate li dixerim, *Let no man be too heedleſſe of his enemie.* Latinè ſic, *Nemo hoſtem ſtocci pendat.*

De Ruſtico & Hercule.

RUſtici currus hæret in profundo luto. Mox ſupi deum Herculẽ implorat. Intonat vox è cœlo; Ine inquit, flagella equos, & ipſe annitere rotis, atque t Herculem vocato. Tum enim aderit Hercules voca

MOR. Nil proſunt otioſa vota, quæ ſanè Deus non audit. *Fun mus*, inquiunt, *ipſe tum juvabit te Deus.*

De Anſere.

FUit anſer qui ponebat ova aurea, ſingulis die ſingula. Dominus, ut ſubitò fiat dives, anſerem ju

...ans intus latêre gazam. Sed ansere invento va-...pet miser, anxiéque dehinc suspirat, ac plangit, & ...spem periisse.

...R. Moderanda sunt vota. Curandum est, ne vel præproperi si-...nimii. Nam & festinantia nocet, & qui plura quàm decet quæ-...dum acquirit nihil.

De Cicada & Formica.

...Um per æstatem cicada cantat, formica suam exer-...t messem, trahit in antrum grana, reponens in hye-... Seviente brumâ, famelica cicada venit ad formi-...mendicat victum. Renuit formica, dictitans sese, ...lla cantabat, laborâsse.

...R. Qui segnis est in juventa, egebit in senecta: & qui non parcit, ...endicabit.

De Simia & duobus ejus Natis.

...mia, ut ferunt, cùm peperit gemellos, alterum dili-...t, alterum negligit. Erat puerpera cum gemellis: ...que cùm incidisset terror, vitatura periculum, di-...m prehendit ulnis, quem (dum præceps fugitat) ...it petræ, atque enecat: Neglectus autem, qui in ...to hæserat tergo fugientis, mansit incolumis.

...R. Solet evenire, ut ipsi parentes filio, quem tenerè amant, præ ...indulgentia sint mali occasio & periculi; eo, quem minùs amant, ...nte se strenuum ac probum.

De Bove & Juvenco.

...Os jam grandis ævo quotidie trahebat aratrum. Ju-...vencus laboris expers vicinis exultat in pascuis, ac ...em insultat fortunæ senioris. Jactat se jugi ac vin-... inscium, liberum, otiosum: illi attritum esse la-...collum: Denique, se glabrum ac nitidum; illum esse ...tum ac squalidum. Senior tum quidem nihil con-...; sed brevi pòst tempore videt hunc insultatorem duci

ad

ad aras, ac tum hisce verbis affatur, Quò tua mollis pervênit? Secarum istud otium rediit ad securim. saltem (ut opinor) potiùs suades mihi laborem, q tuetur, quàm otium, quod nunc te traxit ad necem.

MOR. Ad vitam rectè gerendam, opus est labore & vigilanti cors autem, & voluptati deditus, suarum rerum, quem nollet, so exitum.

De Cane & Leone.

OCcurrit canis leoni, jocatur: Quid tu miser ex stus inediâ percurris sylvas & devia? Me s pinguem ac nitidum: atque hæc non labore consequor otio. Tum leo, Habes tu quidem tuas epulas; sed h stolide, etiam vincula. Tu servus esto, qui servire po ego quidem sum liber, nec servire volo.

MOR. Pulchrè respondet leo. Quibuslibet enim rebus poti libertas.

De Piscibus.

PIscis fluviatilis vi fluminis correptus est in mare; suam efferens nobilitatem, omne marinum genus pendebat. Non tulit hoc phoca; sed ait, tunc fore judic nobilitatis, si cum phoca captus portetur ad forum: emptum iri à nobilibus; illum autem à plebe.

MOR. Multi sic capti sunt libidine gloriæ, ut sese ipsi prædice jactent. Sed laus sui oris non datur homini laudi, at excipitur cum ditorum risu.

De Pardo & Vulpecula.

PArdus, cui pictum est tergum, cæteris ferè, etiam nibus, despectis, intumescebat. Accedit ad hunc pecula, suadet non superbire, dicens, Illi quidem specio esse pellem, sibi verò speciosam esse mentem.

MOR. Discrimen est bonorum, & ordo. Bona corporis præstant b fortunæ; utrisque illis animi bona præferantur oportet.

APOLO

LOGI EX CHILIADIBUS

ligiorum Erasmi desumpti, ad communem puerorum fructum.

De Vulpecula & Pardale.

Um aliquando pardalis vulpem præ se contemneret, quòd ipsa pellem haberet omnigenis colorum maculis variegatam; respondit vulpes, Sibi id decoris in animo esse, quod illi esset in cute.

1. Neque verò paulò satius est ingenio præditum esse vafro, quàm ficolore.

De Vulpe & Fele.

Um aliquando vulpes in colloquio, quod illi erat cum fele, jactaret sibi varias esse technas, adeò ut vel haberet dolis refertam; felis autem responderet, unicam duntaxat artem esse cui fideret, si quid esset minis: Inter confabulandum repentè canum accurum tumultus auditur. Ibi felis in arborem altissi- subsiliit, cùm vulpes interim à canum agmine cincta ur.

2. Inanit fabula, præstabilius esse nonnunquam unicum consilium, id sit verum & efficax, quàm plures dolos, consiliaque frivola.

De Rege & Simiis.

Ex quidam Ægyptius aliquot simias instituit, ut saltandi rationem perdiscerent. Ut enim nullum al ad figuram hominis propiùs accedit, ità nec aliud humeros aut meliùs aut libentiùs imitatur. Artem saltandi proximis edoctæ saltare cœperunt, insignibus ta purpureis, ac personatæ: multòque jam tempore rem in modum placebat spectaculum; donec è specta- ius facetus quispiam, nuces, quas clanculum in sinu bat, in medium abjecit. Ibi statim simia, simulatq; nu-

ces

ces vidiſſent, oblita choreæ, id eſſe cœperunt, quod a fuerant: ac repentè è ſaltatricibus in ſimias redierunt; tritiſque perſonis, dilaceratiſque veſtibus, pro nuc inter ſe pugnabant, non ſine maximo ſpectatorum riſu

MOR. Admonet hæc fabula, fortunæ ornamenta non mutar minis ingenium.

De Aſino & Viatoribus.

DUo quidem, cùm in deſertis locis aſinum quemp fortè fortunà nacti eſſent, contendere inter ſe co runt, uter eorum uti ſuum domum abduceret: nam ut pariter à fortuna videbatur objectus. Hac interim d illis invicem altercantibus, aſinus ſeſe ſubduxit, ac ter eo potitus eſt.

MOR. Quidam à præſentibus commodis, quibus ob inſcitia peſciunt, excidunt.

De Piſcatoribus.

PIſcatores aliquot, jacto reti, teſtudines eduxer Eas cùm eſſent inter ſe partiti, neq; ſufficerent on bus comedendis, Mercurium fortè accedentem invi runt ad convivium. At is intelligens ſe nentiquam manitatis gratiâ vocari, ſed ut eos faſtidio cibi ſubl ret, recuſavit, juſſitq; ut ipſi ſuas teſtudines ederent q cepiſſent.

MOR. Nonnulli, poſteaquam inconſultè quippiam adorti ſunt, orum implorant auxilium, quos ſuo negotio admiſceant.

De Aſino.

APud Cumanos aſinus quiſpiam pertæſus ſervitut abrupto loro in ſylvam aufugerat: illic fortè re tum leonis exuvium corpori applicabat ſuo, atque ita leone ſe gerebat, homines pariter ac feras voce caudâ territans: nam Cumani leonem ignorant. Ad hunc tur modum regnabat aliquandiu perſonatus hic aſin pro leone immani habitus ac formidatus, donec hoſpes q

*Cumas profectus, qui ſæpenumero viderat & leo-
asinum, (atque ob id non erat difficile dignoſcere)
prominentium indicio, neque non aliis quibuſdam
ſuris, aſinum eſſe deprehendit, ac probè fuſtigatum
it, dominóque agnoſcenti reddidit. Interim autem
non mediocrem concitabat omnibus Cumanis aſinus
gnitus, quos dudum, creditus leo, metu propemo-
exanimaverat.*

R. Haud facilè tegimus vitia, quæ à pueris nobiſcum adolevе-

De Scarabeo & Aquila.

*Carabeus aliquando ſpretus ab aquila, cœpit de vin-
ſa quoquo pacto ſumenda cogitare. Perveſtigavit
m aquila nidum collocâſſet, adrepſit ſcarabeus &
ſimili dolo dejecit. Aquila, cùm ſæpius domiciſium
untâſſet, neque quicquam proficeret, Jovem patro-
adiit, exponit calamitatem ſuam: is jubet, ut ſuo in
io ponat ova, vel iſtic in tuto futura. Et huc per
is lacinias, ſinúſque prorepſit pertinax ſcarabeus,
quaquam ſentiente Jove. Deinde ubi vidit ova com-
ri Jupiter, neque ſatis animadvertit, territus rei
itate, excuſſo gremio in terram dejecit.*

O R. Monet hæc fabella, neminem, quantumvis puſillum, con-
endum eſſe.

De Satyro & Ruſtico, *Aniani* fabula, *Eraſmo* interprete.

*Atyrus quidam cùm vehementer algeret, hyberno ge-
lu ſupra modum ſæviente, à ruſtico quodam induc-
in hoſpitium. Admiratus autem cur homo inflaret in
nus ori admotas, rogavit cur ità faceret. Is reſpondit,
frigidas manus halitûs tepore calefaceret. Deinde ubi
ncto foco, appoſitâ menſâ, in pultem fervidam rur-
ſum*

ſum inflaret, magis etiam admiratus, ſciſcitatus eſ
hoc ſibi vellet. Uti pultem, inquit ille, nimium ferve
halitu refrigerem. Tum Satyrus ſurgens à menſa,
ego audio? inquit. Túne eodem ex ore pariter & cal
& frigidum efflas? Valebis. Neque enim mihi rati
cum ejuſmodi homine commune habere hoſpitium.

MOR. Notantur bilingues, qui eundem modò laudant, modò
perant.

EX SECUNDO NOCTIU

Atticarum Gellii, Apologus Æſopi Phrygis, memoratu non inutilis.

Æſopus ille Phrygia fabulator, haud immeritò ſap
exiſtimatus eſt, cùm quamtilia monitu ſuaſúq; er
non ſeverè, non imperiosè præcepit, & cenſuit, ut phil
phis mos eſt; ſed feſtivos delectabiléſq; apologos comm
tus, res ſalubriter ac proſpicienter animadverſas, in r
tes animóſq; hominum cum audiendi quadam illecebr
duxit: Velut hæc ejus fabella de aviculæ nidulo lepidè
jucundè præmonet, ſpem fiduciámque rerum quas effi
quis poſſit, haud unquam in alio, ſed in ſemetipſo ha
dam. Avicula, inquit, eſt parva; nomen eſt caſſita;
bitat, nidulatúrque in ſegetibus; id ferme temporis,
appetit meſſis, pullis jamjam plumantibus. Ea caſſita
ſementes fortè conceſſerat tempeſtiviores: propterea ſ
mentis flaveſcentibus pulli etiam tunc involucres er
Cùm igitur ipſa iret cibum pullis quæſitum, monet eos,
ſi quid ibi novæ rei fieret, diceret úrve, animadverteret
ídque uti ſibi, ubi rediiſſet, renuntiarent. Domi
poſtea ſegetum illarum filium adoleſcentem vocat,

Vide

...e, inquit, hæc ematuruisse, & manus jam postula-
...circo die crastino, ubi primùm diluculabit, fac ami-
...eas, & roges, ut veniant, operámque mutuam
..., & messem hanc nobis adjuvent: hæc ubi dixit,
...it. Ubi rediit cassita, pulli trepiduli circumstrepere
...que matrem, ut statim jam properet, atque alium
...um sese asportet. Nam dominus, inquiunt, misit
...qui amicos rogaret, ut luce oriente veniant, & me-
... Mater jubet eos à metu otiosos esse. Si enim domi-
...inquit, messem ad amicos rejecit, crastino seges non
...ur, neq; necesse est hodie utì vos auferam. Die igitur
...o mater in pabulum volat: dominus quos rogave-
...pperitur: sol fervet, & fit nihil, & amici nullì erant.
...ille rursum ad filium, Amici isti, inquit, magnam
...tem cessatores sunt: quin potiùs imus, & cognatos,
...s, vicinósque nostros oramus, ut adsint cras tempore
...tendum? Itidem hoc pulli pavefacti matri nuntiant.
...ter hortatur, ut tum quoque sine metu, ac sine cura
...cognatos affinésque nullos ferme tam esse obsequibi-
..., ut ad laborem capessendum nihil cunctentur, &
... dicto obediant: vos modò, inquit, advertite, si
... quid dennò dicetur. Aliâ luce ortâ, avis in pa-
...profecta est: cognati & affines operâ, quam dare ro-
...sunt, supersedent. Ad postremum igitur dominus
..., Valeant, inquit, amici cum propinquis: afferes pri-
...luce falces duas; unam egomet mihi, & tu tibi capies
...am; & frumentum nosmetipsi manibus nostris cras
...mus. Id ubi ex pullis dixisse dominum mater audi-
... Tempus, inquit, est cedendi, & abeundi: Fiet nunc
... procul quod futurum dixit. In ipso enim jam ver-
..., cuja est res, non in alio unde petitur. Atque ità cas-
sita

ſita nido migravit, & ſeges à domino demeſſa eſt.
quidem eſt Æſopi fabula, de amicorum plerunq
propinquorum levi & inani fiducia. Sed quid aliu
ctiores libri philoſophorum monent, quàm ut nobis
tùm ipſis nitamur? Alia autem omnia, quæ extra n
tráque noſtrum animum ſunt, neque pro noſtris, ne
nobis ducamus. Hunc Æſopi apologum Ennius
tyris ſcitè admodùm & venuſtè verſibus quadratis
poſuit: quorum duo poſtremi iſti ſunt, quos habere
& memoriâ, operæpretium eſſe hercle puto,

Hoc tibi erit argumentum ſemper in promptu ſitum
Nè quid expectes amicos, quod tu agere poſſis.

Fabula ex Lamia Politiani deſumpta.

AVes olim propè univerſæ noctuam adierunt,
rúntque eam, nè poſthac in adium cavis nidifi
ſed in arborum potiùs ramis, atque inter frondes; ibi
vernari ſuaviùs. Quin eidem quercum modò enata
ſillam, tenellámque adhuc oſtendebant, in qua ſe
molliter, ut aiebant, & ſedere ipſa aliquando noctu
ſuum ſibi conſtruere nidum poſſet. At illa facturam
gavit. Quin invicem conſilium dedit iis, nè arbuſcul
ſe crederent: laturam enim quandoq; eſſe viſcum, p
videlicet avium. Contempsêre illæ (ut ſunt leve gen
volaticum) ſapientis unius noctuæ conſilium. Jam
cus adoleverat, jam patula, jam frondoſa erat. Ec
aves illæ omnes gregatim ramis involitant, laſciv
ſubſultant, colludunt, cantillant. Interea quercus
ſcum protulerat, atq; id homines animadverterant: i
citæ ergò repentè ibi omnes pariter miſellæ, ac fruſtr
ſera pœnitentia ſubiit, quòd ſalubre illud conſilium ſpr

Atque hoc esse aiunt, cur nunc aves omnes ubi no-
viderint, frequentes eam quasi salutant, deducunt,
tur, circumsidunt, circumvolitant. Etenim, con-
ius memores, admirantur eam nunc ut sapientem,
que densâ caterva, ut videlicet ab ea sapere ali-
discant: sed opinor frustra; imò verò etiam inter-
m magno ipsarum malo: nam veteres illæ noctuæ
sapientes erant: Nunc multæ noctuæ sunt, quæ no-
m quidem plumas habent, & oculos, & rostrum,
iam verò non habent.

Bene monentis consilia nè spernas, hæc fabula docet.

gus ex secundo libro Petri Criniti, de honesta disciplina, desumptus.

est olim cucurbita juxta arborem pinum, quæ
ndis admodum & ramis patulis extabat. Cucur-
rò, cùm multis pluviis atque cœli temperamento
et, lascivire incipit, & ramulos audaciùs porrigere.
rpebat in pinum, jam surgere, jam ramos & frondes
ere audebat, ampliora folia, candentes flores, præ-
a poma & virescentia ostentans. Itaque tanto fa-
ue insolentiâ intumuit, ut pinum arborem ausa sit
di; &, Vides, inquit, ut te supero, ut amplis foliis, ut
præsto, & jamjam ad cacumen prosurgo? Tum pi-
næ senili prudentiâ & robore pollebat, nihil mirata
rbitæ insolentis audaciam, sed ità ad eam respon-
go hîc multas hyemes, calores, æstus, variásque ca-
ates pervici, & adhuc integra consisto. Tu ad pri-
gores minus audaciæ habebis, cùm & folia conci-
& viror omnis aberit.

Secundis rebus non est superbiendum.

Fabula de Corvo & Lupis, ex *Joanne Ant. Campano* desumpta.

COrvus lupos per ardua montium juga comit partem sibi prædæ fieri postulat, quia eos secutus tempore destituisset, sociúsque fuisset. Repulsus dein à lupis, tanquam non eos, sed prædam cibúmque sec nec minùs luporum, si occiderentur, quàm cæter animalium exta fuisset voraturus.

MOR. Non quid agamus semper inspiciendum est, sed quo fim mo cùm agamus.

Altera de partu terræ, ex eodem.

TUrgida olim facta tellus, & mirum in modu mida, magnum aliquod paritura videbatur. A runt finitimi, stupent agricolæ, terræ partum inter metúmque expectant. Alii Typhoëa illum centima alii montes erepturos putabant. Aperitur terra, p mus: & quod miraculo fore omnibus existimabat risum atque jocum converterunt.

MOR. Non semper credendum promissis magnificis.

Apologus de membris & ventre, ex *Plinio* desumptu

HUmani artus, cùm ventrem otiosum viderent, discordârunt, & suum illi ministerium negave Cùm eo pacto & ipsi quoque deficerent, intellexerunt trem cibos acceptos per omnia membra dividere: & eo in gratiam redierunt.

MOR. Magnæ res discordiâ pereunt, concordiâ valent.

De Arione & Delphino, fabula elegantissima, ex libro 16. *Gellii.*

VEtus & nobilis Arion cantator fidibus fuit. Is & oppido Methymnæus, terrâ atque insulâ Les fuit. Eum Arionem Rex Corinthi Periander ami amatúmque habuit artis gratiâ: Is indè à rege pro

sci

terras inclytas Siciliam atque Italiam visurus. venit, auréſq; omnium mentéſq; in utriuſq; terræ demulſit; in quæſtibus iſtîc & voluptatibus, amore hominum fuit. Is tum poſtea grandi pecuniâ & multâ copioſus, Corinthum inſtituit redire. Naitur, & nautas ut notiores amicioréſque ſibi Co- delegit: Sed eo Corinthii homine accepto, naviq; m provectâ, prædæ pecuniæq; cupidi, ceperunt con- de necando Arione. Tum illum, ibi pernicie in- , pecuniam cæteráq; ſua ut haberent dediſſe, vitam bi parcerent oraviſſe. Nautas precum ejus harum ſertos eſſe illatenus, ut ei necem adferre per vim nibus temperarent; ſed imperaviſſe, ut jam ſtatim deſiliret præceps in mare. Homo ibi territus, & ſpe itæ perditâ, id unum poſtea oravit, ut priuſquam oppeteret, induere permitterent ſua ſibi indu- , & fides capere, & canere carmen casûs illius ſui bile. Feros & immanes nautas prolubium tum di ſubit. Quod oraverat, impetrat. Atque ibi e more cinctus, amictus, ornatus, ſtánſque in puppis foro, carmen quod Orthium dicitur voce iſſimâ cantavit. Ad poſtrema cantûs, cum fi- rnatúque omni, ſicut ſtabat, canebátque, jecit ſe- ul in profundum. Nautæ, haudquaquam dubitan- in periiſſet, curſum quem facere cœperant tenue- Sed novum, & mirum, & pium facinus contigit: inum repentè inter undas adnaviſſe, & dorſo ſu- ctus edito vectaviſſe, incolumíque eum corpore & Tænarum in terram Laconicam devexiſſe. Tum em prorſus ex eo loco Corinthum petiviſſe, talém- riandro Regi, qualis delphino vectus fuerat, ſeſe

obtuliſſe, eíque rem (ſicuti acciderat) narraviſſe. gem iſtæc parùm credidiſſe, Arionem (quaſi fall cuſtodiri juſſiſſe, nautas requiſitos, ablegato Arione mulanter interrogâſſe, ecquid audiſſent in eis locis, venisſent, ſuper Arione. Eos dixiſſe, hominem, cùm irent, in terra Italia fuiſſe, eúmq; illîc bene agitare, & diis delectationibúſq; urbium florere, atque in grat cuniâque magnâ fortunatum eſſe. Tum inter hæc e verba Arionem cum fidibus & indumentis, cum q ſe in ſalum ejaculaverat, extitiſſe. Nautas ſtupe convictóſque ire inficias non quîſſe.

MOR. Documento eſt hæc fabula, plus aliquando inveniri in animalibus clementiæ, quàm in his hominibus, qui præter ope habent penſi, præter figuram nihil humanitatis.

NICOLAI GERBELLI

Phorcenſis Apologus lepidiſſimus.

De Aranea & Podagra.

ARanea, paululùm à texendi opere quietior, relaxandi gratiâ commodùm deambulabat. ſe obviam præbuit podagra, tametſi paſſibus ambigu modum ægrè illam aſſequeretur. Ejus diei itinere u que emenſo, non longè aberant ab oppidulo, cui re ejus incolæ Tyche nomen indiderant. Utrique conſi fuit conditionis ſuæ hoſpitem perveſtigare. Aranea maximopere datâ operâ, in opulenti cujuſdam civi divertit: inibi quaquaverſum telas ſuas prepend prætendebátque retia. Aderant illico neſcio qui tryg mones, qui textrinam illius demoliebantur: Mome neum itaque erat ipſius, quo etiam cunque ſe vert

m. Nusquam enim scopariorum oculatas scopas effugere. Misera planè, quæ in tanta rerum omnium affluentia sola egebat perturbabatúrque. Podagra mendicabuli instar, vix tandem egestosi cujuspiam limen impetrârat: in id loci cùm decubuisset, nihil experiebatur miseriarum. Apponebatur cœnatu- panis cibarius, aridis vix faucibus hianti hydro- um. Jámque diurno itinere lassescenti, torus li- , nullis frondibus, nullo gramine, sed prætenuibus insternebatur. Atqui dicere, non est hujus instituti, convenerint malè membris mollibus, cuticulæ (ut xerim) holoserica, stragula tam dura, tam barbari Oriente igitur vix tandem illo augusto sydere, quod dit, quod intuetur omnia, convenêre rursum aranea & podagra. Prior aranea præteritæ noctis molestias, corum commutationes denarrat; nunc hero expro- munditiem, nunc nimiam scopariorum observan- . Podagra contrà de hospitis sui egestate complura miniscitur: nec otium habet admonstrare araneæ li- vibices, quas adamantina fulcra tenellæ cuticulæ esserant. Consilium ineunt, araneam deinceps pau- tuguria, podagram verò divitum aulas debere gredi: in hanc aranea pedibus, podagra animis vadit ntiam. Veruntamen tenebris jamjam increscentibus, cupiam sese approximant. Podagra, instituti non im- r, pedetentim se in nummosi cujusdam domum illa- avit. Quâ commodùm ab hero conspectâ (dii boni!) benevolentiâ, quâ humanitate, quibus nominibus ex- tur! Supponuntur substruuntúrque olorinæ culcitræ, lia perdicum subalaribus plumis referta. Taceo vi- dulce, vinum nigrum, Lesbium, Tarentinum. Taceo

ficedulas, phasianos, atque eas aviculas quæ binis s
biunt coloribus. In summa, nihil deliciarum, nihil
ptatum non exhauriebat. Aranea, pauperis casam ing
telas orditur, quaquaversum parietes interpatent,
suspendit, orbiculari operi manibus pedibúsque incu
reficit abrupta, perficit intercepta: &, ut dicam bre
vacua dominatur in aula: *nullas insidias, nullos for*
insultus: imò verò etiam jam scopis superior omn
Non multò pòst, podagra araneam convenit; de
suas felicitatem, fortunas ampliter exornat. Aranea
laudibus extollit imperium suum, ædificandi texen
libertatem. Placuit tandem hæc utrisque sententia,
sumcunque proficiscerentur, podagram in divitum do
araneam in pauperum tuguria debere divertere.

MOR. Apologus hic, tametsi ad usus varios accommodari que tamen imprimis declarat, Alium in alio loco fortunatiorem esse: terea, morborum domicilium esse divitum aulas: Ad ultimum, nul libertatem majorem, quàm ubi divitiarum minus.

LAURENTII ABSTEM

viri elegantissimi & amœni ingenii, fabula
elegantissimæ, nuper per clariss. poëtam &
philosophum *Gargetium* emaculatæ.

Domicius Palladius Gouranus Pollioni Padio
Sacerdoti venerando, S. P. D.

JAmpridem tuo sermoni de Abstemio, frequenti liter
confessu, Pollio venerande, non invitus interfui, cùm
nimè prætextatis, ut ità dicam, laudibus hominem
brares, adeóque in arcem evasisti, ut nemo sanè (mea
tentiâ) eum cumulatiùs laudare potuerit. Mox inde
dens, hæc omnia animo diu volutabam, unde tanta
flueret laudationis abundantia, unde tanta non vulgaris obser vatio
naret, unde denique amicitia adeò perfecta exoriretur. Proculdubio
aliunde mecum tandem collegi, quàm ex præclaro ejus virtutis no
proficiscì, cujus quidem vis magna & præpotens est. Quamobrem
po

rofectò non ſuſpicere ingenium tuum amabile, tuúmq; animum
ſultum diligentiùs non admirari, qui neque ambitione, neque
eq; aliquo alio livore devincitur. Siquidem omnes, quas mere-
emius noſter, laudes non tranſis ſilentio: imò ad illas ipſas
las, ob ejus incredibilem eloquentiam ſingularémque do-
ltro accedis; idque haud abs re, cùm pater omnium elegantia-
e idem lepórum omnium, meritò ſit & habeatur. Et ut hæc cla-
e, non officii gratiâ aut temerè dicantur, quotidie quodammodo
us librorum monumenta exiſtere videmus, quæ undique perfectâ
concinnitate, perſpicaciſſiméq; ſententiis ſcatent. Nam modò
hoc Apologorum libello nuper impreſſo, in quo perſpicuè inſi-
ingenii amœnitas non abſque laude maxima refulgere vide-
re non vereor ut is remiſſo cujuſcunque animo peſſum eat, Ab-
e (abſit invidia verbo) omnium quàm jucundiſſimo detrahatur;
& me, ob tanti nominis celebritatem, nulla unquam in re defu-
e liquidò conſtabit. *VALE.*

URENTIUS ABSTEMIUS
OCTAVIANO UBALDINO
Comiti Mercatelli, S. P. D.

Diturus hunc Apologorum libellum, quem de numero fabularum
ecatomythium nuncupavi, multùm diúque dubitavi, Octaviane
rinceps inclyte, tuóne eum nomini potiſſimùm dedicarem. Nam
am in me, non ſine plurimis beneficiis, perſpicerem benevolen-
on aliquid mearum vigiliarum tibi devovere, ingratiſſimi homi-
videbatur. Rurſus, cùm tuorum in me officiorum numerum, divi-
virtutes tuas mecum ipſe revolverem, indignum tantis meritis,
ue ſapientiâ, munuſculum hoc eſſe cernebam. Hanc tandem du-
nem meam amovit humanitas & prudentia tua: quâ non tam res
ono datas, quàm offerentium voluntatem, ſoles inſpicere. Addidit
e mihi animum Guidus Ubaldus, clariſſimus Dux, & Princeps unus
laude major, qui opuſculum meum, De nonnullis locis obſcuris,
ori anno ei dedicatum, vultu ità placido & ſerenâ fronte ſuſcepit,
rare meritò poſſim, hoc tibi qualecunque fore non ingratum. Non
ocriter etiam me incitârunt Georgius Emus, pro Venetis hîc agens
s, non ſolùm patriciâ nobilitate, verùm etiam bonarum artium
s elarus, & Carolus Verardus Cæſenas, Archidiaconus Cæſenæ, &
ndri Pontificis Maximi cubicularius, vir omni literarum genere
ans, nec non Renatus Melioratus, & Robertus Urſus Ariminenſis,
conſulti clariſſimi, nec minùs qui humanitatis vacant ſtudiis eru-
Hi enim aliíque complures, optimi harum rerum cenſores, cùm
libellum legiſſent, multis me verbis ſunt ad editionem cohortati.
putavi igitur tam humano Principi hoc munus ingratum futurum,
tot eruditis viris antè placuiſſe cognoveram. Accipe igitur hoc
quid eſt libelli ab Abſtemio tuo: cujus mentem animúmque ſi pe-

nitus posses inspicere, in hac tenui re magnum munus tibi j
oblatum. Nè quis autem inutilem & inanem hunc meum scribe
rem existimaret, præfatiunculam quandam præponendam censui, q
ligeretur, docto, etiam & claros viros in magnis rebus, hujusmodi fab
voluptatis tantùm, verùm etiam utilitatis gratiâ, delectaros. Sedulò
operam, ut seria potiùs quàm jocos saperent: unde ridiculas multas,
ter componendum sese mihi offerebant, consultò præterii, quia nimis
& tanti Principis gravitate mihi videbantur indignæ. Non tamen in
esse volui, quin eas aliquâ urbanitate aspergerem, maximè ad Princip
bens: cùm Principes, curarum mole pressi, soleant interdum, recrean
gratiâ, jocos appetere.

Ejusdem Abstemii *Proœmium.*

COgitanti mihi varia scriptorum genera, qui, ut humanæ vitæ pro
cogitationes suas literarum mandavêre memoriæ: qui apologos sc
non postremo loco digni esse videntur. Non modò enim mortalium
incredibili quâdam afficiunt voluptate, verùm etiam ad res honestas u
peragendas suis fabellis magis, quàm philosophi suis præceptis allicium
ità in legentium animos quâdam jucunditate penetrant, & quibusda
litudinibus, quæ maximè ad commovendos animos valent, quid vit
faciendúmque sit ostendunt, ut omnes etiam inviti illis assentiri co
Sensus autem audiendi fastidiosissimus res etiam utiles honestásque
facilè admittit, nisi fuerint aliquâ urbanitate condítæ. Testis
orator Athenienſis, qui ad Athenienses verba faciens, cùm eos mi
tentos videret, rogavit ut saltem fabulam audire dignarentur. Quo
trato, Ceres, inquit, & hirundo, & anguilla, simul iter facientes, ad qu
fluvium pervenerunt. Hirundo quidem supervolavit: anguilla autem a
tranavit: quod cùm dixisset, obticuit. Interrogantibus autem illis quid
egisset? Vobis, inquit, Dea vestra succensuit, quòd eos, qui vobis utili
dent, audire nolentes, tam attentis auribus confabulantes auditis.
tam vim apologi habeant ad animos commovendos, cùm multis posse
bus ero contentus exemplis ostendere. Samiis rectorem populi mori
cere volentibus, Æsopus, hâc fabellâ dissuasit, dicens, Vulpem quanda
vium transeuntem, in lacunam fuisse propulsam: unde cùm exire no
set, tenaci limo retenta, muscarum affligebatur aculeis. Quod herin
conspicatus, misericordiâ motus est, interrogavítque an vellet, ut ab ea
eas abigeret. At illa abnuit, dicens, Hæ meo sanguine jam plenæ, pa
mihi possunt inferre molestiam: si autem has abigeres, aliæ famelicæ s
venient, quæ quicquid mihi supereſt sanguinis exhiurient. Ità, O viri S
vobis eveniet. Si enim hunc rectorem vestrum jam locupletem occide
alios eligatis necesse est; qui dum se opibus volent implere, quicquid hi
bis reliquit eripient. His verbis mori Samii ab incœpto destitêre. H
tione adductus Tiberius Cæsar, diuturnos magistratus dabat: unde, ut r
Josephus, sub eo per viginti annorum spatia, per duos tantùm Præ
Cratum scilicet, & Pilatum, est gubernata Judæa. *Non parcit populis reg
brevi*, ut inquit Statius. Himerenses Phalaridem, Agrigentinorum tyran
du

ercitus ſui eligere volentes, Steſichorus Poëta hoc apologo deter-
us, dicens, ſolus paſcebatur in prato: adveniente autem cervo & pa-
mpente, conſuluit hominem, quâ poſſet illum arte punire. Cui ho-
frænum, inquit, acceperis, & me armatum dorſum tuum aſcendere
is. Cùm huic conſilio eſſet obſecutus, cervum quidem hominis auxi-
r abegit: ſed *Non amplius hominem dorſo, non frænum depulit ore.* Ità,
teſichorus, viri Himerenſes, vobis eveniet: ſi Phalaridem ducem
, hoſtes quidem veſtros punietis, ſed huic tyranno perpetuò ſervie-
tis. His verbis territi Himerenſes, hujuſmodi ducis eligendi conſilium
re. Cùm populus Romanus à Senatu ſeceſſiſſet, quòd tributum &
non toleraret, nec ullo pacto reduci poſſet, nónne Agrippa Mene-
n hoc apologo revocavit? Olim, inquiens, Quirites, humani artus,
n otioſum & deſidem intuentes, ab eo diſcordârunt, nec amplius illi
miniſtrare decreverunt: ſed cùm ipſi, quæque alimenta illi denegando,
omnia membra deferuntur, deficerent, cum eo in gratiam redierunt.
Sic, inquit, modo, Senatus & populus, quaſi venter & membra, alter alterius
indiget; & ut diſcordiâ intereunt, ità concordiâ valent. Quâ fabulâ
revocatus, cum Senatu in gratiam rediit. Non immeritò igitur non
Græci & Latini Poëtæ, ut Heſiodus & Horatius, hujuſmodi fabulas ſuis
inſeruerunt, verùm etiam maximi & celeberrimi philoſophi, ut
Ariſtoteles, Plutarchus, & multi alii, eas plurimùm commendârunt, &
rationem moralis & civilis vitæ non minimum facere arbitrati ſunt.
Omnibonus Leonicenus, & Laurentius Valla, viri ætatis noſtræ
mi, paucos Æſopi apologos è Græco in Latinum verterè; quos ſibi lau-
teris verò voluptati & utilitati fore non dubitârunt; & jure quidem:
nt enim, & in doctiſſimorum virorum manibus quotidie verſantur. Non
igitur cur, has componendo fabellas, laude fraudari debeam, quam cæ-
teri ex tranſlatione conſecuti ſunt; niſi adeò invidi ſumus, ut Latinis
non putemus, quod Græcis eſt cum ſumma omnium laude conceſſum.

AUR. ABSTEMII FABULÆ.

De Mure in ciſta nato.

MUs in ciſta natus omnem ferè ibi duxerat ætatem, nucibus paſtus, quæ in ea ſervari ſolebant. Dum autem circa oras ciſtæ ludens decidiſſet, quærerétque aſcenſum, reperit las lautiſſimè paratas: quas cùm guſtare cœpiſſet,

Quàm

Quàm ſtultus, inquit, hactenus fui, qui in toto terr orbe nihil melius ciſtulâ meâ eſſe credebam! Ecce q ſuavioribus hîc veſcor cibis!

Hæc fabella indicat, non ità patriam diligendam, ignobilis ſi alia non adeamus loca, cùm alibi beatiores eſſe poſſimus.

De Ruſtico impetrante ut triticum abſque ariſtis naſcere

IMpetrauerat à Cerere ruſticus quidam, ut trit abſque ariſtis naſceretur, nè metentium trituranti que manus læderet: quod ubi inaruit, à minutis av depaſtum eſt. Tum ruſticus, Quàm digna, inquit, pa qui, parvæ commoditatis causâ, emolumenta quàm m ma perdidi!

Fabula indicat, parva incommoda majori utilitate penſanda.

De Accipitre Columbam inſequente.

CVm accipiter columbam præcipiti inſequeretur latu, villam quandam ingreſſus, à ruſtico captus quem blandè, ut ſe dimitteret, obſecrabat: non enim t ſi, dixit. Cui ruſticus, Nec hæc, reſpondit, te læſerat.

Fabula indicat, meritò puniri qui innocentes lædere conantur.

De Aranea & Hirundine.

ARanea in hirundinem excandeſcens, quæ muſcas ſuus eſt cibus, capiebat, retia in foribus per quas litare ſolebat, ut eam caperet, ſuſpenderat. Hirundo v advolans, retia cum textrice per aëra portabat. Tum a nea in aëre pendens, & ſeſe jamjam perituram intelli Quàm juſtè hæc patior, dicebat, quæ, minima volat magno labore vix capiens, credidi tam magnas aves p comprehendere!

Hac monemur fabulâ, nè viribus majora aggrediamur.

De Ruſtico amnem tranſituro.

RVſticus torrentem tranſiturus, qui fortè imbri excreverat, quærebat vadum. Et cùm primùm e

fluvi

partem tentâsset, quæ quietior placidiórque vide-
reperit eam altiorem quàm animo erat opinatus:
, ubi breviorem tutioremque adinvenit, ibi majori
m strepitu fluvius decurrebat. Tum secum, Quàm
, inquit, clamosis aquis, quàm quietis & silentibus
nostram credere possumus!
monemur fabulâ, ut minùs verbosos & minaces, quàm quietos
amus.

De Columba & Pica.

Olumba interrogata à pica, quid eam induceret, ut
eodem semper loco nidificaret, cùm ejus pulli indè
per surriperentur; Simplicitas, respondit.
indicat fabula, facilè viros probos sæpe decipi.

De Cuculo & Accipitre.

sus ab accipitre cuculus, quòd, cùm sibi & corpore
, & colore non absimilis esset, præ angustia animi
vermibus terrenis, quàm suavibus aliarum avium
bus, vesceretur. Vidit paucis pòst diebus accipitrem
ico, cujus columbas insectabatur, captum, ad metum
rum, ex alta turre pendere: Cui cuculus, Quàm
u tibi, inquit, amice, fuisset vermes venari, quàm
s aves impetere!
fabula indicat, eorum vitam tutiorem esse, & magis probandam,
rebus sine periculo sunt contenti; quàm illorum, qui aliena ap-
es adeunt magna vitæ discrimina.

De Asino & Vitulo.

Sinus & vitulus cùm in eodem pascerentur prato,
sonitu campanæ hostilem exercitum adventare præ-
ibant. Tum vitulus, Fugiamus hinc, ô sodalis, in-
, nè hostes nos captivos abducant. Cui asinus, Fuge
inquit, quem hostes occidere & esse consueverunt:
nihil interest, cui ubique eadem ferendi oneris est pro-
a conditio.
c fabula servos admonet, nè dominos magnopere mutare formi-
modò prioribus deteriores futuri non sint.

De

De Vulpe & Mulieribus gallinas edentibus.

VVlpes juxta villam quandam transiens, con catervam mulierum plurimas gallinas opipar tas alto silentio comedentem: ad quas conversa, Q mores, inquit, & canum latratus contra me essent, facerem quod vos facitis! Cui respondens quædam Pessima animalium, inquit, nos quæ nostra sunt co mus; tu verò aliena furaris.

Hæc fabula nos admonet, nè putemus nobis in aliena licere propriis dominis licet.

De Caponibus pinguibus & macro.

VIr quidam complures capones in eodem ornit scio inclusos largo nutricaverat cibo, qui pi effecti sunt omnes præter unum, quem ut macile irridebant fratres. Dominus, nobiles hospites lau sumptuoso accepturus convivio, imperat coquo, ut interimat coquátque quos pinguiores invenerit. Ho dientes corpulenti sese afflictabant, dicentes, Quant stitisset, nos macilentos esse!

Hæc fabula in pauperum solamen conficta est, quorum vita tu quàm divitum.

De Trabe & Bobus eam trahentibus.

TRabs ulmea de bobus conquerebatur, dicens, Ing ego multo tempore meis vos frondibus alui: vos me nutricem vestram per saxa & luta trahitis. Cu ves, Gemitus, suspiriáque nostra, & stimulus quo pu mur, te docere possunt, quòd te trahimus inviti. Ign trabs.

Hæc nos docet fabula, nè in eos excandescamus, qui non suâ nos lædunt.

De Arboribus pulchris & deformi.

ARbores complures in eodem creverant loco proc rectæ, enodesque, præter unam humilem, parvam dosámque: quam ut deformem pusillámque cæteræ l

bere ſolita erant. Ædificaturus domum loci do-
jubet omnes excîdi, præter eam quæ brevitate &
itate ſuâ ædificium indecorum redditura videba-
teris excisis, deformis hæc ſecum dicebat, De te non
is querar, natura, quòd me turpem genueris, cùm
is tam magna videam imminere diſcrimina.

fabula nos admonet, nè doleamus nos natos eſſe deformes, cùm
ormoſitas ſæpe nocuerit.

De Cygno in morte canente, reprehenſo à Ciconia.

Cygnus moriens interrogabatur à ciconia, cur in mor-
e, quam catera animalia adeò exhorrent, multò ſua-
, quàm in omni vita, emitteret ſonos, cùm potiùs
us eſſe deberet. Cui cygnus, Quia, inquit, neque cibi
ndi curâ amplius cruciabor, neq; aucupum laqueos
ſcam.

fabula admonet, nè mortem formidemus, quâ omnes vitæ præ-
miſeriæ præciduntur.

De muliere virum morientem flente, & parente eam conſolante.

Mulierem adhuc juvenem, cujus vir animam agebat,
parens conſolabatur, dicens, Nè te affligas, nè tan-
lugeas, filia: alium enim virum tibi inveni, iſto
formoſiorem, qui prioris deſiderium facilè mitiga-
At mulier doloris impatiens, ut quæ maritum ardenti
re proſequebatur, non modò verba parentis non ad-
ebat, ſed intempeſtivam alterius mariti mentionem
ſabat. At ubi maritum defunctum vidit, inter lacry-
& luctus parentem interrogat, an adſit juvenis ille,
ſibi in virum dare velle ſe dixerat.

bula indicat, quàm citò defunctorum maritorum amor ex uxorum
is excidere ſoleat.

De

De Muliere amatoris discessum flente.

Mulier impudica amatorem suum abeuntem, omnibus ferè rebus spoliaverat, multis lacrym sequebatur. Interrogante autem eam vicinâ, cur ta moderatè fleret; Non discessum ejus, inquit, sed pa quod ei reliqui fleo.

Fabula indicat, non amatores, sed eorum bona, à meretricibus

De Musca, quæ quadrigis insidens pulverem se excitâsse dicebat.

Quadrigæ in stadio currebant, quibus musca in bat. Maximo autem pulvere, tum equorum pe pulsu, tum rotarum volutatione, exorto, dicebat mi Quàm magnam vim pulveris excitavi!

Hæc fabula ad eos spectat, qui, cùm ignavi sint, alienam tamen riam suis magnificis verbis in se transferre conantur.

De Anguilla conquerente, quòd magis quàm serpens infestaretur.

Anguilla interrogabat serpentem, quare, cùm sin essent, atque cognati, homines tamen se potiùs qu illum insequerentur. Cui serpens, Quia rarò, inquit, ladunt impuné.

Hæc fabula indicat, minùs lædi solere qui sese ulciscuntur.

De Asino, Simia, & Talpa.

Conquerenti asino quòd cornibus careret, simia q quòd cauda sibi deesset; Tacete, inquit talpa, c me oculis captam esse videatis.

Hæc fabula ad eos pertinet, qui non sunt suâ sorte contenti: qui, si a rum infortunia considerarent, æquiore animo tolerarent sua.

De Nautis Sanctorum auxilium implorantibus.

Nauta quidam in mari subitâ & atrâ tempestate prehensus, cæteris ejus sociis diversorum divor au

m implorantibus, Neſcitis, inquit, quid petitis. enim quàm ſancti iſti ad Deum pro noſtra libera- conferant, hac imminente procellâ obruemur. Ad itur confugiendum cenſeo, qui, abſque alterius ad- lo, à tantis malis nos poterit liberare. Invocato Dei omnipotentis auxilio, illico procella ceſſavit.

indicat, ubi potentioris auxilium haberi poteſt, ad imbecil- confugiendum.

De Piſcibus è ſartagine in prunas deſilientibus.

us adhuc vivi in ſartagine ferventi oleo coquebantur; quorum unus, Fugiamus hinc fratres, inquit, nè us. Tum omnes pariter è ſartagine exilientes, in us prunas deciderunt. Majore igitur dolore affecti, bant conſilium quod ceperant, dicentes, Quantò ri nunc morte perimus!

nos admonet fabula, ut ità præſentia vitemus pericula, nè inei- m graviora.

De Quadrupedibus ſocietatem adverſus aves cum piſcibus ineuntibus.

Quadrupedes, cùm bellum ſibi ab avibus eſſet indictum, cum piſcibus fœdus ineunt, ut eorum auxilio avium furore tuerentur. Cùm autem optata expetunt auxilia, piſces negant ſe per terram ad eos acceſſe.

nos admonet fabula, nè eos nobis ſocios faciamus, qui, cùm opus bis adeſſe non poſſunt.

De legato avaro tubicines decipiente.

Vidam avarus pro patria legatus in aliam urbem profectus erat; cui tubicines præſtò affuerunt, ut illum tubarum clangore, loculos autem ſuos pecuniâ rent. Quibus ille renuntiari jubet, non eſſe nunc

locum

locum cantibus; ſe in ſummo luctu & mœrore con-
tum, matrem enim ſuam obiiſſe. Tubicines aute
fruſtrati & mœſti abeunt. Amicus quidam legati au
luctum, ad eum viſendum conſolandúmque accedi
terrogátque quamdudum mater ejus obiiſſet. Qu
ginta jam anni ſunt, inquit. Tum amicus, intellect
gati ſtrophâ, in riſum effuſus eſt.

Hæc fabula in avaros facit, qui omni arte ſtudent conſervare niam.

De Viro, qui ad Cardinalem nuper creatum gratulandi gratiâ acceſſit.

VIr quidam facetus admodum & urbanus, au
amicum ſuum ad Cardinalatûs dignitatem ad
ptum, ad eum gratulandi gratiâ accęſſit. Qui honor
midus, amicum veterem agnoſcere diſſimulans, qui
eſſet, interrogabat. Cui ille, ut erat ad jocos prom
Miſereſco, inquit, tibi cæteríſque qui ad ejuſmodi hon
perveniunt. Quamprimum enim dignitates ejuſmodi
aſſecuti, viſum auditúmque, & cæteros ſenſus ità a
titis, ut priſtinos amicos ampliùs non dignoſcatis.

Hæc fabula eos notat, qui in altum ſublati veteres deſpiciunt citias.

De Juvene Senis curvitatem irridente.

JUvenis quidam conſpicatus ſenem in arcûs tenſi ſ
litudinem curvum, interrogavit, an ſibi arcum v
vendere. Cui ille, Ecquid eſt tibi opus pecuniam amitt
ſi enim ad meam perveneris ætatem, abſque pecunia
cum tibi natura concedet.

Hæc fabula indicat, minimè irridenda vitia ſenilis ætatis, quam n vivendo effugere poteſt.

De Sene puellam in uxorem accipiente.

VIr quidam imprudens, exacto ſeptuageſimo vita
no puellam duxerat in uxorem, qui ad id tempu
cœlibatu permanſiſſet. Cui cùm debitũ ſolvere non po
die

ſolebat, *Quàm malè vitam meam diſpoſui! Juveni mihi uxor deerat; nunc autem ſenex deſum uxori.* Fabula innuit, omnia ſuo tempore peragenda.

De Aquila & Pica.

Pica aquilam rogabat, ut ſe inter ſuos familiares & domeſticos acciperet; quando id mereretur, cùm corporis celeritate, tum ad mandata peragenda linguæ volubilitate. Cui aquila, Hoc facerem, reſpondit, ni vereretur quæ intra tegulam fiant, tuâ loquacitate cuncta evulgares.

Fabula monet, linguaces & garrulos domi non habendos.

De Turdo amicitiam cum Hirundine ineunte.

Gloriabatur turdus, ſe amicitiam contraxiſſe cum hirundine. Cui mater, Stultus es fili, inquit, ſi credis te poſſe convivere; cùm uterque veſtrûm diverſa appetere loca: tu enim frigidis, illa tepidis delectaris.

Admonemur fabulâ, nè eos nobis faciamus amicos, quorum vita à nobis diſſentit.

De Ruſtico & Mure.

Ruſticus quidam erat admodum pauper, ſed adeò facetus, ut nè calamitatis quidem tempore nativi leporis oblivisceretur. Is cùm villam ſuam caſu igne injecto ardentem videret, ut aliquo modo ignem extinguere conaretur, mœſtus ſpectat incendium. Interim cernit murem quendam, qui, villâ egreſſus, periculum quàm maximè fugiebat. Oblitus damnorum ruſticus, accurrit; murem corripiens, illum in medium jecit incendium, dicens, Ingratum animal, tempore felicitatis mecum habitare: nunc, quia fortuna mutata eſt, villam meam deſerere.

Fabula indicat, eos non eſſe veros amicos, qui arridente fortunâ à latere non diſcedunt; turbatâ autem, præcipiti abeunt curſu.

De Eremita ægrotante.

INsitum est à natura omni animantium generi, t
Venereæ libidine incitentur ; à qua siqui homines
corvo albo rariores sunt, se abstinere volunt, sæpe in
ves morbos incidere solent. Quidam igitur eremita,
adolescentiâ ità titillationes carnis evicerat, ut usqu
quintum & vigesimum ætatis annum virgo perman
Cùm autem eâ ætate gravissimè ægrotare cœpisset, m
nullum aliud salutis ejus remedium se invenire dice
nisi ut cum aliqua muliere coiret. Diu eremita recus
mori se potiùs velle dicens, quàm virginitatem, rem
præclaram, & Deo maximè gratam, amittere: a
enim virtutibus ægrè illas à se discedere patiuntur. V
tandem precibus, & cupiditate vitæ, quâ nihil ho
sanæ mentis dulcius est, adductæ sibi mulieris infusus
mio, placidum petiit per membra soporem. *Exp*
ctus autem vehementer angebatur, & tantam vim la
marum effundebat, ut omnes, qui aderant, illius mi
rentur: quisque igitur consolari, & ut bono animo
hortari, quoniam Deus clementissimus Pater ei ign
ret, quia non voluptatis, sed recuperandæ sanitatis c
tale opus perpetrâsset. At ego, inquit, istud non fleo
quòd tantam dulcedinem citiùs expertus non sum.

Hæc indicat fabula, humanam naturam adeò peccatorum illec delectari, ut vitiorum voluptatem facilè virtutum amaritudini ponat.

De Divite quodam & Servo.

VIr erat dives, servum habens tardi ingenii, quem
gem stultorum solebat nuncupare. Ille his verbi
pius iratus, statuit hero par referre. Semel enim in he
conversus, Utinam, inquit, rex stultorum essem! in

terrarum orbe nullum meo latius esset imperium, & oque meo subesses imperio.

la indicat, omnia plena esse stultorum.

De Vidua Virum petente.

Idua quædam dives à vicina petebat, ut maritum sibi reperiret, quem non coitûs gratiâ (qui ingratus dum sibi erat) sed nè bona sua dilapidarentur, exo- se dicebat. Mulier sagax, & viduæ versutias intel- , se inquisituram pollicetur. Paucis pòst diebus vi- conveniens, Reperi, inquit, tibi virum ex animi tui tia: est enim vir prudens, ad res gerendas natus, & alibus caret, quæ tibi cordi non sunt. Cui vidua, Abi inquit, in malam rem cum isto marito tuo illepido: nim coitûs appetens non sum, volo tamen habeat quod conciliet, si quando cœperimus esse discordes.

fabula indicat, nullum matrimonium felix, si clavus defuerit, qui & mulierem arctissimè constringit.

De canibus Urbanis Villaticum insequentibus.

Anes complures urbani quendam villaticum praci- piti insequebantur cursu: quos diu ille fugit, nec re- are ausus est. At ubi ad insequentes conversus sub- , & dentes ipse quoque ostendere cœpit; omnes pari- ubstiterunt, nec aliquis urbanorum illi appropinqua- debat. Tunc imperator exercitus, qui fortè ibi ade- ad suos conversus milites, Commilitones, inquit, hoc aculum nos admonet, nè fugiamus, cùm præsentiora entibus, quàm repugnantibus videamus imminere pe- la.

De Anu Dæmonem accusante.

Olunt homines ut plurimū, quando suâ culpâ aliquid sibi acciderit adversi, in fortunam, vel in dæmonem

culpam conferre, ut ſe crimine exuant; adeò omnes ſib dulgent. Hoc dæmon ægrè ferens, cùm videret a quandam arborem aſcendentem, ex qua illam ruitur & in ſe culpam collaturam præviderat, accitis teſti dixit, Videte anum illam abſque meo conſilio arbo aſcendentem, unde eam caſuram eſſe proſpicio: eſtote hi teſtes, me ei non ſuaſiſſe, ut ſoleata illam aſcend Mox anus cecidit: & cùm interrogarent, cur ſoleat borem aſcendiſſet; Dæmon, inquit, me impulit. Tum mon, adductis teſtibus, probavit, id ab anu abſque ſu ctum eſſe conſilio.

Fabula indicat, homines minimè veniâ dignos, qui, cùm liberè cent, fortunam vel dæmonem accuſant.

De Teſtudine & Ranis.

TEſtudo conſpicata ranas, quæ in eodem ſtagno pa bantur, adeò leves agiléſque ut facilè quôlibet ſilirent, & longiſſimè ſaltarent, naturam accuſabat, q ſe tardum animal, & maximo impeditum onere procr ſet, ut neque facilè ſe movere poſſet, & magnâ aſſ mole premeretur. At ubi vidit ranas anguillarum e fieri, & cujuſcunq; vel leviſſimo ictui obnoxias, aliq tulum recreata dicebat, Quantò melius eſt onus, qu omnes ictus munita ſum, ferre, quàm tot mortis ſu diſcrimina!

Hæc fabula indicat, nè ægrè feramus dona naturæ, quæ majori commodo ſæpe ſunt, quàm nos intelligere valeamus.

De Gliribus Quercum eruere volentibus.

GLires quercum arborem glandiferam dentibus e ere deſtinaverunt, quò paratiorem haberent cib nè victûs gratiâ toties aſcendere & deſcendere coge tur. Sed quidam ex his, qui ætate, & uſu rerum, ac dentiâ cæteris longè anteibat, eos abſterruit, dicens, Si

tri

*noſtram nunc interficiemus, quis futuris annis noſ-
poſteris noſtris alimenta præbebit?*

ula hæc monet, virum prudentem debere non modò præſentia in-
rùm etiam futura longè proſpicere.

De Cane & Hero.

*Anem quidam habens, quò magis illi diligeretur,
ſemper eum ſuis paſcebat manibus, ligatúmq; ſolve-
ligari autem & verberari jubebat à ſervo; ut benefi-
ſe, maleficia autem à ſervo in illum viderentur eſſe
a. Ægrè autem ferens canis, ſe aſſiduè ligari verbe-
que, aufugit: & cùm increparetur à domino ut ingra-
& tantorum beneficiorum immemor, qui à ſe fugiſſet,
ſemper dilectus paſtúſque fuiſſet, ligatus autem
eratúſque nunquam; reſpondit, Quod ſervus tuo
facit, à te factum puto.*

ula indicat, eos malefactores habendos, qui maleficiorum cauſa

De Avibus Scarabeos timentibus.

*Agnus timor aves inceſſerat, nè ſcarabei arcu pi-
lari eas occiderent, à quibus magnam pilarum vim
erquilinio ſummo labore fabricatam audierant. Tunc
r, Nolite, inquit, expaveſcere: quomodo enim pilas
s pes aëra volantes jacere poſſunt, cùm eas per terram
no molimine vix trahant?*

e fabula nos admonet, nè hoſtium opes extimeſcamus, quibus de-
idemus ingenium.

De Urſo & Apibus.

*Rſus ictus ab ape, tantâ irâ percitus eſt, ut alvearia
in quibus apes mellificaverunt tota unguibus diſcer-
t. Tunc apes univerſæ, cùm domos ſuas dirui, cibaria
rri, filios necari viderent, facto impetu, aculeis urſum
dentes penè necavêre. Qui, ex eorum manibus vix
ſu, ſecum dicebat, Quantò melius erat, apis unius*

aculeum tolerare, quàm tot in me hoſtes meâ iracu concitare!

Hæc fabula innuit, longè melius interdum eſſe injuriam unius nere, quàm, dum unum punire volumus, multos nobis inimicos co rare.

De Aucupe & Fringilla.

AUceps tetenderat volucribus retia, largámque in area effuderat eſcam; paſcentes tamen aves no piebat, quia ſibi videbantur pauca: quibus paſtis ac lantibus, aliæ paſtum adveniunt; quas quoq; propter p citatem capere neglexit. Hoc per totum diem ordine vato, ac aliis advenientibus, aliis abeuntibus, illo ſem majorem prædam expectante, tandem adveſperaſcere co Tunc auceps, amiſsâ ſpe multas capiendi, cùm jam t pus eſſet quieſcendi, attrahens retia, unam tantùm f gillam, quæ infelix in area remanſerat, cepit.

Hæc fabula indicat, qui omnia comprehendere volunt, ſæpe p vix capere poſſe.

De Milite & duobus Equis.

MIles, equum habens optimum, emit alium neq quam illi bonitate parem, quem multò diligent quàm priorem nutriebat. Tunc poſterior priori ſic Cur me dominus quàm te impenſiùs curat, cùm tibi ne pulchritudine, neque robore, neq; velocitate compara ſim? Cui ille, Eſt hæc, inquit, hominum natura, ut ſem in novos hoſpites benigniores ſint.

Hæc fabula indicat hominum amentiam, qui nova, etiamſi deteri ſint, ſolent veteribus anteponere.

De Sue & Cane.

SUs irridebat canem odoriſequum, qui domino murm re & caudâ adularetur, à quo ad artem aucupatori multis verberibus, auriúmque vellicationibus fuerat ſtructus. Cui canis, Neſcis, inquit, inſane, neſcis qua

ibus illis ſum conſecutus. Per ea enim ſuaviſſimis
um coturnicúmque carnibus veſcor.
fabula nos monet, nè iniquo feramus animo præceptorum ver-
multorum bonorum cauſa conſueverunt eſſe.

De Trabe Boum pigritiam increpante.

Rabs quæ curru vehebatur, boves ut lentulos increbat, dicens, Currite pigri, onus enim leve portatis.
oves, Irrides nos? reſponderunt: Ignoras quæ te
maneat. Onus hoc nos citò deponemus; tuum autem
ad rumparis, ſuſtinere cogèris. Indoluit trabs, nec
ùs boves convitiis laceſſere auſa eſt.
fabula quemlibet monet, nè aliorum inſultet calamitatibus, cùm
ſit majoribus ſubjici.

De Carduele & Puero.

Arduelis avis interrogata à puero, à quo deliciis habita, & ſuavibus largiſque cibis nutrita fuerat, cur
egreſſa regredi nollet: Ut meo, inquit, me arbitratu tuo, paſcere poſſim.
fabula indicat, vitæ libertatem cunctis deliciis anteponendam.

De Scurra & Epiſcopo.

Curra quidam calendis Januarii ad epiſcopum quen-
am, divitem quidem, ſed avarum, accedens, numiſ-
ureum ſtrenæ nomine petiit. Antiſtes inſanire homi-
dixit, qui crederet tantam pecuniam ſibi in ſtrenam
Tunc ſcurra nummum argenteum efflagitare cœ-
Sed cùm ille hoc quoque nimium ſibi videri diceret,
quadrantem ut ſaltem ſibi traderet, orabat.
cùm nè hunc quoque poſſet ab epiſcopo extorquere,
rende, inquit, Pater, ſaltem benedictione tuâ me
ènam imperti. Tunc epiſcopus, Flecte, inquit, genua,
ut te benedicam. At ego, inquit ſcurra, benedi-
em iſtam tuam tam vilem nolo. Si enim nummum

areum valeret, eam mihi nunquam profectò conceder

Hæc fabula contra eos Episcopos & Sacerdotes conficta est, q vitias & opes pluris faciunt, quam cuncta Ecclesiæ sacra atque steria.

De Upupa indignè honorata.

INvitatæ ferè omnes aves ad aquilæ nuptias, indign rebant, upupam cæteris præferri, quia coronâ insign set, & versicoloribus pennis ornata; cùm semper inter cora & sordes solita esset volitare.

Hæc fabula stultitiam eorum arguit, qui in hominibus honorand tiùs vestium nitorem, præstantiamque formæ, quàm virtutes mo soleant attendere.

De Sacerdote & Pyris.

SAcerdos quidam gulosus, extra patriam ad nu proficiscens, ad quas fuerat invitatus, reperit in iti pyrorum acervum: quorum nè unum quidem att quamvis magnâ affectus fame; quin potiùs ea ludi habens, lotio conspersit: indignabatur enim ejusmodi c sibi in itinere offerri, qui ad lautas accedebat epulas. cùm in itinere torrentem quendam ità imbribus au offendisset, ut sine vitæ periculo eum transire non po domum redire constituit. Revertens autem jejunus, t est oppressus fame, ut nisi pyra illa, quæ urinâ conspers comedisset, cùm aliud non inveniret, extinctus fuisset

Hæc fabula monet, nihil esse contemnendum; cùm nihil sit tam & abjectum, quod aliquando usui esse non possit.

De Mulo & Equo.

MUlus conspicieus equum aureo frano ephippio insignem, & purpureis opertum phaleris, rumpe tur invidiâ, illum beatum reputans, qui continuò opti vesceretur cibis, & decoro amiciretur ornatu; so au præ illo infelicem, qui clitellis malè dolatis oppressus, q tidie maxima onera ferre cogeretur. At ubi vidit equu

pu

redeuntem multis affectum vulneribus, præ illius
itate se felicem appellabat, longè melius esse dicens,
iano labore durum victum queritare, & turpiter
, quàm, post optimos & delicatos cibos, & tantos
, mortis adire discrimina.

fabula monet, regibus & principibus minimè invidendum, quia & opibus abundant; cùm vitam eorum longè pluribus periculo pauperum, videamus esse subjectam.

De Porco & Equo.

rcus conspiciens equum bellatorem, qui cataphractus
l pugnam prodibat, Stulte, inquit, quò properas? in
enim fortasse morieris. Cui equus, Tibi inter lutum
que impinguato, cùm nihil dignum laude gesseris,
ius adimet vitam: mortem vero meam comitabitur
.

fabula innuit, honestius esse rebus præclarè gestis occumbere, quam turpiter actam protrahere.

De Coriario emente pellem ursi à Venatore nondum capti.

Oriarius ad venatorem accedens, emit ab eo pellem
ursi, pecuniámq; pro ea protulit. Ille sibi in præsentia
u ursi non esse, cæterùm postridie venatum profectu-
; ursóq; interfecto, pellem illius ei se daturum polli-
. Coriarius animi gratiâ cum venatore in sylvam
ctus, altissimam arborem ascendit, ut indè ursi vena-
que certamen prospiceret. Venator intrepidus ad an-
ubi ursus latebat profectus, immissis canibus, illum
compulit: qui, evitato venatoris ictu, eum prostra-
umi. Tunc venator, sciens hanc feram in cadavera
levire, anhelitu retento, se mortuum simulabat. Ur-
aribus admotis olfaciens, cùm illum nec naso nec
spirantem deprehenderet, abscessit. Coriarius cùm

feram

feram abeſſe perſpiceret, ac nihil amplius adeſſe per ex arbore ſe deducens, & ad venatorem, qui nondum gere audebat, accedens, illum ut ſurgeret monebat. rogavit deinde, quid ad aurem ei urſus locutus eſſet venator, Monuit me, inquit, nè deinceps urſi pellem dere vellem, niſi eum priùs ceperim.

Hæc fabula indicat, incerta pro certis non habenda.

De Eremita & Milite.

ERemita quidam, vir ſanctiſſimæ vitæ, militem h batur, ut, relictâ ſeculari militiâ, quam abſque offenſa & animæ diſcrimine pauci exercent, tand corporis traderet quieti, & animæ conſuleret ſaluti. miles, Faciam, inquit, quod mones, pater: verum emi quòd hoc tempore milites neque ſtipendia exigere val licèt exigua ſint, neque prædari poſſint.

Hæc fabula indicat, multos vitiis renuntiare, quia illa amplià cere non poſſunt.

De Viro & Uxore bigamis.

VIr quidam, defunctâ uxore quam valde dilex duxit alteram, & ipſam viduam, quæ aſſid prioris mariti virtutes fortiáque facinora objiciebat: ut par referret, ipſe quoque defunctæ uxoris mores pr tiſſimos pudicitiámque inſignem referebat. Quodam tem die, viro irata, pauperi eleemoſynam petenti, pa caponis, quem in cœnam utriſq; coxerat, dedit, dicens, tibi hoc pro anima prioris viri. Quod audiens mar accerſito paupere, reliquum caponis dedit, dicens, Et quoque do tibi hoc pro anima uxoris meæ defunctæ. illi, dum alter alteri nocere cupiunt, quod cœnarent dam non habuerunt.

Hæc fabula monet, non eſſe contra eos pugnandum, qui ſe p optimè vindicare.

De Leone & Mure.

laqueo captus in ſylva, cùm ſe ità irretitum vide-
ut nullis viribus ſe indè poſſe explicare conſideret,
rogavit, ut abroſo laqueo eum liberaret, promit-
is beneficii ſe non immemorem futurum: quod
s promptè feciſſet, leonem rogavit, ut filiam ejus
aret in uxorem. Nec abnuit leo, ut benefactori ſuo
atam faceret. Nova autem nupta ad virum ve-
ùm eum non videret, caſu illum pede preſſit atque
it.

dicat fabula, matrimonia, & cætera conſortia improbanda,
paribus contrahuntur.

De Ulmo & Silere.

Lmus, in ripa fluminis natâ, ſiler ſibi proximum ir-
idebat, ut debile & invalidum, quòd ad omnem
iſſimum undarum impetum flecteretur; ſuam
firmitatem & robur magnificis extollebat verbis,
ultos annos aſſiduos amnis impetus inconcuſſa per-
. Semel autem maximâ undarum violentiâ ul-
rfracta trahebatur ab aquis. Cui ſiler, ridens,
Cur me deſeris, vicina? Ubi eſt nunc fortitudo

a ſignificat, ſapientiores eſſe, qui potentioribus cedunt, quàm
ne volentes, turpiter ſuperantur.

De Cera duritiem appetente.

ra ingemiſcebat, ſe mollem, & cuicunque leviſſi-
o ictui penetrabilem procreatam. Videns autem la-
x luto multò ſe molliori factos, in tantam duritiem
calore perveniſſe, ut multa perdurarent ſecula, ſe
ignem ut eandem duritiem conſequeretur. Sed ſta-
ne liquefacta, conſumpta eſt.

idmonet fabula, ne appetamus quod eſt nobis naturâ denegatum.

De

De Agricola militiam & mercaturam affectante.

AGricola quidam agrè ferebat, se assiduè terram vere, nec perpetuis laboribus ad magnas di pervenire; cùm nonnullos videret milites, qui act liis ità rem auxerant, ut bene induti incederent, & tis epulis nutriti, beatam agerent vitam. Venditis ovibus, capris ac bobus, equos emit & arma, & in riam profectus est: ubi cùm ab imperatore suo ma gnatum esset, non solùm quæ habebat perdidit, sed pluribus vulneribus affectus est. Quare, damnatâ tiâ, mercaturam exercere statuit, ut in qua majus h & minorem laborem existimabat. Prædis igitur ven cùm navim mercibus implevisset, navigare cœperat cùm in alto esset, tempestate magnâ coortâ, navis sub sa est, & ipse cum ceteris qui in ea erant, ad unum o periêre.

Hæc fabula admonet, quemlibet debere suâ sorte esse contentu ubique sit parata miseria.

De Asino & Scurra.

ASinus indignè ferens scurram quendam honora pulchris vestibus amiciri, quia magnos ventri bat sonos, ad magistratus accessit, petens, nè se m quàm scurram honorare vellent. Et cùm magistratu mirantes eum interrogarent, cur se ità honore dignum ceret; Quia, inquit, majores quàm scurra crepitus ve emitto, eósque absque fœtore.

Hæc fabula eos arguit, qui in rebus levissimis suas pecunias fundunt.

De Amne suum fontem convitiis lacessente.

AMnis quidam suum fontem convitiis lacessebat inertem, quòd immobilis staret, nec illos ha pisces: Se autem plurimùm commendabat, quòd opt crearet pisces, & per valles blando murmure serperet.

digu

...us fons in amnem velut ingratum, undas repressit. ...nis, & piscibus, & dulci sono privatus, exaruit.

...bula eos notat, qui bona quæ agunt sibi arrogant, non Deo at-..., à quo, ceu à largo fonte, nostra bona procedunt.

De Viro maligno & Dæmone.

...r malignus cùm plurima perpetrâsset scelera, & se-...ius captus, & carcere conclusus, arctissimè pervigili ...à teneretur, dæmonis implorabat auxilium: qui sæ-...ro illi affuit, & è multis eum periculis liberavit. ...m iterum deprehenso, & solitum auxilium implo-...demon, magnum calceorum pertusorum fascem su-...meros habens, apparuit, dicens, Amice, amplius tibi ...esse non possum: tot enim loca pro te liberando ha-...peragravi, ut hos omnes calceos contriverim: nulla ...mihi supersit pecunia, quâ alios valeam comparare; ...pereundum est tibi.

...admonet fabula, nè existimemus nostra semper impunita fore ...

De Avibus plures Reges eligere volentibus.

...ves consultabant de pluribus regibus eligendis, cùm ...aquila tantos volucrum greges sola regere non pos-...sicisséntque voto satis, nisi cornicis monitu à tali ...destitissent. Quæ, cùm causa rogaretur, cur non ...reges duceret eligendos; Quia difficiliùs, inquit, ..., quàm unus saccus, implentur.

...fabula docet, longè melius ab uno, quàm à multis principibus ...ari.

De Muliere, quæ pro Viro se velle mori dicebat.

...Matrona quædam admodum pudica, & viri amantissima, ægrè ferebat, maritum adversâ valetudine ...ri; lamentabatur, ingemiscebat, & ut suum in vi-

rum

ram amorem testaretur, rogabat mortem, ut, si ma
sibi esset eroptura, se potiùs quàm illum vellet occ
Inter hæc verba, mortem cernit horribili aspectu v
tem: cujus timore perterrita, & jam sui voti pœn
Non sum ego, inquit, quem petis: jacet ibi in lecto
occisura venisti.

Hæc fabula indicat, neminem esse adeò amantem amici, qui no
lit sibi bene esse, quàm alteri.

De adolescente in funere matris canente.

VIr quidam defunctam uxorem, quæ ad sepul
efferebatur, lacrymis & fletibus prosequebatur
us verò ejus canebat. Qui cùm à patre increparet
amens & insanus, qui in matris funere cantaret, cùm
secum mœstus esse & flere deberet; Pater mi, inqu
sacerdotes ut canerent conduxisti, cur mihi irascer
tis concinenti? Cui pater, Non tuum, inquit, & sac
tum est idem officium.

Hæc fabula indicat, non omnia omnibus esse decora.

De Viro zelotypo, qui uxorem dederat custodiendam.

VIr zelotypus uxorem, quam parùm pudicè v
comperierat, cuidam amico, cui plurimùm fid
dederat custodiendam; ingentem pollicitus pecuniã
tam ità diligenter observaret, ut nullo modo conjug
violaret copulam. At ille, ubi aliquot dies experti
stodiam haut nimis difficilem, & ingenium sanum v
tiâ mulieris vinci comperisset, ad maritum acce
dixit, Se amplius nolle hanc tam duram gerere pro
ciam; quandoquidem nè Argus quidem, qui totus
latus fuit, mulierem invitam posset custodire: ad
præterea, Si necesse sit, malle se anno integro saccum
num pulicibus quotidie in pratum deferre, solutóque
eos inter herbas pascere, vesperéque facto, omnes do
reduc

re, quàm uno die impudicam mulierem ſervare.
fabula indicat, nullos cuſtodes ità eſſe diligentes, qui impudicas valeant cuſtodire.

De Viro clyſteres recuſante.

ir quidam natione Germanus, dives admodum, egrotabat: ad quem curandum plures acceſſerunt: (ad mel enim catervatim convolant muſcæ) quo-nus inter cætera dicebat, Opus eſſe clyſteribus, ſi convaleſcere. Quod cùm vir hujuſmodi inſuetus ine audiret, furore percitus, medicos domo ejici jubens, Eos eſſe inſanos, qui, cùm caput ipſi doleret, pe-vellent mederi.
fabula innuit, omnia, etiam ſalutaria, inſuetis & inexpertis & & obſtura videri.

De Aſino ægrotante, & Lupis viſitantibus.

Sinus ægrotabat, famáque exierat, eum citò moritu-rum. Ad eum igitur viſendum cùm lupi canéſque ſunt, peteréntq; à filio, quomodo pater ejus ſe haberet; roſtii rimulam reſpondit, Meliùs quàm velletis.
indicat fabula, quòd multi fingunt moleſtè ferre mortem alie-nos tamen cupiunt celeriter interire.

Quòd Nuci, Aſmo, & Mulieri proſunt verbera.

Ulier quædam interrogabat nucem ſecus viam na-tam, quæ à prætereunte populo ſaxis impetebatur, eſſet ità amens, ut quò pluribus majoribúſque ver-us cæderetur, eò plures præſtantioréſque fructus pro-et. Cui juglans, Eſnè, inquit, proverbii immemor ità iis,

Nux, aſinus, mulier, ſimili ſunt lege ligati:
Hæc tria nil rectè faciunt, ſi verba ceſſent.
fabula innuit, ſæpe homines propriis jaculis ſe ſolere confodere.

De Aſino laborum finem non inveniente.

Sinus hyberno tempore plurimùm angebatur, quòd nimio afficeretur frigore, & durum palearum ha-

beret

beret victum: quare vernam temperiem & teneras h optabat. Sed cùm ver advenisset, cogeretúrque à do qui figulus erat, argillam in aream, & lignum ad f cem, indéque lateres, imbrices, tegulas ad diversa loc ferre; pertæsus veris, in quo tot labores tolerabat, æs omnibus votis expectabat, ut dominus, messe impe eum quiescere pateretur. Sed tunc quoque cùm me aream, & indè domum triticum ferre compelleretur quieti sibi locus esset, autumnum saltem laborum fore sperabat. Sed ubi nè tunc quoq; malorum term adesse cernebat, cùm quotidie vinum, poma, ligna po da essent, rursus hyemis nivem & glaciem efflagitab tunc saltem aliqua sibi requies à tantis laboribus c deretur.

Hæc fabula indicat, nulla esse præsentis vitæ tempora, quæ no petuis sunt subjecta laboribus.

De Mure, qui cum Fele amicitiam contrahere volebat.

Mures complures in cavo parietis commorantes templabantur felem, quæ in tabulato capite de & tristi vultu recumbebat. Tunc unus ex eis, Hoc mal, inquit, benignum admodum & mite videtur: v enim ipso sanctimoniam quandam præfert: volo ip alloqui, & cum eo indissolubilem nectere amicitiam. cùm dixisset, & propiùs accessisset, à fele captus & di ratus est. Tunc cæteri hoc videntes, secum aiebant, est, profectò, non est vultui temere credendum.

Hæc fabula innuit, non ex vultu, sed ex operibus homines jud dos; cùm sub ovina pelle sæpe atroces lupi delitescant.

De Asino, qui Hero ingrato serviebat.

Asinus, qui viro cuidam ingrato multos annos fenso pede servierat, semel, ut fit, dum sarcinâ

it gravi, & ſalebros à incederet viâ, ſub onere reci-
Tum dominus implacabilis multis verberibus ſur-
mpellebat, pigrum animal & ignavum nuncupans.
lle miſer inter verbera hæc ſecum dicebat, Infelix
uàm ingratum ſortitus ſum herum! Nam quamvis
lto tempore ſine offenſa ſervierim, tamen non hoc
delictum tot meis priſtinis beneficiis compenſat.

fabula in eos conficta eſt, qui beneficiorum ſibi collatorum im-
es, etiam minimam benefactoris ſui in ſe offenſam atroci pœnâ
antur.

De Lupo ſuadente hiſtrici ut tela deponeret.

Upus eſuriens in hiſtricem intenderat animum:
ſam tamen, quia ſagittis undique munita erat, in-
e non audebat. Excogitatâ autem eam perdendi
iâ, illi ſuadere cœpit, nè pacis tempore tantum telo-
nus tergo reportaret; quandoquidem non aliquid
arii, niſi cùm prælii tempus inſtaret, portarent: Cui
ix, Adverſus lupum, inquit, ſemper præliandi tem-
ſe credendum eſt.

fabula innuit, virum ſapientem oportere adverſus inimicorum
um fraudes ſemper eſſe munitum.

De Mure liberante Milvum.

Us conſpicatus milvum laqueo aucupis implicitum,
miſertus eſt avis, quamvis ſibi inimicæ, abrosiſque
vinculis, evolandi viam fecit. Milvus tanti imme-
beneficii, ubi ſe ſolutum vidit, murem nil tale ſuſpi-
m corripiens, unguibus & roſtro laceravit.

fabula indicat, malignos hujuſmodi gratias ſuis benefactoribus
impendere.

De Cochlea petente à Jove, ut ſuam domum ſecum ferre poſſet.

Um Jupiter ab exordio mundi ſingulis animalibus
munera, quæ petiiſſent, elargiretur; cochlea ab eo

petiit ut domum ſuam poſſet circumferre. Interrog
Jove, quare tale ab eo munus expoſceret, quod illi g
& moleſtum futurum erat; Malò, inquit, tam grave
perpetuò ferre, quàm, cùm mihi libuerit, malum vici
non poſſe vitare.

Fabula indicat, malorum vicinitatem omni incommodo fugien

De Herinaceo, Viperam hoſpitem ejiciente.

HErinaceus hyemem adventare præſentiens, bl
viperam rogavit, ut in propria illius caverna ad
ſus vim frigoris locum ſibi concederet. Quod cùm ill
ciſſet, herinaceus huc atque illùc ſe provolvens, ſpina
acumine viperam pungebat, & vehementi dolore tor
bat. Illa malè ſecum actum videns, quando herinac
ſuſcepit hoſpitio, blandis eum verbis, ut exiret, ora
quandoquidem locus duobus eſſet anguſtus. Cui her
ceus, Exeat, inquit, qui hîc manere non poteſt. Q
vipera, ſentiens ſibi locum ibi non eſſe, illinc c
hoſpitio.

Fabula indicat, eos in conſortia non admittendos, qui nos po
ejicere.

De Lepore ſeſe Vulpi præferente ob pedum velocitatem

LEpus ſeſe dignum reputabat, qui vulpi præferret
quoniam longè illam pedum pernicitate ſupera
Tum vulpes, At ego, inquit, ingenium ſum ſortita p
ſtantius, quo ſæpius quàm tu pernicitate tuâ c
eludo.

Hæc fabula indicat, corporis velocitatem & vires ab ingenio l
ſuperari.

De ſene, ob impotentiam, libidinem carnis relinquente.

VIr quidam ſanctitate præditus ſingulari, ſenem qu
dam admonebat, ut tandem vitia libidinis dimit
cui vehementer inſudabat. Cui ſenex, Obtemperabo,
quit, pater ſancte, ſanctiſſimis optimiſque admonitioni
t

Nam usum Veneris admodum mihi obesse sentio, & mihi amplius non arrigitur.

Hæc fabula indicat, malos non ambre virtutis & Dei, sed timore potentiâ à consuetis vitiis desistere.

De Agricola quodam & Poëta.

Agricola quidam ad Poëtam accedens, cujus agros colebat, cùm eum inter libros solum offendisset, ingravit eum, quo pacto ità solus vivere posset. Cui Solus, inquit, tantùm esse cœpi, postquam te huc contuli.

Hæc fabula indicat, eruditos viros, qui doctissimorum virorum turbâ quâ stipantur, tunc solos esse, cùm inter illiteratos homines fue-

De Lupo ovis pelle induto, qui gregem devorabat.

Lupus ovis pelle indutus, ovium se immiscuit gregi, quotidiéque aliquam ex eis occidebat: quod cùm animadvertisset, illum in altissima arbore suspendit. Arrogantibus autem cæteris pastoribus, cur ovem suspendisset, aiebat, Pellis quidem, ut videtis, est ovis; opera autem erant lupi.

Hæc fabula indicat, homines non ex habitu, sed ex operibus judicandos; quoniam multi sub vestimentis ovium lupina faciunt opera.

De Patre filium ad virtutes frustra hortante.

Pater quidam filium, ut vitiis deditum, multis hortabatur verbis, ut, derelictâ vitiorum viâ, virtutibus vigilaret, quæ ei laudem & decus erant paritura. Cui ille, Frustra, inquit, pater, ad hæc facienda hortaris: multos enim prædicatores, ut aiunt, audivi, qui longè te magis ad virtutum hortabantur viam, nunquam tamen eorum admonitionibus obsecutus sum.

Hæc fabula indicat, viros malignæ naturæ nullius hortatu à vitiis velle discedere.

De Cane oves domini ſui occidente, à quo ſuſpenſus eſt.

PAſtor quidam cani oves ſuas dederat cuſtodien optimis illum paſcens cibis. At ille ſæpe aliquam o occidebat. Quod cùm paſtor animadvertiſſet, canem piens, eum volebat occidere. Cui canis, Quare me, in perdere cupis? Sum unus ex domeſticis tuis: interfice tiùs lupum, qui continuò tuo inſidiatur ovili. Imò, in paſtor, te quàm lupum morte dignum magis puto, enim palàm ſe meum hoſtem profitetur; tu verò, ſub citiæ ſpecie, quotidie meum imminuis gregem.

Hæc innuit fabula, longè magis puniendos, qui ſub amicitiæ ſ nos lædunt, quàm qui apertè ſe noſtros inimicos profitentur.

De Ariete cum Tauro pugnante.

ARies quidam inter lanigeros greges erat, tantâ nuum & capitis firmitate, ut cæteros arietes ſt faciléque ſuperaret: quare cùm nullum amplius arie inveniret, qui occurſanti ſibi auderet obſiſtere, crebris tus victoriis, taurum auſus eſt ad certamen provo Sed primo congreſſu, cùm in taurinam frontem arietâ tam atroci ictu repercuſſus eſt, ut ferè moriens hæc d ret, Stultus ego quid egi? Cur tam potentem adverſar auſus ſum laceſſere, cui me imparem creavit natura?

Fabula indicat, cum potentioribus non eſſe certandum.

De Vidua & Aſino viridi.

VIdua quædam cœlibatum exoſa, nubere cupiebat non audebat, verita vulgi irriſiones, qui maled eas ſolet inceſſere, quæ ad ſecundas tranſeunt nuptias: commater ejus, quàm contemnendæ eſſent populi vo hâc arte monſtravit. Juſſit enim aſinum album quem dua habebat, viridi colore depingi, & per omnes urbis cos circumduci. Quod dum fieret, tanta admiratio ab

*nes invaſerat, ut non ſolùm pueri, verùm etiam ſe-
ic re inſolitâ moti, aſinum animi gratiâ comitaren-
Deinde cùm hujuſmodi animal quotidie per urbem
ntur, deſierunt admirari. Itidem, inquit ad viduam
ater, eveniet tibi: ſi enim virum acceperis, per ali-
dies eris fabula vulgi; deinde hic ſermo conticeſcet.*

fabula indicat, nullam rem eſſe tantâ dignam admiratione, quæ
itate temporis non deſinet eſſe miraculum.

De Aquila filios Cuniculi rapiente.

*Quila in altiſſima arbore nidulata, catulos cuni-
culi, qui non longè illinc paſcebantur, in eſcam pullo-
ſuorum rapuerat: quam cuniculus blandis orabat
, ut ſuos ſibi filios reſtituere dignaretur. At illa
ut puſillum & terreſtre animal, & ad ſibi nocendum
ens arbitrata, eos in conſpectu matris unguibus di-
are, & pullis ſuis epulandos opponere non dubitavit.
cuniculus, filiorum morte commotus, hanc injuriam
nè impunitam abire permiſit: arborem enim, qua ni-
ſuſtinebat, radicitus effôdit; qua, levi impulſu vento-
procidens, pullos aquilæ adhuc implumes & involu-
in humum dejecit: qui à feris depaſti magnum dolo-
ſolatium cuniculo præbuerunt.*

indicat fabula, neminem potentiâ ſuâ fretum, imbecilliores de-
deſpicere, cùm aliquando infirmiores potentiorum injurias ulciſ-
.

De Lupo piſce fluvii, Maris regnum affectante.

*Upus piſcis erat in amne quodam, qui pulchritudine,
magnitudine, ac robore cæteros ejuſdem fluminis pi-
excedebat. Unde cuncti eum admirabantur, & tan-
regem præcipuo proſequebantur honore. Quare in
rbiam elatus, majorem principatum cœpit appetere.*

Relicto igitur amne, in quo multos annos regnaverat, gressus est mare, ut ejus regnum sibi vendicaret. Sed of dens delphinum miræ magnitudinis, qui in illo regna ità ab illo insectatus est, ut aufugiens vix amnis ost ingrederetur: unde ampliùs non ausus sit exire.

Hæc fabula nos admonet, ut rebus nostris contenti, ea non app mus quæ nostris viribus sunt longè majora.

De Ove Pastori convitiante.

OVis convitiabatur pastori, quòd, non contentus l quod in usum suum filiorúmque ab ea mulgebat, super illam vellere denudaret. Tunc pastor iratus, fili ejus trahebat ad mortem. Ecquid, inquit ovis, pejus m facere potes? Ut te, inquit pastor, occidam, & lupis ca búsque projiciam devorandam. Siluit ovis, majora ad mala formidans.

Hæc fabula indicat, non debere homines in Deum excandescere divitias & filios ipsis permittat auferri; cùm etiam majora & viventi & mortuis possit inferre supplicia.

De Auriga & Rota currûs stridente.

AUriga interrogabat currum, quare rota quæ erat terior, strideret, cùm cæteræ idem non facerent. C currus, Ægroti, inquit, semper morosi & queruli consueverunt.

Hæc fabula indicat, mala solere homines ad querimoniam sem impellere.

De Viro amicos experiri volente.

VIr quidam dives admodum & liberalis magn habebat amicorum copiam, quos ad cœnam sæpissi invitabat: ad quem libentissimè accedebant. Volens aut experiri, an in laboribus & periculis sibi fideles esse omnes pariter convocavit, dicens, Obortos sibi inimicos, quos perdendos ire statuerat: quare correptis armis, secu irent, ut illatas sibi ulciscerentur injurias. Tum omn præter duos sese excusare cœperunt. Cæteris igitur rep diat

illos tantùm duos in amicorum numero habuit; inde ſingulari amore proſecutus eſt.

abula indicat, adverſam fortunam amicitiæ experimentum eſſe optimum.

De Vulpe carnem Leporis Cani laudante.

Vulpes cùm fugaretur à cane, & jamjam eſſet capienda, nec ullam aliam evadendi viam invenire ſe cognoſceret; Quid me, inquit, ô canis, perdere cupis, caro tibi uſui eſſe non poteſt? Cape potiùs leporem (non procul enim lepus aberat) cujus carnem ſuaviam mortales eſſe commemorant. Canis igitur motus lio vulpis, omiſsâ vulpe, leporem inſecutus eſt; quem m, ob incredibilem ejus velocitatem, capere non po- Paucis pòſt diebus lepus conveniens vulpem, vehe- er eam accuſabat (verba enim ejus audierat) quòd ani demonſtrâſſet. Cui vulpes, Quid me accuſas, lecùm tantopere te laudavi? quid diceres ſi te vitupem?

c fabula indicat, multos mortales, ſub laudationis ſpecie, aliis per- n machinari.

De Lepore calliditatem, & Vulpe celeritatem à Jove petentibus.

Epus & vulpes à Jove petebant: hæc, ut calliditati ſuæ pedum celeritatem; ille, ut velocitati ſuæ callidim adjungeret. Quibus Jupiter ità reſpondit, Ab ori- mundi è ſinu noſtro liberaliſſimo ſingulis animanti- ſua munera ſumus elargiti: uni autem omnia dediſſe, rum fuiſſet injuria.

ze indicat fabula, Deum ſingulis ſua munera ità eſſe æquali lance itum, ut quiſque eſſe debeat ſuâ ſorte contentus.

De Equo inculto, ſed veloci, & cæteris eum irridentibus.

Qui complures ad Circenſes ludos fuerant adducti, pulcherrimis phaleris ornati, præter unum quem cæ-

teri incultum, & ad hujusmodi certamen ineptum ir bant, nec unquam victorem futurum opinabantur. ubi currendi tempus advênit, & dato tubæ signo cu carceribus exiluêre; tum demum innotuit, quantò paulò antè irrisus, cæteros velocitate superaret: omn enim aliis post se longo intervallo relictis, palmam as tus est.

Fabula significat, non ex habitu, sed ex virtute homines judican

De Rustico, per vocem hœdi ad Jurisconsultum admisso.

RUsticus quidam gravi lite implicitus, ad quend jurisconsultum accesserat, ut eo patrono sese expl ret. At ille, aliis negotiis impeditus, renuntiari jubet non posse nunc illi vacare; quare abiret, aliàs reditur Rusticus, qui huic ut veteri fidóque amico plurimùm debat, sæpius rediens, nunquam admissus est. Tandem dum adhuc lactantem & pinguem secum deferens, ades jurisperiti stabat, & hœdum vellicans, illum bal coëgit. Janitor, qui ex præcepto heri dona portantes sta admittere solebat, audità voce hœdi, januam ilico ape ens, hominem introire jubet. Tunc rusticus ad hœdi conversus, Gratias, inquit, ago, hœdule mi, qui tam fac mihi has effeciſti fores.

Fabula indicat, nullas res tam duras difficiléſque esse, quas mun non aperiant.

De Adolescente ex coitu infirmo, & Lupo.

ADolescens quidam uxorem duxerat, & ipsam qu adolescentulam, formosam admodũ, & libidinosa cujus effrænæ libidini dum satisfacere cupit, ità lumb exhausit, ut paucis pòst diebus macilentus fieret, & mo tuo magìs quàm vivo similis videretur: non ingredi, n stare, non aliquod opus facere poterat; sed, ut senex qu

pricatione gaudebat. Dum ergò, in aprico ſtans loco, ſolis ſeſe calefaceret, accidit, ut venatores, qui lu-erant inſectati, illàc iter haberent; quos cùm ado-interrogaret, cur lupum non ceperant; Ob increm, inquiunt, illius velocitatem, illum aſſequi non po-. Tunc ait adoleſcens, Uxorem profectò hic lupus non debet: ſi enim uxori junctus eſſet, nunquam pedum pernicitate polleret.

indicat fabula, neminem eſſe adeò robuſtum & fortem, quem ni-eneris uſus non infirmum & debilem reddat.

De Sene Juvenem poma ſibi ſurripientem ſaxis dejiciente.

nex quidam juvenem ſibi poma ſurripientem blandis abat verbis, ut ex arbore deſcenderet, nec res ſuas auferre. Sed cùm incaſſum verba funderet, juvene tatem ac verba contemnente; Non in verbis tantùm, it, verùm etiam in herbis audio eſſe virtutem. Her-gitur vellere, & in illum jacere cœpit. Quod juvenis icatus, in vehementem riſum effuſus eſt, & ſenem re arbitrabatur, qui crederet eum ex arbore herbis depellere. Tunc ſenex omnia experiri cupiens, ndo, inquit, verborum & herbarum vires adverſus rem mearum rerum nullæ ſunt, lapidibus agam, in us quoque dicunt eſſe virtutem: lapideſque, quibus nium impleverat, in juvenem jaciens, illum deſcendere bire coëgit.

fabula indicat, omnia priùs ſapienti tentanda, quàm ad armorum giatur auxilium.

De Luſcinia, cantum Accipitri pro vita pollicente.

Uſcinia ab accipitre famelico comprehenſa, cùm mo-dò ſe ab eo devorandam eſſe intelligeret, blandè eum bat ut ſe dimitteret; pollicita, pro tanto beneficio in-

gentem

gentem mercèdem ſeſe relaturam. Cùm autem acci eam interrogaret, quid gratiæ ſibi referre poſſet; A inquit, tuas melliſluis cantibus demulcebo. At ego, in accipiter, malo mihi ventrem demulceas: ſine tuis cantibus vivere, ſine cibo verò non poſſum.

Hæc fabula innuit, utilia jucundis anteponenda.

De Leone Porcum ſibi ſocium eligente.

Leo cùm ſocios adſciſcere ſibi vellet, multáque malia ſeſe illi adjungere optarent, ídque precibu votis expoſcerent, ſpretis cæteris, cum porco ſolùm ſo tatem voluit inire. Rogatus autem cauſam, reſpon Quia hoc animal adeò fidum eſt, ut amicos & ſocios in nullo, quantumvis magno diſcrimine, unquam re quat.

Hæc fabula docet, eorum amicitiam appetendam, qui adverſi tempore à præſtando auxilio non referunt pedem.

De Culice cibum & hoſpitium ab Ape petente.

Culex hyberno tempore, cùm fame & frigore ſe p iturum conjiceret, ad apum acceſſit alvearia, ab cibum & hoſpitium petens: quæ ſi ab eis fuiſſet conſe tus, promittebat, filios earum ſe artem muſicam edoc rum. Tunc quædam apis, At ego malo artem meam lib mei diſcant, quæ eos à famis & frigoris periculo exim poterit.

Fabula nos admonet, ut liberos noſtros his artibus erudiamus, quæ ab inopia valent vindicare.

De Aſino tubicine, & Lepore tabellario.

Leo rex quadrupedum, adverſus volucres pugna rus, ſuorum acies inſtruebat. Interrogatus autem urſo, quid ei aſini inertia aut leporis timiditas ad vic

ri

nferre poſſent, quos ibi inter cæteros milites adeſſe at; reſpondit, Aſinus tubæ ſuæ clangore milites ad m cancitabit: lepus verò, ob pedum celeritatem, ta- ii fungetur officio.

la ſignificat, neminem adeò contemptibilem, qui aliqua in re odeſſe non poſſit.

De Accipitribus inter ſe inimicis, quos Columbæ compoſuêre.

Ccipitres invicem inimici quotidie decertabant, uiſque odiis occupati, alias aves minimè infeſta- Columbæ illorum vicem dolentes, eos miſſis legatis ſuêre. Sed illi ubi inter ſe amici effecti ſunt, cæte- ves imbecilliores, & maximè columbas, vexare & re non deſinebant. Tum ſecum columbæ, Quàm r accipitrum diſcordia, quàm concordia, nobis

t admonet fabula, malorum inter ſe odia civium alenda potiùs extinguenda; ut, dum inter ſe digladiantur, viros bonos quietè vi- ermittant.

De Muliere ignem in mariti domum ferente.

Ir quidam prudens uxorem ducebat. Interrogatus autem ab amicis, quid ſibi vellet facula illa quam nupta accenſam paternâ domo efferret, rurſuſque ti domum ingreſſura accendit & introfert; Signifi- nquit, me hodie ignem è ſoceri mei ædibus ablatum in um meam inferre.

bula ſignificat, ſæpenumero mulierem ignem quendam eſſe, qui i bona comburit.

De Prætore repetundarum damnato.

Rætor, qui pecuniam cui præfuerat expilaverat, re- petundarum damnatus fuerat. Cúmque ægrè ablata ueret, dicebat quidam è provincialibus, Hic noſter r mulieres imitatur, quæ fœtus concipientes, mirâ voluptate

voluptate afficiuntur: cùm autem eos amittunt, incred dolore torquentur.

Fabula innuit, aliena non esse surripienda; nè, illa deponere c mœrore conficiamur.

De Sene mortem differre volente.

Senex quidam mortem, quæ eum è vita raptura a nerat, rogabat ut paululùm differret, dum testa tum conderet, & cætera ad tantum iter necessaria pr raret. Cui mors, Cur non, inquit, hactenus præpar toties à me monitus? Et cùm ille, Eam nunquam à s sam antea, diceret; Cùm, inquit, non æquales tuos m quorum nulli ferè jam restant, verùm etiam juve pueros, infantes, quotidie rapiebam, nónne te admone mortalitatis tuæ? Cùm oculos hebescere, auditum mi cæterósque sensus indies deficere, corpus ingravescere tiebas, nónne tibi me propinquam esse dicebam? & te monitum negas? quare ulteriùs differendum non est.

Hæc fabula indicat, ità vivendum, quasi mortem semper adesse namus.

De Viro avaro sacculum nummorum alloquente.

Vir quidam avarus, qui ingentem aureorum ac vum malè partum relicturus moriebatur, inter gat sacculum nummorum, quem morienti sibi jusserat ferri, Quibus voluptatem esset allaturus: Cui saccu Hæredibus, inquit, tuis, qui nummos à te tanto sud quæsitos, in scortis & conviviis profundent; & dæmo bus, qui animam tuam æternis suppliciis mancipabunt.

Hæc fabula indicat, stultissimum esse in eis laborare, quæ aliis g dium, nobis autem sint allatura tormenta.

FINIS.

LA

URENTII VALLENSIS, IN bulas Æsopi, è Græco in Latinum ser- monem versas, ad clarissimum virum Arnoldum Foveldam, præfatio.

Romiseram nuper, me tibi coturnices, quas ipse venatus essem, missurum. Eas capere, ut homo venandi insuetus, cùm non possem; ad venationem meam, id est, ad literas me converti: & fortè ad manus venit libellus us ex præda navali, 33. Æsopi fabulas continens. Has omdui labore venatus sum. Mitto igitur ad te sive fabulas, sive coturnices, quibus te oblectare possis & ludere. Etenim si anum, Marcúmque Antonium, orbis terrarum principes, oturnicum delectatos accepimus; profectò tu, vir literarum issimus, & literato hoc genere ludendi delectaberis. Et si Octaviano aut Antonio pugnacem aliquam harum avium dedisset, jucundam illis rem gratámq; fecisset: ego quoque ucundus gratúsque ero, qui plures quàm triginta ejus generis ono mitto pugnaces, victrices, &, si fortè hoc te magis juvat, pingues. Oblectant enim hæ fabulæ & alunt; nec minus is habent, quàm floris. Sed nè donum suum laudare insosit, finem faciam. Tu, si coturnices veras, quàm has fabulas, , rescribe: mittam namque non modò coturnices, sed & per- Ex urbe Cajeta, *Calend. Maii, Anno* 1538.

De Vulpe & Capro.

Vulpes & caper sitibundi in quendam puteum descenderunt: in quo cùm perbibissent, circumspicienti um capro, vulpes ait, Bono animo esto, caper: excogi- namque quo pacto uterque reduces simus. Siquidem iges te rectum, prioribus pedibus ad parietem admo- rnuáque adducto ad pectus mento reclinabis, & ego erga cornuág; tua transiliens, & extra puteum eva- te istinc postea educam. Cujus consilio fidem habenti , atq; ut ille jubebat, obtemperanti, ipsa è puteo pro- filiit;

ſiliit, ac deinde præ gaudio in margine putei geſtieba
ultabátque, nihil de hirco curæ habens. Caterùm cù
hirco ut fœdiſraga incuſaretur, reſpondit, Enimvero
ce, ſi tantum tibi eſſet ſensûs in mente, quantum eſt
rum in mento, non priùs in puteum deſcendiſſes, quà
reditu exploratum habuiſſes.

Hæc fabula innuit, virum prudentem debere finem explorare, quam ad rem peragendam veniat.

De Vulpe & Leone.

VVlpes nullum antea leonem conſpicata, cùm ill
quando ex improviſo obviâſſet, ità conſpectum
expavit, ut parùm abfuerit quin extingueretur. C
cùm iterum poſtea accidiſſet, ad conſpectum quidem
nis exterrita eſt, ſed non ità ut priús. Tertiò autem
leonem eundem in civitate eſſet intuita, non modò no
territa, ſed etiam confidenter adiens, ſecum collocut
& confabulata.

Hæc fabula innuit, quòd conſuetudo & converſatio facit, ut quæ ximè horribilia & formidanda ſunt, neque horrida, neque formi videantur.

De Gallis & Perdice.

GAllos quidam domi ſuæ cùm haberet, mercatu
perdicem, eámque alendam, & in ſocietatem g
rum dedit unà cum illis ſaginandam; eámque galli p
quiſque mordebant abigebántque. Perdix autem
ſe afflictabatur, exiſtimans, ideo talia inferri ſibi à g
quòd ſuum ab illorum genere alienum eſſet. Ubi verò
multò pòſt aſpexit illos inter ſe pugnantes, mutuóque
cutientes, recreata à mœrore & triſtitia, inquit, Equi
poſt hæc non afflictabor ampliús, videns eos etiam int
dimicantes.

Hæc fabula innuit, virum prudentem debere æquo animo ferre tumelias ab alienigenis illatas, quos videt ne à domeſticorum qu injuria abſtinere.

De Vulpe & capite quodam reperto.

Vlpes aliquando in domum citharœdi ingreſſa, dum
mnia inſtrumenta muſica, omnem ſupellectilem
retur, reperit è marmore caput lupinum ſcienter
que factum: quod cùm in manum ſumpſiſſet, inquit,
ut, cum magno ſenſu factum, nullum ſenſum obti-

fabula ad eos ſpectat, qui corporis dignitatem habent, animi in-
m non habent

De Carbonario & Fullone.

Arbonarius conducta in domo habitans, fullonem in-
vitavit, qui eò loci proximè veniſſet, ut iiſdem in
s unà habitaret. Cui fullo, O homo, non eſt iſtud
m conducibile: vereor enim nè quicquid ipſe cande-
m, id omne tu carbonariâ aſpergine fuſcares.
fabula innuit, nullum cum flagitioſis habendum eſſe commer-

De Viro jactabundo.

Ir quidam aliquandiu peregrinatus, cùm iterum
domum reverſus fuiſſet, cùm multa alia in diverſis
nibus à ſe viriliter geſta jactabundus prædicabat,
verò id maximè, quod Rhodi omnes in certamine
di ſuperâſſet; ejuſdem rei Rhodios, qui affuerant,
eſſe. Ad quem unus aſſiſtentium reſpondens, inquit,
mo, ſi verum iſtud eſt quod loqueris, quid tibi opus
ſtibus? Ecce Rhodium! ecce hîc certamen ſaliendi!
indicat fabula, quòd ubi vera teſtimonia adſunt, nihil opus eſt

De Viro Apollinem tentante.

Ir quidam facinoroſus Delphos ſe contulit, Apolli-
nem tentaturus: habénſque paſſerculum ſub pallio,
pugno tenebat, & accedens ad tripodas, interro-
eum, dicens, Quod habeo in dextra, vivítne, an
mortuum

mortuum eſt? prolaturus paſſerculum vivum, ſi ille tuum reſpondiſſet; rurſus prolaturus mortuum, ſi vi reſpondiſſet: occidiſſet enim ſtatim ſub pallio clàm, p quam proferret. At Deus ſubdolam calliditatem ho intelligens dixit, O conſultor, utrum mavis facere (te namque arbitrium eſt) facito; & ſive vivum, ſive tuum, quod in manibus habes, proferto.

Hæc fabula innuit, mentem divinam nihil neque latêre, neq; f

De Piſcatore & Smaride.

Piſcator quidam, demiſſis in mare retibus, extulit ridem puſilli corporis, quæ ſic piſcatorem obſecr Noli me in præſentia capere tam puſillam & minu ſine abire, & creſcere, ut poſtea ſic adultà commodo majore potiaris. Cui piſcator inquit, Ego verò a ſim, ſi lucrum, quod inter manus habeo, licèt exigu prætermittam, ſpe futuri boni, quantumlibet magni.

Hæc fabula innuit, ſtolidum eſſe, qui propter ſpem majoris com rem & præſentem & certam, licèt parvam, non amplectitur.

De Equo & Aſino.

Vir quidam habebat equum & aſinum. In itinere tem faciendo, inquit aſinus equo, Si me ſalvum leva me parte oneris mei. Equo illius verbis non obſeq te, aſinus ſub onere cadens moritur. Tunc dominus jum torum, omnes quas portabat aſinus ſarcinas, ſimúlqu rium quod à mortuo exuerat, equo imponit. Quo o depreſſus equus, & gemens, cum clamore inquit, Va jumentorum infeliciſſimo! quid mihi miſero mali evê Nam recuſans partem, nunc totum onus porto, & i inſuper corium.

Hæc fabula innuit, majores debere in laboribus participes eſſ noribus, ut utrique ſint incolumes.

De Viro & Satyro.

Ir quidam cum Satyro amicitiam inierat: qui cùm edendi gratiâ ſederent, exortâ cœli tempeſtate, ac re, vir manus ad os admovens anhelitu refocillabat. d intuens Satyrus, interrogabat, quamobrem id face- lle inquit, Calore oris algentes manus refocillo. Pau- pòſt callidiori edulio allato, cùm vir iterum ad os m cum edulio admovens, calorem cibi aſpiratione geraret, interrogat Satyrus, quamobrem id faceret. ndente autem viro, Ut edulium refrigerem; Atqui inquit Satyrus, tecum poſthac amicitiam non exer- qui ex uno ore & calidum promis & frigidum.

innuit fabula, devitandam ejus amicitiam eſſe, cujus anceps vita non ſimplex ſermo.

De Vulpe & Pardo.

Vulpes & pardus de pulchritudine altercabantur: & pardo ſuam pellem verſicolorem extollente, vul- cùm ſuam præponere non poſſet, inquit, At quantò ecioſior, quæ non corpus, ſed animum verſicolorem a ſum!

fabula innuit, pulchritudinem animi antecellere pulchritudinem ris.

De Fele in Fœminam mutata.

Elis quædam delicium formoſi erat cujuſdam adole- centis. Hanc ille, ut in fœminam mutaret, Venerem ecatus eſt. Dea miſerta cupiditatis adoleſcentuli, ertit beſtiam in ſpecioſam puellam. Cujus formâ deſcens adoleſcentulus, adducit illam ſecum do- : quibus conſidentibus in cubiculo, Venus, volens ulum facere, nunquid illa cum corpore mutaſſet & i, murem immiſit in medium. At illa, & eorum qui

aderant, & cubiculi nuptialis immemor, è cubiculo ſ
gens, murem inſequebatur, illum comedere cupi
Tunc dea indignata, eam iterum in ſuam reſtituit na
ram.

Hæc indicat fabula, ſceleſtos homines, etſi conditionem ſtatú
mutent, tamen mores nequaquam mutare.

De Agricola & Canibus.

AGricola quidam hyberno ſydere in agro deprehen
deficientibus cibariis, primùm interfectis ſing
ovibus, illarum carnibus veſcebatur, mox & caprar
poſtremò operariis bobus interemptis alebatur. Quod
nes cùm animadvertiſſent, inter ſe collocuti ſunt, dicen
At nos hinc faciamus fugam. Si enim operariis bobus
minus noſter non pepercit, nec nobis quidem parcet.

Hæc indicat fabula, fugiendos eos eſſe cavendóſque, qui à famili
bus quoque manus non abſtinent.

De Agricola filios ſuos docente.

AGricola filios ſuos videns quotidie litigantes, ne
in gratiam inter ſe reduci potuiſſe, juſſit compl
virgulas ſibi afferri. Aderant autem filii illic ſeden
Quæ cùm allatæ eſſent, colligavit omnes in unum fa
culum, juſsítque ſingulos filiorum faſciculum capere
que confringere. Illis verò confringere non valentibus,
vens poſtea faſciculum, tradit ſingulas ſingulis eis fr
gendas; atque illis ſtatim faciléque frangentibus intu
Ità & vos, filii mei, ſi unanimes invicem perſtiteri
inexpugnabiles vos hoſtibus, & invictos præbebitis:
minus, ipſa veſtra æmulatio atque ſeditio opportunam
prædam inimicis faciet.

Hæc innuit fabula, æquè res humanas facere vel concordiâ increm
tum, vel diſcordiâ jacturam.

De Muliere & Gallina.

Mulier quædam vidua habebat gallinam quotidie singula ova parientem. Sperans autem mulier pro ulis bina ova parituram, si plus tribuisset escarum, rè educabat. Gallina verò pinguior effecta, nè unum dem ovum parturire poterat.

ec fabula indicat, quòd homines, propter luxum & copiam rerum uescentes, ab instituto retardantur.

De Homine quem canis momorderat.

Dmorsus à cane quidam, circuibat singulos, corrogans curationem; nactúsque est quendam, qui, cognali qualitate, inquit, Si tu quidem, ô homo, convare vis, sume crustulum panis madefactum in sanguine neris, & porrige cani, qui te momordit, comedendum. ille deinceps inquit, Ego mehercule, si istuc fecero, nus sim qui ab omnibus hujus urbis canibus præmor-

ec fabula indicat; improbos homines, cùm maxima beneficia acerint, tum maximè ad malefacta animari.

De duobus Amicis & Urso.

Duobus amicis unà iter facientibus fit ursus obviam: quorum unus perterritus, in arborem scandens la-: alter verò, cùm se imparem urso fore, &, si pugnare et, superatum iri intelligeret, procidens simulabat se tuum. Ursus autem adveniens, aures & occipitium ciebat; illo, qui stratus jacebat, usquequaque conte respirationem: ità mortuum esse credens ursus, abiit: t enim ursum non sævire in cadavera. Mox alter, qui frondes arboris latuerat, descendens, interrogat amiquidnam ad aurem ursus secum esset locutus. Cui us inquit, Admonuit me, nè posthac cum hujusmodi cis iter faciam.

ec fabula inquit, devitandos eos amicos qui periculoso in tempore xilio præstando revocant pedem.

De Adoleſcentibus & Coquo.

Duo adoleſcentes opſonium à coquo mercati comm
niter erant. Caterùm cùm coquus quibuſdam
gotiis domeſticis animum intenderet vacarétque, a
adoleſcentum partem opſonii in alterius manus immi
Convertente ſe coquo, & partem carnis, quæ aberat,
quirente; qui carnem ſuſtulerat, jurabat ſe non habe
qui verò habebat, jurabat ſe non abſtuliſſe. Quibus
quus, intellectâ adoleſcentum aſtutiâ, inquit, Etſi
latet fur, tamen eum, per quem juráſtis, Deum non
tebit.

Hæc fabula innuit, quòd ſi quid homines celamus, Deum nequaqu
celare poterimus, qui ſolus omnia proſpicit, & omnia videt.

De Arundine & Olea.

Diſceptabant arundo & olea de conſtantia, de fortit
dine, & de firmitate. Olea quidem probra arund
ingerebat, ut fragili, & ad omnem ventum vacillanti.
rundo autem obticebat, non longum tempus expecta
Nam cùm ventus vehemens ingruiſſet, arundo agitabat
reflectebatúrque: olea verò violentiâ ventorum, cùm
luctari vellet, confracta eſt.

Hæc fabula innuit, eos qui fortioribus ad tempus cedunt, potiores
iis qui non cedunt.

De Tubicine.

Erat tubicen quidam qui in militia ſignum caneret.
interceptus ab hoſtibus, ad eos qui circumſiſteba
proclamabat, Nolite me, ô viri, innocuum inſontémq
occidere. Nullum enim unquam ego occîdi: quippe ni
aliud quàm hanc tubam habeo. Ad quem illi viciſſim cu
clamore reſponderunt, Tu verò hoc ipſo magìs trucidab
ris, quòd, cùm ipſe dimicare nequeas, cæteros potes ad ce
tamen impellere.

Hæc fabula innuit, quòd præter cæteros peccant, qui malis & in
probis principibus perſuadent ad iniquè agendum.

De Aucupe & Vipera.

Vceps quidam ſumptis aucupatoriis retibus ad venandum proceſſit, viſóque palumbo in cacumine arboris ſedente, compoſitas artificioſè arundines cum retibus ad avem clanculum admovebat, ſperans ſe illam capere poſſe. Quod cùm egit, in altum intuens, jacentem viperam pedibus preſſit; quæ exaſperata dolore, hominem momordit. At ille jam deficiens, Me miſerum, inquit, qui, dum alterum venari volo, ipſe ab altero captus eo!

Hæc fabula innuit, fraudulentos homines inſidias ſuas occultare; ſæpenumen ab aliis ſuſtinere.

De Caſtore virilia ſibi amputante.

Caſtor præter cæteros quadrupedes in aqua durare dicitur, ejúſque genitalia ad artem medicam ſanè utilia ſunt. Ubi videt indagantibus hominibus ſe captum (non enim ignorat quamobrem indagetur) ipſe ſibi genitalia præſcindit, atque inſequentes proſpiciens hoc modo plumis evadit.

Hæc fabula indicat, hujus exemplo prudentes debere pro adipiſcenda vita nullam rationem habere fortunarum.

De Thynno & Delphino.

Thynnus, cùm delphinum inſequentem præcipiti curſu fugeret, & jamjam capiendus eſſet, in anfractum quendam ſe intorſit. Delphinus quoque ad alterum ſimili ipſo impetu alliſus eſt: ad quem thynnus reſpiciens, eumque expirantem videns, inquit, Jam mihi mors non molеſta, videnti eum, qui mihi cauſa mortis eſt, me-cum morientem.

Hæc fabula indicat, æquo animo ferre homines calamitates, cùm propter quos in calamitate ſunt, calamitoſos aſpiciant.

De Cane & Lanio.

CAnis quidam insiliens macellum, lanio in aliqua occupato, arrepto pecoris corde, fugiebat. Ad qu lanius conversus, fugientem aspiciens, inquit, O ca abi; ubicunque fueris, te observabo: non enim mihi cor stuliſti, sed eor dedisti.

Hæc fabula indicat, jacturam semper esse hominibus doctrinam.

De Vaticinatore quodam.

VAticinator quidam in foro sedens, sermocinabat Cui quidam denuntiat, fores domûs ejus effra esse, omniaque direpta quæ in domo fuissent. Ad qu nuntium vaticinator gemens properánsque cursu, se mum recipiebat. Quem currentem quidam intuens, O inquit, qui aliena negotia te divinaturum promittis, ce tua ipse non divinâsti.

Hæc fabula ad eos spectat, qui res suas non rectè administrantes, a nis, quæ nihil ad eos pertinent, providere & consulere conantur.

De Ægroto & Medico.

ÆGrotus quidam à medico interrogatus, quonam m do se habuisset; præter modum respondit in sudor se fuisse resolutum. Cui medicus, Istud, inquit, bonum Altero autem die iterum interrogatus, quonam mod haberet; respondit, Algoribus correptus, diu vexatus su Et id quoque, inquit medicus, bonum est. Tertiò cùm eodem medico interrogaretur, respondit, Profluvio cor xis debilitatus sum. Istud etiam bonum est, inquit me cus. Postea autem à familiari quodam interrogati Quomodo habes, ô amice? respondit etiam, Bene hab sed morior.

Hæc fabula indicat, arguendos assentatores.

De Asino & Lupo.

ASinus calcato ligni aculeo claudicabat, conspectò lupo, ait, O lupe (en!) pra cruciatu morior, futu

aut tua, aut vulturum, aut corvorum. Unum modò munus flagito: Educ priùs de pede aculeum, mo- ſalbem ſine cruciatu. Tum lupus ſummis dentibus um mordicus deprendens, eduxit. Aſinus verò, do- oblitus ferratos calces in faciem lupi impegit; fra- ue illius fronte, naribus & dentibus, aufugit; lupo ſe- accuſante, ac meritò ſibi id eveniſſe dicente; quòd, dicerat eſſe lanius jumentorum, nunc illorum vole- ſſe chirurgus.

c indicat fabula, quòd qui ſua artificia deſerunt, transferentes ſe a ipſis non apta, & in deriſum veniunt, & in diſcrimen.

De Aucupe & Merula.

Ucceps tetenderat volucribus retia: quod eminus intuente merulâ, percontabatur hominem quid ne- ageret. Ille reſpondit, ſe condere urbem: abiítque ius, & ſeſe abdidit. Merula verò illius verbis fi- habens, & accedens ad eſcam juxta retia appoſi- , capta eſt: accurrente aucupe, inquit, O homo, ſi idem talem urbem condis, haud multos invenies in- .

ec innuit fabula, eo maximè modo rem privatam & publicam de- cùm præſides ſævitiam exercent.

De Viatore & Pera inventa.

Iator longum ingreſſus iter, ſi quid inveniſſet, ejus dimidium Jovi ſe oblaturum vovit. Inventâ au- poſtea in itinere perâ palmularum amygdalarúmque â, comedit omnes palmulas amygdaláſque: ſed ha- oſſa, illarum putamina & cortices ad aram quan- obtulit, inquiens, Habes Jupiter, quod tibi vove- : quod enim inveni, ejus & interiora & exteriora ro.

ec fabula innuit, avarum propter pecuniæ cupiditatem etiam diis i fallacias.

De Puero & Matre.

PVer quidam in ſchola condiſcipuli furatus tabel alphabetariam, attulit matri ſuæ: à qua non caſti tus, quotidie magis furabatur. Procedente autem t pore, cœpit furari majora. Tandem à magiſtratu dep henſus, ducebatur ad ſupplicium. Matre verò ſeque ac vociferante, rogavit ille ſatellites, ut pauliſper cum ad aurem loqui permitterent: quibus permittentibus, matre feſtinabundâ aurem ad os filii admovente, ille riculam matris dentibus amorſam evulſit. Cùm ma cæteríque eum increparent, non modo ut furem, ſed eti ut in parentem ſuam impium: Hæc mihi, inquit, ut per rer cauſa extitit: Si enim me tabellam alphabetari furatum caſtigâſſet, nequaquam ad ulteriora progreſ nunc ad ſupplicium ducerer.

Hæc fabula indicat, quod qui inter initia peccandi non coërcentur graviora flagitia evadunt.

De Paſtore artem nauticam exercente.

PAſtor in loco maritimo gregem paſcebat: qui cùm v derat mare tranquillum, inceſſit cupido navigation faciendi ad mercatum. Itaque venundatis ovibus, empt que palmularum ſarcinis, navigabat. Obortâ autem v hementi tempeſtate, & navi mergi periclitante, omne po dus navis in mare dejecit, vixque evaſit exoneratâ na Paucis poſt diebus veniente quodam, & tranquillitat maris admirante (erat enim ſane tranquillum) reſpo dens, inquit, Palmulas iterum vult, quantum intelli ideóque immotum ſeſe oſtendit.

Hæc indicat fabula, eruditiores effici homines damno atque pericu

De filio cujuſdam ſenis, & leone.

FIlium ſenior quidam habebat unicum generoſi anim & canum venaticorum amatorem: hunc per quiete

viden

à leone trucidari. Territus igitur ne fortè fo-
hoc aliquando sequeretur euentus, extruxit do-
quandam politissimam, & laquearibus à feneſtris
issimam. Illùc inducens filium, assiduus illi custos
ebat: Depinxerat enim in domo ad delectationem
ne animalium genus: in quibus & leonem. Ado-
hæc inspiciens, eò amplius molestiæ contrahebat.
lem autem vice propiùs stans leoni inquit, O tru-
issima fera, propter inane somnium patris mei in
mo asservor, velut in carcere: quid tibi faciam?
dicens, manum parieti incussit, oculum leonis
volens; & in clavo, qui illic latebat, offendit. Qua
cussione manus emarcuit, succrevitque sanies, ac
subsecuta est, brevíque tempore adolescens est mor-
Ità leo adolescentem occidit, nihil adjuvante patris
mate.

fabula innuit, quæ ventura sunt, devitare posse neminem.

De Calvo crines externos gerente pro nativis.

*Alvus quidam mentitos crines gerens, dum equo ve-
hebatur, ecce! ei validior ventus illos de capite sustu-
lisset statim magnus à circumstantibus excitabatur,
mutuo risu illis inquit, Quid mirum, si crines qui
rant mei à me recesserunt? Illi quoque recesserunt
ecum fuerant nati.*

indicat fabula, nos non debere mœrere ob amissas opes. Quod
iscentes à natura non accipimus, non potest nobiscum perpetuò

ÆSOPI FABULATORIS clariſſimi Apologi, è Græco Latini facti, per *Rimicium*.

ARGUMENTUM.

Æsopus fabulator clariſſimus, natione qu Phrygius, fortunâ verò ſervus, fuit colo ger, ac facie ſupra modum deformis. I beneficus ſemper in hoſpites fuit, dea talitatis in ſomnis ſibi aſſiſtens, largi loquelam (nam ab initio blatero fuit) entiámque, ac variarum fabularum inve nem: quæ porrò fabulæ non parùm conducunt mortalium Nam animalia bruta fingit agere ea, quæ hominum ſunt a nes; quas ità ante oculos ponit, ut audientium animos incit virtutem: nec ulli ſunt hominum mores, quos in brutis fing ipſe non aperit. Has igitur fabulas ſi quis ritè guſtaverit, quar am ſequi, quámque vitare debet, in privatis publiciſque nego facilè comperiat. Nam imprimis fabulam narrat, tum quid f la ſignificet compendioſiùs exponit; atque ordinem alphab Græco ſecutus, qui in Latino ſermone ſervari non poteſt, hin mit initium.

De Aquila & Vulpe.

AQuila & vulpes, conflatâ inter ſe amicitiâ, in pr mo habitare conſtituunt, firmiorem amicitiam frequenti converſatione fore putantes. Igitur aquila n alta ſuper arbore inſtituit: vulpes verò arborem prope ter dumeta catulos collocat. Unâ igitur dierum, cùm v pes latibulum egreſſa paſtum catulis quæreret, aquil ipſa cibi indiga, in latibulum devolans, vulpis catulos ripuit, ac pullis ſuis comedendos præbuit. Vulpes reveni cognitâ filiorum morte atroci, valde triſtata eſt: & c aquilam ulciſci non poſſet, quia quadrupes exiſtens, v

rsequi nequibat (quod unum miseris ac impoten-
latur) aquilam execratur, ac mala sibi imprecatur;
in odium violata vertitur amicitia. Contigit igi-
diebus ruri caprum immolari; cujus fructum unà
rbonibus accensis aquila arripiens, sustulit ad ni-
sed vento vehementiùs spirante, nidus, qui ex fœno
riâ exili aridâque confectu erat, incenditur. A-
pulli flammam sentientes, cùm volare adhuc nequi-
unni decidunt. Vulpes confestim illos arripiens, in
conspectu devorat.

la significat, quòd qui amicitiam violant, quamvis eorum quos
ultionem declinent, Dei supplicium non tamen effugient.

De Aquila & Corvo.

Quila celsa ex rupe devolans, agnum ex ovium gre-
e arripuit: quam rem cùm corvus conspicatur, amu-
e motus, vehementi cum strepitu ac stridore devolat
item, atq; ungues in arietis vellus ità implicat, ut in-
am motu alarum explicare non possit. Hunc pastor,
tà implicitum videt, accurrens corvum comprehen-
tq; alarum pennis incisis, pueris suis pro ludibrio de-
erùm enim cùm quispiam corvum rogabat, quænam
ris esset; corvus ait, Priùs quidem, quoad animum,
la fui; nunc verò me corvum esse certè cognosco.

ula significat, quòd qui supra vires quippiam audet, hoc solum ef-
quòd in adversa sæpius incidit, ac se vulgo ridiculum exhibet.

De Aquila & Scabrone.

Quila leporem persequebatur. Lepus consilii inops,
cùm tempus obtulit, scabronem videns, ab eo auxi-
imploravit: cui scabro pollicitus est tutelam ac cu-
am suam: Deinde, cùm aquilam propinquantem
conspicatur, eam precatur, nè suum eripiat sibi
um. Aquila scabronis parvitatem contemnens, co-

ram

ram eo leporem exedit. Verùm ſcabro ſuæ injuriæ m
ubi aquila nidificaret, obſervat. Ecce! aquila ova
Scabro alis elatus ad aquilæ nidum volat, atque ov
volvens ad humum dejicit. Aquila, ob jacturam ov
mœrore concitata, evolat ad Jovem (eſt enim ales d
ſacrata) ac locum ad pariendum ſibi tutum dari pre
Jupiter illi concedit, ut, cùm tempus adeſt, ejus in ſi
riat ova. Hoc ſcabro prævidens, globum è ſtercore c
vit, atque ſurſum evolans, in Jovis ſinum demiſit. Ju
volens è ſinu globum excutere, ova aquilæ ſimul exc
Extunc aiunt aquilam nunquam parere, quo tempor
brones exiſtunt.

Fabula ſignificat, quòd nullus porrò contemnendus; quoniam
eſt qui injuriam accipiat, quin, cùm tempus datur, ſe ulciſci quæra

De Philomela & Accipitre.

PHilomela, cùm alta in quercu ſederet, more ſuo
canebat. Eam accipiter cibum queritans cùm inte
tur, repentè advolat, illámque rapit. At philomela,
ſe interituram videt, accipitrem precatur, ut ſe mi
faciat, quoniam ad explendum ejus ventrem ipſa ſatis
nimè ſit; ſed pro ſaturitate ſua, ut ad majores aves ſe
tat, opus profectò fore. Eam accipiter torvè conſpic
ait, Stultus equidem nimiùm eſſem, ſi quem manibus
non cibum, illum dimitterem ampliorîs ſpe paſtûs.

Fabula ſignificat, quòd qui omittunt id quod manu tenent, rerum
jorum ſpe, conſilio inopes ac ratione nimium ſunt.

De Vulpe & Trago.

VUlpes & tragus ſitientes, in quendam puteum
ſcenderunt: verùm enim poſt potũ, cùm egreſſum
inveniret hircus, vulpes ei comiter ait, Bono ſis ani
nam quid ſaluti noſtræ opus ſit, probè animaduverti; ete
rectus ſtabis, ac pedibus anterioribus cornibúſque m
adhærebis: tuas ego ſcapulas cornuáque conſcendens, c
egr

puteum fuero, te comprehendens hinc extraham. caper promptè deservivit. Vulpes, suo exultans , circa os putei capro illudit. At dum caper illam sibi pacta haud servâsse, ei facetè vulpecula in- Si eâ, caper, sapientiâ præditus esses, quo pilorum istac tua barba referta est, non priùs in puteum de- sses, quàm egressum pensiculatè vidisses.

la significat, quòd homines consilio præditi rerum finem priùs m, quàm dent operam rebus gerendis.

De Vulpe & Leone.

Vulpes, quæ nunquam viderat leonem, cùm illi fortè bviâsset, adeò pertimuit, ut mortem penè obiret. m illum cùm aspexisset, pertimuit; sed minimè ut m. Eum tertiò cùm intueretur, propè accedens, fuit ràm differere.

la significat, quòd res terribiles usus & consuetudo familiares

De Cato & Gallo.

Atus cùm gallum cepisset, atque causam quæreret, uî eum comedere posset; illum criminari cœpit, sset animal turbulentum, qui noctu clamando haud teret quiescere mortales. Gallus se excusabat, quòd ret ad eorum voluptatem, cùm ad opera faciendæ xcitaret. Rursum catus ait, Impius es, ac supra mo- celestus, qui agis continuè contra naturam, cùm nec re, nec à sororibus te abstineas, sed per incontinenti- m illis te commisceas. Gallus item defendebat, quòd e sua quæstûs gratiâ id quoque ageret. Enimvero ex modi coitu gallina pariunt ova. Tunc inquit catus, sationibus licèt abundes, ego tamen jejunare haud lo.

la significat, quòd qui pravus existit naturâ, cùm semel delin- nimo proposuit, quamvis causa desit prætextus, à pravitate ta- a desistit.

De

De Vulpe ſine cauda.

Vulpes ut è laqueo evaſerat abſciſsâ caudâ, c pudore vitam ſibi mortem putaret, excogitavit dolo inducere vulpes, ut ſub communis commodi ſ ſibi ſingula caudam abſciuderent, & ſic ſuum de levaret. Itaque ad unam vulpibus congregatis, ſu ut caudam ſibi abſcindant; diſſerens, caudam non dedecori vulpibus eſſe, ſed oneri gravi atque inept vulpibus una ei facetè reſpondit, Heus ſoror, ſi res tibi ſoli conducit, hoc itidem aliis conſulere haud eq eſt.

Hæc fabula ad eos ſpectat, qui ſub charitatis ſpecie ſuum co dum conſulendo proſpiciunt.

De Piſcatore & Smaride piſciculo.

Piſcator qui mari rete tetendit, eo ſmaridem cep ſciculum; quæ parvâ adhuc ætate, piſcatorem or ut dum grandis eſſet, atque majorem quæſtum ex eo qui poſſet, ſibi vitam donaret. Huic piſcator lepidè re dit, Ego quidem mente carerem, ſi quod minimum mi lucrum, id dimitterem amplioris ſpe quæſtûs.

Fabula ſignificat, quòd certa pro incertis, quamvis in eis mag ſit ſpes, ſtultum eſſet dimittere.

De Vulpe & Rubo.

Vulpes, cùm ſepem quandam aſcenderet, ut per lum vitaret quod ſibi imminere videbat, rubum nibus comprehendit, atq; volam ſentibus perfodit: & graviter ſaucia foret, gemens inquit rubo, Ut me juv cùm ad te confugerim, tu deteriùs me perdidiſti. Cui bus, Erràſti, vulpes, ait, quæ pari dolo me capere pu quo cætera capere conſueviſti.

Fabula ſignificat, quòd ſtultum eſt implorare auxilium ab illis, bus naturâ datum eſt obeſſe potiùs quàm prodeſſe.

De Vulpe & Crocodilo.

Vlpes & crocodilus de nobilitate contendebant. Cùm crocodilus multa pro se adduceret, & supra m se jactaret de splendore progenitorum suorum; ei subridens ait, Heus amice, etsi hoc tu quidem xeris, ex tuo corio clarè apparet, quòd multis jam uorum splendore fuisti denudatus.

la significat, quòd homines mendaces res ipsa potissimùm

De Vulpe & Venatoribus.

Vlpes venatores effugiens, ac per viam currendo jam defessa, hominem casu reperit lignarium; quem rot se quoque loco abscondat. Ille tectorium ostendit. s illud ingrediens, in angulo quodam se abscondit. nt venatores: lignarium, si vulpem viderit, rogant. rius verbis quidem se vidisse negat; manu verò ubi latebat locum ostendit. Verùm enim venatores re perceptâ statim abeunt. Vulpes ut illos abiisse protectorio egrediens, tacitè recedit. Lignarius vulpem natur, quòd, cùm salvam fecerit, nihil sibi gratiarum Tunc vulpes se convertens illi tacitè ait, Heus amimanuum opera, ac mores verbo similes habuisses, metibi persolverem gratias.

la significat, quòd homo nequam, etsi bona pollicetur, mala ta improba præstat.

De Gallo & Perdice.

Allos complures cùm quis domi haberet, quam emrat perdicem illis compascere permisit. Sed cùm illam infesturent, rostrisque percuterent, perdix eà ià vehementer perdoluit, putans, quia advena, nec genere esset, eas sibi inferri injurias. Gallos deinde

cùm

cùm invicem certantes conſpiceret perdix, amotâ perturbatione, ait, De cætero quidem haud triſtabor ſteaquam inter eos odioſa certamina cerno.

Fabula ſignificat, quòd homines ſapientiâ præditi moderato ferunt injurias ab illis vel maximè ſibi illatas, qui nec ſibi nec ſu cere ſciunt.

De Vulpe & Larva.

VVlpes citharœdi domum ingreſſa, dum, quæ parata ſunt, ſagaciter explorat, larvæ caput re arte induſtriosâ compoſitum: quod manibus capiens O quale ſine cerebro caput!

Fabula ſignificat, quòd omnes corpore decori, eandem anim habent pulchritudinem.

De Homine & ligneo Deo.

HOmo quidam deum ligneum domi habens, eum bat ut boni quippiam ſibi tribueret: ſed quantò gis orabat, tantò res domi anguſtior erat. Demum ille citus irâ, deum cruribus prehenſis rapit, & caput pa illidit. Excuſſo igitur capite, multum auri exiliit: homo colligens, ait, Perverſus nimiùm atque perfidus dum in honore te habui, nihil equidem profuiſti; perc verò & verberatus, boni plurimum contuliſti.

Fabula ſignificat, quòd homo nequam ſi quando prodeſt, id eſſ coactus.

De Cane ad cœnam vocato.

VIr quidam, cùm cœnam opiparam parâſſet, ami quendam domum vocavit: ejus quoque canis c alterius ad cœnam invitavit. Is domum ingreſſus, tantum dapum videret apparatum, lætus ſecum ipſe Hodie porrò ità me explebo, quòd die craſtino com non indigebo: hiſque dictis motu caudæ applaudit. Co verò conſpiciens, tacitus per caudam cepit, atque ſæpius rotans, per feneſtram projecit. Ille attonitus, h

gens, dum clamando aufugit, cæteri canes ei occur-
,atque rogant quàm opipare cœnaverit. At ille lan-
s ait, Ità potu & dapibus me explevi, quòd, cùm exi-
m, viam non vidi.

ula significat, quòd quibus rebus quis doliturus eſt, rebus illis læ-
on debet.

De Aquila & Homine.

Quilam homo quidam cùm cepiſſet, pennis alarum
ei evulſis, inter gallinas morari dimiſit. Eam deinde
am mercatus, pennis alas denuo munit: tum aquila
s, leporem capit, férq; illum benefactori ſuo. Quam
conſpiciens vulpes, homini ait, Noli hanc aquilam,
riùs, hoſpitio habere, nè ceu leporem te æquè venetur.
homo aquilæ item pennas evulſit.

ula ſignificat, quòd bene facientes ſunt quidem remunerandi: im-
verò omni ſtudio vitandi.

De Viro Agricola.

Omo quidam agricultor exiſtens, cùm finem vitæ
ſibi adeſſe cognoſceret, cuperétque filios in agrorum
fieri peritos, eos vocavit, atque inquit, Filii, ego è vi-
cedo, bona mea in vinea conſita ſunt omnia. Illi poſt
is obitum, putantes in vinea theſaurum rerum re-
e, aſſumptis ligonibus, marris, ac bidentibus, vi-
funditus effodiunt, nullúmque theſaurum inveni-
Verùm enim vinea, cùm probè effoſſa foret, longè
es ſolito fructus produxit, atque illos divites

ula ſignificat, quòd labor aſſiduus theſaurum parit.

De Carbonario & Lotore.

Arbonarius lotorem quendam rogavit, ut quam pre-
tio conduxerat domum ſecum pariter cohabitaret.
otor rem aliàs expertus, ait, Id condncibile haud mihi

eſſet: Nam qua albificarem, ea omnia carbonum fa ipſe maculares.

Fabula indicat, quòd res naturâ diſſimiles ſtare ſimul commod poſſunt.

De Vulpe eſuriente.

Vulpes ingenti fame concita, cùm quodam in tec carnis fruſtum ac panem repoſitum perſpiceret, ſtorium ipſum intravit, atque tantum comêdit, quòd ingentem tumorem ventrem diſtendit: & cùm ex ni ventris tumefactione indè egredi nequiret, tumens ge bat. Ejus gemitum vulpes alia tranſiens illàc cùm a ret, illùc accedit, rogátque quidnam gemeret: deinde c ſam gemitûs edocta, lepidè ait, Iſtìc manendum eſt u dum eò tenuis efficiaris, quanta eras cùm intrâſti: na pacto facilè egredieris.

Fabula indicat, quòd nihil eſt tam durum, quod tempus non diſſo

De Piſcatore quodam.

Piſcator quidam piſcandi inexpertus, tibiis ac reti ſumptis, juxta maris littus accedit, atq; ſaxo quo ſuperexiſtens, imprimis tubicinare cœpit; putans, can piſces facilè eſſe capturum: verùm cantu cùm nul conſequeretur effectum, depoſitis tibiis, rete in mare de ſit, ac piſces cepit perplures. Sed cùm ex reti piſces ex heret, atque eos ſaltantes perſpiceret, non inſulsè ait improba animalia! dum ad tibiam cecini, ſaltare nolui nunc quia canere ceſſo, ſaltus datis aſſiduos.

Fabula indicat, quòd omnia probè fiunt, quæ fiunt tempore ſuo

De Piſcatoribus quibuſdam.

Piſcatores piſcatum profecti, diúque piſcando de fame præterea, & mœrore, quòd nihil cepiſſent, fecti, cùm abire decernunt, ecce! piſcis quidam, alium giens ſe inſequentem, in naviculam ſaltat. Illum piſc

admodum læti comprehendunt, ac in urbem reversi ndi pretio vendunt.

abula indicat, quòd frequentiùs fortuna id exhibet, quòd ars efficeon potest.

De Viro inope & infirmo.

HOmo quidam pauper, cùm ægrotaret, diis vovit, quòd, si ab eo morbo liberaretur, boves centum imlaret. Quod dii experiri volentes, sanitatem illi facilè dunt. Liber igitur à morbo, cùm boves, quia pauper, haberet, ossa boum centum collegit, eáque super altaleponens, lepidè inquit, Ecce! quod vovi votum vobis, c persolvo. At dii illum ulciſci volentes, in somniis ei ſtunt, atque inquiunt, Ad maris littus pergito: ibi enim oco semoto auri talenta centum reperies. Ille expergeus, somnii memor, dum pergit ad littus, incidit in rones. Captus itaque eos rogabat, ut se missum face-, quoniam mille auri talenta persolveret eis.

abula indicat, quòd homo mendax deos & homines pariter conit.

De Vulpe & Pardo.

VUlpes cum pardo de pulchritudine contendebat: cùm varias corporis notas pardus sibi duceret decori, lpes ei comiter ait, Ego quidem longè formosior sum licanda, quæ non corpus, sed animum variis notis hanotatum.

abula indicat, quòd decor mentis est potior omni corporis ornatu.

De Piscatoribus quibusdam.

Iscatores quidam mari rete trahebant: quod cùm grave esse sentirent, lætitiâ gestiunt, putantes multos pisces habere irretitos. Sed ut rete in terram traxet, pisces quidem paucos, saxum verò ingens reti inesse perspiciunt, longè tristantur. Quidam ex illis natu grandis, non inurbanè sociis inquit, Animis estote

quietis; quippe lætitiæ ſoror eſt mœſtitia. Oportet enim ſus proſpicere futuros, illóſque ut leviùs quis ferat, ſuadere ſibi eſſe eventuros.

Fabula ſignificat, quòd qui reminiſcitur ſortis humanæ, in ad minimè frangitur.

De Ranis Regem petentibus.

Ranæ mœrentes quòd ſine rege forent, Jovi ſuppl rum oratores mittunt, ut regem ſibi daret. Jup earum ſimplicitatem cognoſcens, lignum in ſtagni med demiſit. Quod cùm in ſtagnum cecidit, ejus ſonus ſu modum terruit ranas. Quæ cùm lignum eſſe noverı rurſus Jovi ſupplicatum mittunt, ut regem vivum, h mortuum, ſibi dedat. Jupiter ſtultis earum precibus tus, hydrum illis dedit in regem. Is indies cùm ranas voraret, tertiò Jovem ranæ precantur, ut regem ſæv atque immanem ab eis amoveret. Tunc Jupiter inq Quem tot precibus regem exoràſtis, eum vobis perp um habetote.

Fabula ſignificat, quòd ſæpe ea precamur, quæ impetrãſſe poſtea pœnitet.

De Cata in Fœminam mutata.

Cata quædam ſpecioſi cujuſdam adoleſcentis am capta, Venerem oravit, ut eam in hominem muta Venus illius miſerta, in formam hominis eam muta quam, cùm longè ſpecioſa eſſet, amator domum ſubitò duxit. Sed cùm in cubiculo ſimul ſederent, Venus exp ri cupiens, ſi mutatâ facie mutâſſet & mores, in medi conſtituit murem: quem cùm illa proſpexit, oblita for & amoris ſui, murem ut caperet perſecuta eſt. Qua ſu re Venus indignata, denuo eam in priorem catæ form mutavit.

Fabula ſignificat, quòd homo nequam, licèt perſonam mutet, m tamen retinet eoſdem.

De Sene mortem vocante.

Senex quidam lignorum fascem super humeros ex ne-more portans, cùm longâ viâ defessus esset, fasce humi sito mortem vocavit. Ecce! mors advenit, causámque, quamobrem se vocaverat, rogat. Tunc senex, Ut hunc li-gnum fascem super humeros imponeres, ait.

Fabula significat, quòd quisquis vitæ cupidior est, licèt mille subjicipericulis, mortem tamen semper devitat.

De Muliere & Medico.

MUlier anus cùm ophthalmiam pateretur, medicum ad se curandum accersit, certum pretium ei dare pollicitus, si eo morbo curaretur; si verò non curaretur, nihil ei debere pacta est. Medicus verò quoties illam ibat visitatum, toties quippiam è domo clàm exportabat. Mulier igitur ophthalmiâ curata, cùm nihil suarum rerum domi esse perspiceret, medico mercedem pactam petenti solvere denegat. Quamobrem vocata in judicium, pactum quidem non denegat; sed se curatam ophthalmiâ esse, id verò pernegat; aiens, Cùm cæca eram, domum multâ supellectile refertam videbam: nunc cùm video, ut medicus affirmat, nihil rerum domi esse perspicio.

Fabula declarat, quòd homines avaritiæ dediti, sibimet sæpius contrarii sunt.

De Agricola & Canibus.

AGricola quidam magnitudine hyemis in suburbanis se locavit. Sed cùm alimonia sibi deficeret, capris & bobus primùm vesci cœpit. Cùm verò indies magis sæviret hyems, bobus quoque nec pepercit. Quod facinus cùm animadverterent canes, invicem verba faciunt; Quid facimus? inquiunt: cur mortem nobis incumbentem non videmus? Putamúsne eum nobis parcere vitam, qui alienæ gratiâ boves jugulavit?

Fabula significat, quòd eos fugere debemus, qui in charissimos crudelitèr gerunt.

De Agricola & Filiis.

AGricola quidam complures habuit filios conti
ſeditione diſcordes, ac ejus admonitiones perp
negligentes. Cùm fortè unà domi omnes ſederent, j
pater virgarum faſcem coràm deportari, atque natos
pit hortari ut integrum faſcem diſrumperent. Cùm
tur faſcem eum totis viribus frangere non poſſent, g
tor præcepit, ut ſoluto faſce ſingulatim frangerent
gas. Cùm quiſque facilè hoc perficeret, tunc facto ſ
tio pater aiebat, Si quando animis idem ſenſeritis,
mihi chariſſimi, nec ab inimicis ſuperari poteritis: ſ
inter vos ſeditiones ſervabitis, qui volet, is facilè
perdet.

Fabula ſignificat, quòd fortior eſt unio quàm ſeditio, quæ eſt i
cillis.

De Muliere & Gallina.

VIdua quædam mulier gallinam habuit, quæ die
libet parturiebat ovum: putavit mulier more in
humani (quod ſitis habendi ſemper ſolicitat) gallina
lam die bis parituram, ſi plus ſpeltæ tradere ſoleat.
gallina, pluri alimoniâ pinguior facta, id unum deſii
rere ovum. Sic mulier ex quo magis lucrum quærita
id cæcâ augendi cupiditate amiſit.

Fabula ſignificat, quòd plurium cupiditate rerum, præſens q
doque deperditur quæſtus.

De Homine à cane morſo.

HOmo quidam, cùm eum canis momordiſſet, ſu
cum ſtudio ſciſcitabatur, à quo ſanari poſſet. A
dam ei obviàm factus, atque de medico rogatus, ait,
vis, amice, fieri ſanus, non eſt tibi opus medico. Na
canis qui te momordit, à vulnere linguâ ſanguinem
git, iſtâ curâ nihil potius reperiri poteſt. Alter arri
venu

ſtiſſimè inquit, Si hujuſmodi utar remedio, indies is ac magis à canibus mordebor.

bula ſignificat, quòd ab hominibus nequam incommoda pro com- ,& mala pro beneficiis retribui ſolent.

De duobus Amicis & Urſa.

Mici duo, dum rus viarent, urſa eis obviàm occur- rit: quâ proſpectâ, alter eorum territus, ut ſe ſalva- continuò arborem aſcendit: alter cùm urſæ viribus ſe obſiſtere dubitaret, utì mortuus humi jacuit reſupi- , retinens ſtatum atque anhelitum. Cùm nec ore aut reſpiraret, urſa eum exanimatum exiſtimans, abiit: unt enim à cadavere urſas omnino abſtinere) Alter de ex arbore deſcendens, quid in aurem ei diceret ur- ſocium rogavit. Ille urbano ſermone reſpondit, Admo- us ſum ab urſa, ut cum hujuſmodi amicis non profi- iar ampliús.

abula ſignificat, quòd eorum amicitia colenda non eſt, qui, cùm eſt s, amicis ſubſidia denegant.

De Adoleſcentibus duobus & Coquo.

Doleſcentuli duo aquis ſumptibus carnes coëme- runt, & curatum coquo tradiderunt. Obiter coquus m aliis vacat negotiis, alter juvenum carnes eas clan- lum accepit, ac ſocio tradidit. Coquo deinde carnes eritanti, qui acceperat, ſe haud habere jurat: qui verò bebat, ſe non accepiſſe jurabat. Coquus, percepto juve- m dolo, ait, Etſi fallor equidem à vobis, per quem verò ratis, res iſta non latebit Deum.

Fabula indicat, nullum ſcelus poſſe latêre Deum.

De duobus Inimicis.

Vo quidam gladiatorio animo inter ſe inimicitias habentes, unâ in navi navigabant. Et cùm alter terum eodem in loco ſtare non pateretur, unus in puppi,

alter in prora consedit. Ortâ autem tempestate, cùm vis periclitaretur, qui in prora sedebat, rogat navis bernatorem, quæ pars navis submergi priùs deberet: cùm gubernator puppim dixisset; ait ille, Mors modò molesta minimè est, si inimicum meum priùs perspicio.

Fabula significat, quòd inimicus, ut inimicum perdat, seipsum pe re sæpius eligit.

De Canna & Oliva.

QUarum esset fortior, durior, & magis resistens, c na & oliva invicem contendebant. Oliva cal humilitatem objiciebat, eò quòd ventis facilè cede Huic dicto unum arundo haud reddidit verbum. Pa pòst turbine vehementi aspirans ventus, radicitus evu olivam totis viribus sibi obsistentem. At canna flatibu inclinans, salutem facilè est assecuta.

Fabula significat, quòd potentioribus sine controversia mos e tempore ge endus.

De Vitula & Bove.

VItula cùm bovem arantem perspiceret, illum pr quæ nihil agebat, contempsit. Sed cùm immolatio affuit dies, bos quidem missus, vitula autem ut immo retur retenta est. Quam rem bos cùm conspicat subridens ait, Heus vitula, ideo non laborabas, ut imm lareris.

Fabula significat, quòd otiosis & nihil agentibus pericula quæque minent.

De Puero & Fortuna.

CUm puer quidam juxta puteum dormiret, Fortu illùc accedens, illum excitavit, inquiens, Surge hinc ocyùs abi; quippe in puteum si caderes, non tuam scientiam, sed me Fortunam omnes accusarent.

Fabula significat, quòd sæpius in periculum culpâ nostrâ incurrim deinde abs re fortunam accusamus.

De Muribus & Cato.

Omo quâpiam quòd perplures forent mures catus
præsentiens illùc accessit, atque nunc unum nunc
capiens, complures interimendo comêdit. Verùm
cùm se indies consumi perspicerent, ad unum coacti,
unt secum, De cætero inferiùs non est descendendum,
mus perditum iri omnes, sed hîc superiùs manen-
quò catus ascendere non potest. At catus, consilio mu-
ercepto, simulans se mortuum esse, posterioribus pe-
se ad palum suspendit, qui fixus parieti erat. E mu-
quispiam deorsum acutè perspiciens, ut catum co-
, haud infacetè ait, Heus amice, si te felem esse certò
, deorsum minimè descenderem.

la significat, quòd vir prudens, semel si fallitur, fictis & simulatis
bus non amplius fidit.

De Simia & Vulpe.

Pud brutorum animalium concilium, simia ità ap-
positè saltavit, quòd omnium ferè consensu rex sta-
it creatus. At vulpes invidens ei, ubi viderat car-
queo in fovea sitas, illùc simiam ut duxit, inquit ad
Hîc thesaurus absconditus est, qui ex lege spectat
es: quare cùm tuus ex lege sit, tute ipsa capias il-
imia vulpis suasu illùc temere accedens, ut se ca-
laqueo sensit, vulpem acriter accusat, quæ dolo se de-
t. Ei vulpes haud illepidè ait, Heus stulta, quæ, cùm
a te extulisset, dominari cæteris jam te putabas
n.

la significat, quòd qui temere aliquid aggreditur, temere in peri-
ncidit, ac vulgo ridiculus est.

De Cervo & Leone.

Ervus vehementi siti cùm vexaretur, ad fontem pro-
ficiscitur: dúmque potat, suam in aqua perspiciens
am, valde lætatus est magnitudine cornuum, & ra-
mositate;

mositate; deinde pedes & crura perspiciens, nimiùm tr tus est. Hæc dum animo vertit, ecce! leo apparet, ac cer persequitur. At cervus, fugam arripiens, leonem per pos longè anteibat: (dicunt enim, cervorum vires con re in pedibus, ac leonis in animo stare robur) Quo igitur leo per campos secutus est cervum, eum assequ potuit: casu verò contigit cervum nemus intrare, ubi nibus ad ramos implicitis, cùm fugere non posset, à captus, cùm se moriturum videret, Hou me miserum quit, qui cornibus gavisus, ipsis cornibus pereo!

Fabula significat, quòd quæ putamus nobis profutura, ea nobis obsunt.

De Agricola & Pelargo.

AGricola laqueos in agro tetendit, ut grues & an venaretur, qui sata sua continuò depascebant. mul cum illis venatus est pelargum, qui pede tentus, agricolam, ut eum solvat missúmque faciat; cùm n grus, nec specie anser, sed pelargus avium piissimus, parentibus semper deservit, nec illos in senecta deseri quam. At agricola subridens ait, Quæ dicis, haud m giunt: nam qui sis probè teneo. Sed cum his simul c cùm sis, cum his quoque simul est moriendum.

Fabula significat, quòd qui cum improbis quopiam deprehendit mine, pari pœnâ plectitur cum illis.

De Agno & Lupo.

AGnus in domo bene clausa existens, cùm lupum venientem perspicit, illum convitiis & male persequitur. At lupus inquit ei, Non tu, sed locus t cessibilis mihi convitia dicit.

Fabula significat, quòd locus & tempus faciunt timidos persæp daces.

De Jove & Corvo.

JUpiter, volatilibus regem creare volens, diem co avibus indixit, ut qui speciosior esset, rex eis constit

Quam rem præsentiens corvus, ac suæ deformitatis
us, pennis aliorum hinc indè collectis se decoravit,
cioſissimum omnium se reddidit. Adest dies præfi-
veniunt ad concilium aves. Jupiter corvum ob pul-
dinem cùm regem avibus creare vellet, id aves in-
ferentes, quæque suas à corvo extrahunt pennas. At
s alienis pennis cùm esset exutus, corvus, ut erat,
m remansit.

ula significat, quòd qui de rebus pendet alienis, illis amissis, quis-
le sit, cuique liquidò patet.

De Tubicine quodam.

Ubicen quidam tubæ sonitu pugnatum ciebat exer-
citum. Ab hostibus deinde per insidias captus, mise-
â voce clamabat, Nè abs re ac frustra occidere me
is: Ego quidem non pugno, nec prater tubam quip-
aliud possideo. Qui eum vinctum ducebant, hujus-
verba contrà reddiderunt; Hanc ob rem morte di-
es judicandus, quòd, cum hostibus manum conferre
ans, alios sonitu tubæ ad pugnam hortaris.

bula significat, quòd graviori pœnâ digni judicandi sunt, qui, cùm
injuriam non agunt, alios ad injuriam agendam impellunt.

De Fabro & Cane.

Aber quidam canem habebat, qui, dum ipse ferrum
udebat, continuè dormiebat: cùm verò manducabat,
s statim surgebat, & quæ sub mensa erant dejecta, ceu
& alia hujusmodi, sine mora corrodebat. Quam rem
nadvertens faber, ait ad canem, Heus miser, quid fa-
neſcio, qui, dum ferrum cudo, continuè dormis, &
itie teneris: rursus, cùm dentes moveo, statim surgis,
audâ mihi applaudis.

bula significat, quòd socordes & somnolenti, qui ex aliorum vi-
laboribus, gravi censurâ sunt coërcendi.

De

De Mula quadam.

MVla quædam nimio hordeo pinguis effecta, pinguedine laſciviebat, ſecum inquiens, Pater equus fuit, qui curſu celerrimus erat, & ego ei per ſum ſimilis. Parùm pòſt contigit, quòd oportuit quantùm potuit currere: ſed cùm curſu ceſſavit, H miſeram, inquit, quæ me equi filiam eſſe putabam! At memini mihi patrem aſinum fuiſſe.

Fabula ſignificat, quòd ſtulti in proſperis ſeipſos non agnoſcu in adverſis ſuos perſæpe recognoſcunt errores

De Thynno & Delphino.

THynnus, cùm eum delphinus perſequeretur, m elatus impetu, ac ſtridore, à vehementi fluctu ſulam defertur: eundémque in ſcopulum à fluctu e delphinus, dum ſe putat capere thynnum, ipſe quoqu fertur. Thynnus converſus, cùm delphinum expira animam perſpicit, ſecum ipſe ait, Mors mihi moleſt modum non eſt, ex quo mortis autorem mori ſimul m perſpicio.

Fabula ſignificat, quòd quivis adverſa leviùs fert, cum adverſi autores cãdem adverſitate opprimi perſpicit.

De Medico & Mortuo.

MEdicus quidam, cùm quem curaret ægrotum, mori contigerat, efferentibus funus aiebat, Vi ſi ſe vino abſtinuiſſet, & clyſteriis uſus fuiſſet, eum non contigiſſet. Ex his qui aderant, quiſpiam medico infacetè ait, Heus medice, iſta conſilia cùm prodeſſe bant, dicenda fuerunt; non nunc, cùm nihil valeant deſſe.

Fabula ſignificat, quòd ubi haud prodeſt conſilium, id co te dare, eſt ſanè amicum deludere.

De Aucupe & Turdo.

AVceps aucupatum calamis viſcóque tetendit cùm turdum canere arboris ſuper ramum aſp

n caperet, calamos erexit. At inter ambulandum ltero viperam calcavit: morsúsque ab ea, cùm jam enum se deficere præsenſit, Heu me miſerum, inge- qui dum alium capere feſtino, alter ad mortem me cupatus!

la ſignificat, quòd quæ contra alios facere nitimur, ea perſæpe ipſi patimur.

De Caſtore.

Aſtor eſt animal quadrupes, qui in paludibus ſe nu- rit: ejus teſtes variis medelis utiles eſſe dicuntur. I- cùm quiſpiam eum ſequitur, ceu perſecutionis cau- on ignorans, pedum velocitati fidens, quantùm poteſt uſquequo ad locum, nè videatur, ſalvus deveniat: ibi teſtes excîdens, in venatores, cùm ſibi appropin- , projicit, & iſto pacto à venatoribus ſe eripit.

la ſignificat, quòd ſapiens, ut à periculis ſe eripiat, nihil intenſelinquit.

De Puero Oves paſcente.

er quidam, cùm oves eminentiori in loco depaſce- t, ſæpius clamabat, Heus, ô! à lupis mihi ſuccur- Qui circùm aderant cultores agrorum, cultum omit- , ac illi occurrentes, atque nihil eſſe comperientes, ra ſua redeunt. Cùm pluries puer id joci causâ fe- ecce! cùm lupus pro certo adeſſet, puer, ut ſibi ſuc- ur, ſeriò clamat. Agricolæ id verum non eſſe tes, cùm minimè occurrerent, lupus oves facilè per-

fabula ſignificat, quòd qui cognoſcitur mentiri, ei veritatem poſtea non creditur.

De Corvo & Vulpe.

Orvus, cùm carnium fruſtum rapuiſſet, ſuper arbo- rem quandam reſedit. Vulpes eum ſuſpiciens, atque s ſibi cupiens, illum arte aggreditur. Stans igitur

ſub

ſub arbore corvum laudare cœpit, aiens, O quàm avis eſt hæc! quàm ſpecioſa, quàm venatrix, quàm moſa! hanc decuit eſſe avium regem. Nam omnia ſupra alias ei ſunt aves, ſi modò vocem haberet. Hi dibus corvus inflatus, & dici mutus haud vale ulteriùs, dum magnâ voce crocitat, carnes hum dunt. Illas cùm vulpes rapuiſſet, converſa inquit vum, Heus corve, omnia decora tenes, modò mente careres.

Fabula indicat, quòd qui adulatoribus nimiùm credunt, hi putant in adverſa ſæpius incidunt.

De Cane & Lupo.

CAnis cùm ante aulam dormiret, lupus ſuperv eum ſtatim cepit: & cùm ipſum occidere vell nis, nè eum occideret, rogavit, inquiens, Here m nunc me occidere noli. Nam, ut vides, tenuis ſu gracilis, & macilentus: ſed herus meus nuptias in mo facturus eſt, ubi ſi parùm me expectas, ego o manducans, atque pinguior factus, ero tibi utilior pus his verbis fidem habens, canem dimiſit. Paucos dies lupus accedens, cùm canem domi dormientem rit, ſtans ante aulam, canem rogat, ut ſibi promiſſ ſtet. Et canis haud ruſticè inquit, Heus lupe, ſi aulam de cætero me repereris, haud ampliùs nupti pectes.

Fabula indicat, quòd ſapiens, cùm vitat periculum, ab illo continuè cavet.

De Corvo ægroto.

COrvus cùm ægrotaret, matrem rogavit, ut pr ſanitate deos precaretur, inquiens, Mater, no rare, ſed deos potiùs precare, ut ſanitatem mihi reſti Ei mater citò reſpondit, Quem deorum tibi fore

utas, cùm nullus ſit, è cujus aris ſacra non rapueris?
la ſignificat, quòd qui in proſperitate quemvis offendit, in adver-
um ſibi reperiet neminem.

De Cane carnes portante.

Anis ore ferens carnes, ac flumen tranſiens, cùm ſub
qua umbram proſpexit, putavit alium eſſe canem
s carnium deferebat. Is aque quas ipſe ferebat, eas
ſub aquas ire dimiſit, & ut umbram caperet, ſe
: ſed carnes & umbram, quæ ſanè nihil erant, ſimul
lit.

la ſignificat, quòd cupiditate plus ſemper habendi, quæ tenemus
numero perdimus.

De Leone & Rana.

o, cùm ranam magniloquacem audiret, putans ali-
uod magnum animal eſſe, ſe retro vertit, parúmque
anam è ſtagno exeuntem videt: quam indignabun-
tim pedibus calcavit, aiens, Nullum ampliùs, ut te
iat, animal clamore movebis.

la ſignificat, quòd apud verboſos nihil præter linguam reperitur.

De Leone ſene.

o, cùm ſenuiſſet, nec victum ſibi quærere poſſet, viam
achinatus eſt, qui alimenta haud ſibi deeſſent. In-
igitur ſpeluncam, graviter ægrotare jacens ſe ſi-
at. Animalia illum verè ægrotare putantia, viſi-
gratiâ ad eum accedebant: quæ leo capiens, ſingula-
nanducabat. Cùm multa animalia jam occidiſſet,
, leonis cognitâ arte, aditum ſpelunca accedens,
n, quo valeat pacto, exteriùs ſtans rogat. Et leo
e reſpondens, ait, Vulpes filia, cur non introgrederis
? Ei vulpes non illepidè ait, Quoniam, here mi, ani-
m ingredientium perplura equidem veſtigia cerno,
redientium veſtigia nulla.

la ſignificat, quòd homo prudens, qui pericula imminentia pro-
illa facilè devitat.

De

De Leone & Tauro.

LEo ingentem taurum per inſidias ſequens, cùm acceſſit, eum vocavit ad cœnam, inquiens, A ovem occîdi; hodie mecum, ſi placet, cœnabis. T leoni morem gerens, ut diſcubuerat, cùm multos le nec non magnos, & plures obeliſcos paratos conſpi & ovem nullam adeſſe, è veſtigio abiit: quem leo a tem perſpiciens, cur abiret rogavit. Ei taurus ha urbanè reſpondit, Non de nihilo equidem abeo, cùm ſtrumenta non ad ovem, ſed ad taurum coquendum deam eſſe parata.

Fabula ſignificat, quòd homines prudentes minimè lateant imp rum artes.

De Leone, Aſino, & Vulpe.

LEo, aſinus, & vulpes, conflatâ inter ſe ſocietate, tum exeunt: cúmque multam prædam cepiſſent aſino mandat, ut prædam dividat. Aſinus, cùm e tres partes æquales eſſet partitus, optionem capiendi dedit. Quam partitionem leo indignè ferens, ac den frendens, à diviſione depoſuit eum, mandavítque vu prædam ipſa partiretur. At vulpes, illas tres part anam colligens, ac prædæ nihil ſibi ſeorſum relinq leoni omnia tradidit. Tunc leo vulpi ait, Quis te p docuit? Inquit extempore vulpes, Aſini periculum facere inſtruxit.

Fabula ſignificat, quòd aliorum pericula homines faciunt cau

De Leone cujuſdam Ruſtici Filiam amante.

LEo cujuſdam ruſtici filiam amabat. Illam cùm bere cuperet, patrem virginis rogavit, ut ſibi n ipſam aſſentiretur. Et ruſticus ait, nullo pacto ſe aſſ

quòd filia beſtiæ nubat. Cùm illum leo torvè aſpice-
ac dentibus frenderet, ruſticus mutato conſilio ait, ſe
re ei filiam nuptum dare, modò dentes & ungulas
s cædat evellátque, quoniam virgo illis rebus valde
retur. Leo, id poſtquam præ nimio amore fecerat, ru-
m adiens, filiam ſibi poſtulat. At ruſticus, leonem cùm
lis & dentibus perſpicit inermem, arrepto fuſte, il-
frequens pulſando perſequitur.

ula indicat, quòd qui inimicis ſe committit, de facili perit.

De Leæna & Vulpe.

Eæna cùm à vulpe ſæpe exprobraretur, quòd quoli-
bet partu unum duntaxat pareret catulum, ait,
n ſané, at pol leonem.

ula indicat, quòd pulchritudo haud in copia rerum, ſed in virtute
lit.

De Lupo & Grue.

Upus in gutture oſſe retento, cùm longè cruciaretur,
rui pretium obtulit, ſi illud è gutture extraheret.
roſtro cùm os è gutture extraxiſſet, pretium ſibi
iſſum expoſtulat. Ei lupus ſubridens, ſimúlque
ns dentes, ait, Satis pretii tibi eſſe debet, quòd ex lupi
aput ſine læſione eduxeris.

ula indicat, quòd apud improbos gratitudo non parva habetur, ſi
ſequio quis detrimentum non recipit.

De Lupo & Agno.

Upus, cùm agnum inveniſſet errantem, eum non cepit
fortiſſimâ manu; ſed cauſam quæſivit, quo jure vel
iâ eum comederet. Igitur agno verba hujuſmodi fe-
Tu mihi abundè jam diu intuliſti injurias. Agnus
ndo ait, Quomodo id fieri potuit, cùm nuperrimè ve-
n ad lucem? Lupus denuo ait, Agrum mihi paſcendo
ſtàſti. Agnus inquit, Cùm dentibus etiam caream, id

facere nequivi. Lupus rurſum ait, Ex meo quoque f bibiſti. Ei inquit agnus, Quo pacto id fieri potuit, aquam ex ætate nondum biberim, ſed lac matris cibus potus adhuc mihi ſit? Lupus demum irâ concitus ait, cèt tua ſolvere nequeam argumenta, cœnare tamen o rè intendo; agnúmque cepit, ac illum manducavit.

Fabula ſignificat, quòd apud improbos ratio & veritas locum no bent.

De duobus Gallis inter ſe certantibus.

Duo galli inter ſe ruri certabant. Qui gallina prior dux erat, cùm ab altero ſuperatus eſſet, pr recundia ſe abſcondit. Alter verò victoriâ elatus, do tectum ſtatim ſupervolans, vehementi alarum pl cantúque ſignificat, ſe rivalem ſuum pugnando ſuper & de adverſario ferre trophæum. Dum hæc & hujuſ jactabundus voce crocitat, ecce aquila cibi indig alto devolans gallum unguibus rapit, ac pullis ſuis in moniam contulit. Quam rem qui victus fuerat ga perſpiciens, ceu ex hoſte triumphans, in publicum v ac ſolus gallinis liberè potitur.

Fabula ſignificat, quòd qui proſperis nimiùm fidit, in adverſa ſ præceps incidit.

De Vate quodam.

Foro urbis medio quidam vates cuivis ſortem ap bat futuram: quamobrem magnâ hominum freq tiâ ſtipatus, dum uni & alteri ſuam aperit ſortem, ei tiatur, res ſuas furtim domo eſſe ablatas: quo audito mum curriculò dum abit, quidam ei obviàm factus, culè, ait, cur alios quid eſſet futurum monebas, qu ſortis neſcius fuiſti?

Fabula declarat, quòd homines nequam corrigunt alios, & ſua na ſcire negligunt.

De Formica & Columba.

Formica ſitiens in fontem deſcendit: ubi dum bibere vult, in aquam cecidit. Columba quædam, ſuper arborem fonti imminentem ſedens, cùm formicam aquis ſui conſpiceret, ramulum ex arbore roſtrò continuò rapit, & ſine mora dejicit in fontem: ad quem formica applicans, ex aquis in tutum ſe recepit. Obiter auceps quidam advenit, &, ut columbam venetur, calamos erigit. Formica id percipiens, pedum alterum momordit auceps. Eo dolore auceps concitus, calamos dimittit: quo ad ſtrepitu territa columba, ex arbore aufugiens, vitæ periculum evaſit.

Fabula declarat, cùm bruta in beneficos grata ſint, eò magis eſſe debere eos, qui participes ſunt rationis.

De Vitulo & Cervâ.

Vitulus cervæ aliquando ait, Cùm magnitudine ſis major canibus, & pedum celeritate curſu velocior, quid ad pugnam longè cornibus munitior; cujus rei gratiâ, mater, tantopere canes reformidas? Ei cerva inquit ſubridens, Quoniam, fili, licèt quæ dicis omnia poſſideam, tamen latratum ferre non poſſum, ſed præ timore fugam celerem arripio.

Fabula declarat, quòd qui naturâ timidi ſunt, apud eos nulla valet oratio.

De Ape & Jove.

Apes, quæ ceræ mater exiſtit, quondam accedens ut diis ſacra faceret, Jovi donum obtulit mellis: quâ oblatione Jupiter lætus, juſſit ei concedi quicquid ipſa optaretur. Apes igitur rogans, ait, Illuſtriſſime Deorum, ancillæ tuæ concedere velis, ut quicunque ad alvaria pro rapiendo melle acceſſerit, is, ſimul ac pupugerit eum, continuò moriatur. Quâ rogatione Jupiter

ambiguus, quoniam genus mortalium longè amabat, mum api ait, Satis tibi sit, quòd, quicunque ad alve pro rapiendo melle accesserit, si eum pupugeris, & in p ctura stimulum dimiseris, continuò ipsa moriaris, tibi vita sit ipse stimulus.

Fabula significat, quòd inimicis quandoque mala precamur, qu nos sæpius vertuntur.

De Musca.

Musca, quæ in ollam carnium deciderat, cùm s brodio suffocari sensit, secum ipsa ait, Ecce! tan bibi, tantum comêdi, tantum me lavi, quòd jure sat mori possum.

Fabula significat, quòd prudentis est, id potenti animo ferre, quo ri minimè potest.

De Adolescente quodam & Hirundine.

Adolescens luxuriosus, cùm bona patris cons pssset, soláque vestis remansisset, visâ ante tem hirundine, æstatem jam adesse existimans, ipsam quo vendidit vestem. Sed hyeme denuo ortâ, cùm imm cruciaretur frigore, visâ rursum hirundine, quæ pra gore moriebatur, ait, O pessima avis, quæ me & te p ter perdidisti!

Fabula significat, quòd quæ suo tempore non fiunt, ea diu stat queunt.

De Ægroto & Medico.

Æger à medico rogatus quo pacto se habuisset, P quàm opus esset, se sudâsse respondit. Id bonum s se, medicus ait. Secundò rogatus ab eodem, quomod haberet, inquit ægrotus, se vehementi frigore fuisse c prehensum. Id ad salutem fore, medicus quoq; ait. Te ab eodem interrogatus, quo pacto se habuisset, inquit æ tus, se cum difficultate digerere potuisse. Rursus med

id ad ſalutem optimum fuiſſe. Deinde ex domeſticis quidam ægrotum interrogaret, quomodo valeret, illi ait, Signa ad ſalutem, ut medicus ait, perplura & ma ſunt; illis tamen diſpereo ſignis.

bula ſignificat, quòd qui ad voluptatem loquuntur, non illis aures quæ are quiſquam debet.

De Lignatore quodam.

Ignator quidam dum juxta flumen deo Mercurio dicatum ligna cæderet, ſecuris caſu decidit in flu-. Multo igitur mœrore comprehenſus, juxta fluminis m gemens conſidebat. Mercurius miſericordiâ mo-, lignario apparuit, ſuíque fletûs cauſam rogavit: m ſimulac didicit, ſecurim auream afferens, utrùm m perdiderat illa eſſet, rogavit. At eam pauper ſuam negavit. Secundò Mercurius alteram detulit argen-: quam cùm pauper illi ſuam quoque eſſe negaret, emò Mercurius ligneam ſuſtulit. Illam ſuam eſſe pauper aſſentiret, Mercurius cognoſcens illum eſſe inem verum juſtúmque, omnes ei dono dedit. Acce- igitur ad ſocios lignarius, quid ſibi acciderat, ape- d ſocios: quorum unus id experiri volens, cùm ad flu- acceſſiſſet, ſecurim in aquam dejecit, deinde flens in conſedit. Cujus Mercurius fletûs cauſam edoctus, rim auream afferens, illáne eſſet quam perdiderat, ro- it. Quam cùm ſuam eſſe aſſereret, Mercurius, co- â ejus impudentiâ, & mendacio, nec auream, nec ſu- tradidit.

bula ſignificat, quòd quantò Deus propitior eſt probis, tantò im- is exiſtit infeſtior.

De Aſino & Jove.

Sinus olitori cuidam ſerviens, cùm parùm comede-ret, & multùm laboraret, Jovem exoravit, ut alium

dominum ſibi mitteret. Itaque Jupiter mandat, ut fig
lo veneat. Apud quem aſinus cùm laboraret in deporta
do lutum, lateres, tegulas, & hujuſmodi; ſecundò Jove
precatur, ut alteri deſerviat domino. Jupiter iteri
mandat, ut coriario venundetur. Cui aſinus multo labo
& pauco cibo ſervicns, Heu me miſerum, cum gemitu a
qui dominos omittens meliores, ad deteriorem perve
apud quem, ut video, corium meum etiam poſt morte
cruciabitur!

Fabula ſignificat, quòd priores dominos tunc ſervi deſiderant, c
deteriores experiuntur.

De Leporibus & Ranis.

LEpores in unum ſimul convenerunt; ubi cùm de mi
ria ipſorum innata dolerent, gemeréntque quòd v
eis, quàm cæteris animalibus, data eſſet miſerior (quo
am homines, aquilæ, & canes ad mortem eos uſque p
ſequerentur) decernunt melius ſibi fore ſemel mori, qu
in vita tam miſera diutius permanere. Hoc capto conſi
ut ſe in ſtagnum præcipitent dum ocyùs tendunt, rana,
ſuper ſtagni ripa aſtabant, ut ſtrepitum audiunt, in
gnum deſiliunt, ſéque aquis ſubmergunt. Quam rem c
lepus qui præibat conſpicatur, reliquis ait, State; nam
bis ſententia mutanda eſt: quippe, ut liquidò videtis
nimalia quàm nos magìs timida reperiuntur.

Fabula ſignificat, quòd cùm miſer miſeriorem aſpicit, ſuam æq
miſeriam fert.

De Aſino & Equo.

ASinus, cùm equum alimoniâ, otio, & diligenti c
abundare perſpiceret, eum longè beatum eſſe c
mendabat, ſéq; nimiùm infelicem dicebat, qui, cùm m
tùm laboraret, ad ſaturitatem de paleis haud habe
At cùm tempus belli advênit, miles armatus equ
aſcen

dit, ac cùm medios decurrit in hoſtes, equus mu- percuſſus cadit humi proſtratus. Quem aſinus per- ns, ingemuit, ejúſque miſertus, ſui animi ſententiam vit.

bula ſignificat, quòd cum paupertate, quæ mater eſt quietis, quis nire debet potiùs, quàm locupletioribus invidere.

De Aſino & Lupo.

Sinus quidam pede altero ſentem calcavit, claudúſ- que factus, cùm lupum ad ſe venientem conſpiceret, fugere poſſet, miſerabili voce inquit, Heus lupe, demo- equidem è dolore: ſed ex quo opus eſt, ut tibi & cor- futurus ſim cibus, obſecro quatenus tuâ benignitate em è pede velis extrahere, ut munere tuo extremum dolore obeam diem. Dum ſentem dentibus lupus evel- aſinus eum calce percuſſit. Lupus deinde, naſo, fronte, dentibus perfractis, Heu me miſerum! exclamat; jure patior (deplorandóque reiterat) qui cùm eſſem coquus, dicus eſſe volui.

bula ſignificat, quòd, quam quiſque novit, in ea ſe exerceat arte.

De Muliere & Gallina.

Mulier quadam gallinam habebat, quæ aurea conti- nuè ova pariebat. Putans igitur totum intus au- m eſſe illam, occîdit. Sed cùm aliis gallinis eſſe ſimilem erit, ubi divitem ſe fore putavit, quem primo quæſtum ebat, eum plus habendi cupiditate amiſit.

bula ſignificat, quòd plus habendi cupiditate id ſæpe perdimus, quod emus in manibus lucrum.

De Rana & Vulpe.

Rana in palude exiſtens, cæteris animalibus clamando cùm profiteretur ſe medicam eſſe, pharmacorúmque itam, ei vulpes venuſtiſſimè ait, Quî alios curaveris, n claudicantem curare te neſcias?

abula ſignificat, quòd alios docere quis non poteſt id, quod haud cerit.

De Serpente & Agricola.

SErpens, ante agricolæ cujuſdam domum latebras habens, cùm ab agricolæ filio eſſet percuſſus, tam acr ipſum momordit, quòd morſu ex illo puer repentè o Hâc re cognitâ, magnus inter parentes gemitus ori Tunc pater mœrore concitus, acceptâ ſecuri ſerpent ut occideret, perſequitur; vibránſque ſecurim ut ſer tem percuteret, extremum caudæ ejus abſcidit. D volens pacem cum ſerpente conficere, acceptis far aquâ, ſale & melle, ad reconciliandam inter ſe amiciti vocat ſerpentem. At ſerpens ſub petra latens, ſibila ait, Fruſtra laboras, bone vir; nam inter nos amic fieri non poteſt: quippe dum me ſine cauda aſpexero, & tui filii ſepulchrum, quieti animo eſſe nequibimus.

Fabula ſignificat, quòd, cùm injuriarum recens vel maximè ex memoria, odia tolli minimè queunt.

De Gallina & Vulpe.

VVlpes gallinarum tugurium ingreſſa, cùm gallin nido ægrotantem aſpexit, eam rogavit quomodo leret. Cui gallina promptè reſpondit, Meliuſculè me berem, ſi hinc abires ſoror.

Fabula indicat, quòd inimicorum præſentia nimiùm eſt moleſta.

De Viatore.

VIator quidam, cùm multam viam viâſſet, vot Mercurio vovit, quòd, ſi quid reperiret, ejus medium ipſi offerret. Fortè igitur adinvênit peram am dalis dactyliſq; refertam: & cùm putaret id eſſe arg tum, peram capiens, amygdalarum nucleos, & carnes ctylorum ipſe comêdit. Deinde templum Mercurii ingr ſus, atque aram manibus tenens, verbis ridiculis inquit eum, Votum, Mercuri, nunc perſolvo tibi. Nam q

eq

m res adinvêni, earum tibi offero medium, ossa sci-
lactylorum, ac testas amygdalarum.

la indicat, quòd homines avaritia deorum efficit contemptores.

De Leone & Homine.

o & homo, cùm semel simul viam viarent, ac inter
iandum se uterque verbis commendaret, ecce lapi-
currunt columnæ, in qua erat incisum, quòd homo
aret leonem. Quam sculpturam homo leoni osten-
ait, Hìc videre licet, quantò homines leonibus ac fe-
mnibus præstantiores sint, ac robustiores. Ei leo
tè respondens, inquit, Si apud leones essent, ceu apud
es, qui sculpere scirent, plures à leonibus homines,
ab hominibus leones suffocatos videres.

la significat, quòd homines jactabundi fingunt se feciſſe, quæ fa-
nquam tentârunt.

De Vulpe quadam.

Vlpes cùm racemos uvarum plenos ac jam matu-
rescentes perspiceret, cupida de illis manducare,
m viam machinata est, quâ illos comprehendere pos-
ed cùm omnem viam frustra tentâsset, nec desiderio
tisfacere quivisset, mœstitiam vertens in gaudium,
racemi illi adhuc nimiùm sunt acerbi.

la significat, quòd prudentius est fingere, se nolle, quæ se conse-
posse agnoscit.

De Puero & Scorpione.

Ver quidam ruri venabatur locustas; & cùm scorpio-
em capere vellet, scorpio, simplicitate ejus cognitâ,
, Heus puer, dege in pace, ac manum abstine, si non
otus perire.

la significat, quòd qui in utramq; partem cogitat, is quæ sequi &
debeat, probè tenet.

De

De Venatore & Perdice.

VEnator quidam cùm quam ceperat perdicem dere vellet, perdix gemens hujuſmodi verba ad eum, Heus perdicum aucceps, ſi me miſſam fecer vitam condonaveris, alias perplures conducam tib dices. Ei auceps appoſitè reſpondit, Nunc eò te mag cìdi dignam judico, quòd amicos per inſidias perder liceris.

Fabula ſignificat, quòd, qui ſibi charos perdere dolo quærit, ceps in periculum incidit.

De Lepore & Teſtudine.

TEſtudo, cùm ejus pedes lepus derideret, ſubr inquit ad eum, Si periculum in curſu feceris, quàm tu velocior ſim, liquidò cognoſces. Cui lepus a profectò fugit, quid mei valeant pedes: ſed judicem gamus, qui curſum & terminum nobis definiat. I eligunt vulpem, brutorum omnium ſagaciſſimum, & locum, & curſûs terminum conſtituit. Teſtudo, ſegnitie ac negligentiâ ſemotâ, iter arripiens, haud vit donec ad terminum pervênit: lepus verò pedib dens, ubi paulùm quievit, ſomno excitatus, quantù des valuerunt, ad terminum cucurrit: ibique cùm dinem quieſcentem reperit, ſe cum rubore fatetur à dine ſuperatum.

Fabula ſignificat, quòd ſtudio & diligentiâ, non corporis virib vel maximæ conficiuntur.

De Salice & Securi.

SEcuris cùm ſalicem caderet, ex ea ipſa cuneos quibus ſalicem facilìùs finderet. Quam rem pr tiens ſalix, gemens ejulánſque ait, Non tantùm de ſ queror, quæ hominum manibus me ſcindit, quantù cuneis qui fiunt ex corpore meo.

Fabula ſignificat, quòd in adverſis, non veri amici infeſtiores quàm inimici ſæpius reddantur.

De Puero quodam & Matre.

r quidam è ludo literario librum ſocio clàm auſe-
, ſuæ matri tradidit illum: quem mater cùm li-
ccepiſſet, nec filium caſtigâſſet, rurſus puer alte-
em clàm abſtulit, atque matri quoque detulit.
cùm mater etiam libenter accepiſſet, puer caſti-
carens, cùm plura indies ac majora accreſcenti-
nis furaretur, demum publicè captus, ceu furti
er quæſtores publicè damnatus eſt mortis. Sed, cùm
um juſtitiæ duceretur, eúmque mater gemebunda
etur, impetratâ veniâ ut matri ad aurem unum lo-
rbum liceret, ad eam converſus, atque os auri ma-
hibens, utì quippiam ſecreti dicturus, aurem den-
i abſcidit. Mater verò præ dolore exclamans, mala
ecatur. Tunc qui eum ducebant, eum ſupra modum
abantur, non ſolùm furti, ſed quòd tam impius fue-
matrem. Ille abſque rubore inquit ad eos, Neminì
m ſit mirum quòd aurem matris dentibus abſcidi:
im hujus meæ perditionis autor eſt, & cauſa. Quip-
e caſtigâſſet, cùm ei librum detuli, quem ſocio è
s primùm clàm abſtuli, omiſſis præ timore ver-
furtis, ad hoc in præſentia genus turpiſſimæ mortis
rveniſſem.

la ſignificat, quòd qui in delinquendo ab initio non caſtigatur,
roſior indies efficitur.

De Paſtore & Mari.

ſtor quidam, juxta littus maris pecudes paſcens,
ùm mare ipſum ſemel placidum aſpiceret, naviganı-
dio captus, oves pro dactylis commutavit: quibus
impoſitis, cùm in altum jam navigaret, & in tem-
e ſine ſpe ſalutis fluctuaret, quæ in navi erant, ea
projecit, atque in portum vix ſe recepit. Denuo

cùm

cùm oves paſceret, ac rurſum mare jam tranquill deret, ſocio ſuo ipſam maris tranquillitatem comme ridiculè ait, Mare iterum dactylos cupit.

Fabula indicat, quòd uſus & peritia nos reddunt in periculis c

De Punica & Malo arboribus.

PUnica & malus arbores de pulchritudine con bant. Cùm diu inter ſe variis & acerbis conte bus certâſſent, rubus ex proxima ſepe hujuſmodi c tiones accipiens, acceſſit ad eas, atque inquit, Satìs ja tis certatum inter vos eſt: quieſcite admodum, & c tionibus finem imponite.

Fabula ſignificat, quòd minores majorum lites ſæpenumero c munt.

De Talpa & Matre.

TAlpa cæcum animal naturâ eſt. Hæc aliquand tri ait, Ingentem ſentio odorem. Parùm pòſt r ait, Excelſam aſpicio fornacem. Tertiò item ait, C leorum ſonitus audio fabrilium. Ei mater comit Heus filia, tu, utì percipio, non ſolùm oculis, ſed na auribus orba exiſtis.

Fabula indicat, quòd homines jactabundi, cùm magna prof tunc vel maximè in minimis redarguuntur.

De Veſpis, Perdicibus, & Agricola.

VEſpæ ſemel & perdices ſiti concitæ, cùm ſimu veniſſent, ad ruſticum quendam tendunt, potu eo petentes, atque pollicentes, quòd ei pro aqua larg ferrent gratias. Quippe perdices vineam fodere pr tunt, ut vites plenos producant racemos. Veſpæ ve vineam circumeundo cuſtodire, ac fures indè amo largè òfferunt. Quibus agricola inquit, Duos hab ves, qui, cùm nihil promittant, eandem hanc operam minùs præſtant. Itaque ſatius eſt mihi illis, quàm v aquam exhibere.

Fabula ſignificat, non eſſe illis ſubveniendum, qui vani & inutile

De Jove.

Jm Jupiter nuptias celebraret, cuncta animalia ei munera obtulerunt, quaque pro viribus ſuis. Verùm rpens roſam legit, illámque ore tenens, Jovi obtu- Jupiter, ut eum aſpexit, palàm inquit, Ab omnibus benter equidem accipio: verùm à ſerpente id haud- am facio.

ſignificat, quòd, improborum munera non eſſe ſine dolis, quivis ſibi perſuadere debet.

De Simia.

ia duos catulos parere fertur, quorum ad unum ntaxat afficitur, & ex affectu illum diligentiſſimè : alterum verò odit negligítque. Contigit autem, qui in deliciis habebatur, à ſimia in ſomnis fuit ſuf- s: quamobrem qui neglectus erat, ad perfectam atatem, ceu matris delicia, fuit educatus.

ſignificat, quòd hominum prudentiam fortuna proculdubio ſu-

De Pulice.

lex cùm quendam morſu aliquando ſtimulâſſet, ca- úſque rogaretur, quiſnam eſſet qui membra ſibi de- et, ait, ſe ex eo animalium genere eſſe, quibus à na- latum erat, ut eo pacto vitam vivant; nec eum occi- elit, cùm multum mali facere ipſe ei nequeat. At ille ſubridens, inquit ei, Eò magis meis necaberis ns, quoniam nec multùm nec parùm abs re quem- ædere licet.

la ſignificat, quòd malorum, licèt parùm vel multùm delin- miſereri haud oportet.

De Pulice & Homine.

lex ſuo ſolito more ſaltans, ſuper hominis pedem ſedit, illúmque morſu acriter pupugit. Quâ pun-

ctione

ctione homo ille graviter concitus, pulicem cepit, c guibus obtundere voluit. Sed pulex manibus ex mortem vitavit. Tum homo exclamans, ait, O He malorum extinctor, ecquid mihi in hunc opprim præsens non fuisti?

Fabula declarat, quòd non in minimis, sed in magnis arduísq à diis auxilium quis implorare debet.

De Formicis & Cicada.

Hyemis erat medium cùm formicæ sparsim tri apricabant. Quod cicada aspiciens, cùm inedi ficeretur, accessit ad eas, ac triticum pro alimonia concederent oravit. At cùm formicæ eam rogarent nam æstate fecerit, num segnis & otiosa eo tempore rit: illis cicada ait, Neque segnis aut otiosa steti, sed cecini, quo laborem viæ viantibus levabam. Quâ d ditâ, formicæ subridentes inquiunt, Si æstate cecini viantes delectares, nunc salta, nè frigore conficiaris.

Fabula declarat, quòd qui quæ facienda sunt, suo tempore no is in angustias, quando non putat, incidit.

De Viro & Uxoribus.

Tempus erat veris, quo quidam in deliciis edu cùm nec juvenis nec senex esset (semicanus eni capillis) duas simul duxit uxores; unam quidem grandem, alteram verò juniorem. Cùm omnes e habitarent domum, uxor anus ut virum in amore totum pelliceret, quotidie viri caput pertractans, ni avellebat capillos. Pari studio junior, ut ab anûs c tudine illum amoveret, albos avellebat capillos. Po ità illum depilârunt, ut calvum ac ridiculum, non summo opprobrio, virum reddiderint.

Fabula significat, quòd nulla melior senibus salus existit, qu minis carere, & maximè junioribus, nisi penitus obrui se velint.

LIÆ ITEM ALIQUOT
SOPI FABULÆ è Græco in Latinum versæ, incerto interprete.

Impossibilia promittens.

Vir pauper ægrotus & malè affectus, cùm à medicis desperatus esset, deos rogabat, pollicens, si sanitatem sibi rursus restituerent, centum boves ipsis oblaturum esse in sacrifi- Uxore autem ejus audiente, Et ubi tibi hæc, si lueris? Ille ait, Putas enim surrecturum me hinc, ut c à me repetant?

la significat, multos facilè polliceri, quæ re comprobare non

Ranæ.

Anæ duæ in palude pascebantur: æstate autem siccatâ palude, illâ derelictâ, quærebant aliam: cæterùm pro- invenerunt puteum. Quo viso, altera alteri inquit, ndamus, heus tu, in hunc puteum. Illa respondens, igitur & hîc aqua aruerit, quomodo ascendemus?

la declarat, non oportere inconsideratè res aggredi.

Canis & Gallus.

Anis & gallus, initâ societate, iter faciebant. Vespe- â autem superveniente, gallus conscensâ arbore iebat; at canis ad radicem arboris excavatæ. Cùm , ut assolet, noctu cantâsset; vulpes, ut audivit, ac- , & stans inferiùs, ut ad se descenderet rogabat; cuperet commendabili adeò cantu animal complecti. autem is dixisset, ut janitorem priùs excitaret ad m dormientem, ut cùm ille aperuisset, descenderet:

illâ

illâ quærente ut ipſum vocaret, canis ſtatim proſilie dilaceravit.

Fabula indicat, prudentes homines inimicos inſultantes ad f aſtu mittere.

Leo & Urſus.

LEo & urſus ſimul magnum nacti hinnulum, pugnabant. Graviter igitur à ſeipſis affecti, multa pugna etiam vertigine corriperentur, defa jacebant. Vulpes autem circumcirca eundo, ubi proſ eos vidit, & hinnulum in medio jacentem, hunc, per que percurrendo, rapuit, fugiénſque abivit. At illi bant quidem ipſam; ſed quia non poterant ſurgere, miſeros, dicebant, quia vulpi laboravimus!

Fabula indicat, aliis laborantibus, alios lucrari.

Veſpertilio, & Rubus, & Mergus.

VEſpertilio, rubus, & mergus, initâ ſocietate, n toriam decreverunt vitam agere. Itaq; veſpe argentum mutuatus, projecit in medium: rubus v ſecum accepit: mergus tertius æs: & navigaverunt. peſtate autem vehementi obortâ, & navi eversâ, om perditis, ipſi in terram evaſerunt. Ex illo igitur m littoribus ſemper aſſidet, num quópiam æs ejiciat Veſpertilio verò, creditores timens, interdiu non ap noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium veſ hæret, ſicubi ſuam cognoſcat quærendo.

Fabula indicat, in ea, quibus incumbimus, in poſterum incide

Pavo & Monedula.

AVibus creaturis regem, pavo orabat, ut ſe ob pu tudinem eligerent. Eligentibus autem eum bus, monedula ſuſcepto ſermone ait, Sed ſi, te regi aquila nos perſequi aggreſſa fuerit, quomodo nobis feres?

Fabula declarat, principes non modò propter pulchritudinem fortitudinem & prudentiam eligi oportere.

Sin

Singularis animal & Vulpes.

Ingularis agrestis super quadam sedens arbore, de tes acuebat. Vulpe rogante causam, quare, nullâ p positâ necessitate, dentes acueret, ait, Non absre hoc nam si me periculum invaserit, nequaquam me tunc dis dentibus occupatum esse oportebit, sed potiùs pauti.

la declarat, adversus periculum præparatum esse oportere.

Cassita.

Assita laqueo capta, plorans dicebat, Hei mihi miserę & infelici volucri! non aurum surripui cujus, non argentum, non aliud quicquam pretiosum; grautem tritici parvum mortis mihi causa est.

la ad eos tendit, qui ob inutile lucrum magnum subeunt peri-

Hinnulus.

Innulus aliquando cervo ait, Pater, tu & major & celerior canibus, & cornua præterea ingentia gestas ndictam: curnam igitur sic eos times? Ei ille rideus era quidem hæc sunt, fili: unum verò scio, quòd cùm latratum audivero, statim ad fugam, nescio quomo- feror.

la declarat, naturâ timidos nullâ admonitione fortificari.

Avarus.

Varus quidam cùm omnia sua bona vendidisset, & auream glebam fecisset, in loco quodam infôdit, unà so illîc & animo suo & mente; atque quotidie eundo, videbat: Id autem ex operariis quidam observangnovit, & refossam glebam abstulit. Post hæc & rofectus, & vacuum locum videns, lugere cœpit, & los evellere. Hunc cùm quidam vidisset sic ploran- & causam audivisset, Nè sic, inquit, ô tu, tristare:

neque enim habens aurum habebas. Lapidem igitu[r] auro acceptum reconde, & puta tibi aurum esse: eu[m] [e]im tibi usum præstabit: nam, ut video, neque cùm rum erat, utebare.

Fabula significat, nihil esse possessionem, nisi usus adfuerit.

Anseres & Grues.

ANseres & grues in eodem prato pascebantur. V[e]toribus autem visis, grues, quòd essent leves, st[a] evolaverunt: anseres autem, ob onus corporum cùm n[o]n fissent, capti fuerunt.

Fabula significat, & in expugnatione urbis inopes facilè fugere, [di]tes autem servire captos.

Testudo & Aquila.

TEstudo orabat aquilam, ut se volare doceret. Ea[m]tem admonente, procul hoc à natura ipsius esse, magis precibus instabat. Accepit igitur ipsam ungui[bus] & in altum sustulit; indè demisit. Hæc autem in pe[tram] cecidit, & contrita est.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudentiores audiverunt, seipsos læsisse.

Cerva.

CErva altero occæcata oculo, in littore pascebat[ur] sanum oculum ad terram propter venatores hab[ens] alterum verò ad mare, unde nihil suspicabatur. Prate[r] vigantes autem quidam, & hoc conjectantes, ipsam sa[g]târunt: hæc autem seipsam lugebat, quòd unde timuer[at] nihil passa foret; quod non putabat malum allaturum, [a] eo proditam.

Fabula significat, sæpe, quæ nobis noxia videntur, utilia fieri: quæ rò utilia, noxia.

Cerva & Leo.

CErva venatores fugiens, in spaluncam ingressa est[,] leonem autem ibi cùm incidisset, ab eo compreh[ensa]

:moriens autem dicebat, Hei mihi! homines fugiens,
rarum immitissimam incidi.

ula significat, multos homines, dum parva fugiunt pericula, in
a incurrere.

Cerva & Vitis.

Erva venatores fugiens, sub vite delituit. Cùm pre-
terissent autem parumper illi, cerva prorsus jam la-
arbitrata, vitis foliis pasci incepit. Illis verò agitatis,
tores conversi, &, quod erat verum, arbitrati animal
uod sub foliis occultari, sagittis confecerunt cervam.
autem moriens talia dicebat, Justa passa sum: non
offendere oportebat, qua me servârat.

bula significat, qui injuriâ benefactores afficiunt, à Deo puniri.

Asinus & Leo.

Um asino gallus aliquando pascebatur. Leone autem
aggresso asinum, gallus exclamavit: & leo (aiunt
hunc galli vocem timere) fugit. Asinus ratus pro-
se fugere, aggressus est statim leonem. Ut verò procul
prosecutus est, quò non amplius galli perveniebat
, conversus leo devoravit. Hic verò moriens clama-
Me miserum, & dementem! ex pugnacibus enim non
us parentibus, cujus gratiâ in aciem irrui?

bula significat, plerosque homines, inimicos, qui se de industria
liârunt, aggredi, atque ità ab illis occîdi.

Olitor & Canis.

Litoris canis in puteum decidit: olitor autem ipsum
illinc extracturus, descendit & ipse in puteum. Ra-
autem canis eum accessisse, ut se inferiùs magis obrue-
conversus olitorem momordit. Hic autem cum dolore
ersus, Justa, inquit, patior: nam cur unquam sui in-
fectorem servare studui?

bula in injustos & ingratos.

Sus & Canis.

SUs & canis mutuò convitiabantur. Et ſus jurabat Venerem, proculdubio dentibus diſciſſuram can

Canis autem ad hæc diſſimulanter dixit, Bene per nerem nobis juras: ſignificas enim ab ipſa vehemente amari, quæ impuras tuas carnes deguſtantem nullo p in ſacellum admittit. Ei ſus, Propter hoc igitur m præ ſe fert dea amare me: nam occidentem, aut alio q vis modo lædentem me omnino averſatur: tu tamen n oles & viva & mortua.

Fabula indicat, prudentes oratores, quæ ab inimicis objiciuntur tificiosè in laudem convertere.

Sus & Canis.

SUs & canis de fœcunditate certabant. Dixit au canis, ſe fœcundam eſſe maximè pedeſtrium omni Et ſus occurrens, ad hæc inquit, Sed cùm hæc di ſcito cæcos te catulos parere.

Fabula indicat, non in celeritate res, ſed in perfectione judicari.

Serpens & Cancer.

SErpens unà cum cancro vivebat, initâ cum eo ſocie te. Itaque cancer ſimplex moribus, ut & ille aſtuti mutaret, admonebat: hic autem minimè obedie Cùm obſervâſſet igitur cancer ipſum dormientem, & viribus compreſſiſſet, occîdit. At ſerpenti poſt mort extenſo ille ait, Sic oportebat antehac rectum & ſimp cem eſſe: neque enim hanc pœnam dediſſes.

Fabula indicat, qui cum dolo amicos adeunt, ipſos offendi potiùs

Paſtor & Lupus.

PAſtor nuper natum lupi catulum reperit ac ſuſtu unáque cum canibus nutrivit. At cùm adoleviſſet quando lupus ovem rapuiſſet, cum canibus & ipſe per quebatur. Cùm canes autem aliquando non poſſent aſſe

lupu

m, atque ideo reverterentur; ille sequebatur, ut, cùm
n assecutus esset, particeps foret venationis, ut lupus:
redibat. Sin autem lupus extrà non rapuisset ovem,
elàm occidens, unà cum canibus comedebat: donec
or, cùm conjectâsset, & intellexisset rem, de arbore
rsuspendit & occîdit.

bula significat, naturam pravam bonos mores non nutrire.

Leo & Lupus.

Eo cùm consenuisset, ægrotabat, jacens in antro. Ac-
cesserunt autem visitatura regem, præter vulpem, cæ-
animalia. Lupus igitur captâ occasione accusabat a-
leonem vulpem, quasi nihili facientem suum omnium
inum, & propterea neque ad visitationem profectam.
rim affuit vulpes, & ultima audivit lupi verba. Leo
r contra eam infremuit. Sed defensionis tempore pe-
Et quis, inquit, eorum qui convenerunt tantum pro-
quantum ego, quæ in omnem partem circùvi, & me-
mentum pro te à medico quæsivi & didici? Cùm au-
leo statim, ut medicamentum diceret, imperâsset; illa
it, Si, lupo vivente excoriato, ipsius calidam pellem
eris. Et lupo jacente vulpes ridens ait, Sic non oportet
inum ad malevolentiam movere, sed benevolentiam.

bula indicat, eum, qui quotidie machinatur, in seipsum laqueum
e.

Mulier.

Ulier quædam virum ebrium habebat: ipsum au-
tem à morbo liberatura, tale quid commenta est:
ravatum enim ipsum ab ebrietate cùm observâsset,
ortui instar insensatum, in humeros elevatum, in se-
hretum allatum deposuit, & abivit. Cùm autem ip-
jam sobrium esse conjectata est, profecta januam pul-
sepulchreti. Ille autem cùm diceret, Quis est qui

pulsat januam? Uxor respondit, Mortuis cibaria ser ego adsum. Et ille, Non mihi comesse, sed bibere, ô optim affer: tristem enim me reddis, cùm cibi, non potûs me niſti. Hac autem pectus plangendo, Hei mihi misera! quit: Nam neque æstu profui. Tu enim vir, non sol non emendatus es, sed pejor quoque teipso evasisti: in bitum tibi deductus est morbus.

Fabula significat, non oportere in malis actibus immorari: nam nolentem quandoque hominem consuetudo invadit.

Cygnus.

Vir dives anserem simul & cygnum nutriebat, non eadem tamen; sed alterum cantûs, alterum me gratiâ. Cùm autem oporteret anserem pati ea, quor causâ nutriebat, nox erat, & discernere tempus non p misit utrumque: cygnus autem pro anſere abductus, can tantum quendam mortis exordium; & cantu signif naturam, mortem verò effugit suavitate canendi.

Fabula significat, sæpe musicen differre mortem.

Æthiops.

Æthiopem quidam emit, talem ei colorem inesse tus, negligentiâ ejus qui priùs habuit: ac assum in domum, omnes ei adhibuit absterſiones, omnibus la cris tentavit mundare: at colorem quidem transmut non potuit, sed morbum dolor paravit.

Fabula significat, manere naturas ut à principio provenerunt.

Hirundo & Cornix.

Hirundo & cornix de pulchritudine contendeb Respondens autem cornix ei dixit, Sed tua pulc tudo verno tempore floret, meum verò corpus etiam hy durat.

Fabula significat, durationem corporis decore meliorem esse.

Butalis.

Butalis à feneſtra quadam pendebat. Vespertilio tem profectus rogavit causam, quare die sileret, n

caner

et. Cùm autem ea non incassum hoc facere dixisset, die canendo olim capta fuit, & propterea ex illo ns evasit) vespertilio ait, Sed non nunc te cavere et, cùm nulla utilitas, sed antequam capereris.

ula significat, in infortuniis inutilem esse pœnitentiam.

Cochleæ.

Ustici filius assabat cochleas. Cùm autem audiret eas stridentes, ait, O pessimæ animantes! domibus vestris incensis vos canitis.

ula significat, omne intempestivè factum vituperabile.

Mulier & Ancillæ.

Mulier vidua operosa ancillas habens, has solebat noctu excitare ad opera, ad gallorum cantus. His vesperi assiduo defatigatis labore, visum est oportere domestici occidere gallum, tanquam illum qui noctu excitaret m. Evênit autem ipsis hoc facto ut in graviora incirent mala: nam hera, ignorans gallorum horam, tempore eas excitabat.

ula significat, plerisque hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier venefica.

Mulier venefica divinarum irarum propulsiones promittens, multa facere perseverabat, & lucrum indè bat. Quidam igitur accusaverunt eam impietatis, nvicerunt, & damnatam duxerunt ad mortem. Vir autem quidam eam duci, ait, Tu quæ deorum iras ttere promittebas, quomodo neque hominum consilium are potuisti?

ula innuit, multos magna promittentes, nè parva quidem facere

Agricola.

Agricola quidam fodiendo aurum reperit: quotidie igitur terram, ut ab ea beneficio affectus, corona-

bat. Huic autem Fortuna adſtans inquit, Heus tu, terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi dita te? Nam ſi tempus immutetur, & in alias manus tuum aurum eat, ſcio te tunc me Fortunam accuſ rum.

Fabula indicat, oportere benefactorem cognoſcere, atque huic g am referre.

Viatores.

Duo quidam unà iter faciebant: & cùm alter ſe rim reperiſſet, alter qui non invenit, admoneba ſum nè diceret, Inveni, *ſed* Invenimus. *Paulò pòſt tem, cùm aggrederentur ipſos qui ſecurim perdider qui eam habebat, perſequentibus illis, ei qui unà iter ciebat, dixit,* Periimus. *Hic autem ait,* Perii *dic, non* riimus: *etenim & tunc cùm ſecurim inveniſti,* Inv *dixiſti, non* Invenimus.

Fabula declarat, qui non fuêre participes felicitatum, neque in c mitatibus firmos eſſe amicos.

Ranæ duæ.

Duæ ranæ vicinæ ſibi erant: paſcebantur autem, a ra in profundo ſtagno, & procul à via; altera in parum aquæ habens. Verùm cùm quæ in ſtagno alter admoneret, ut ad ſe migraret, ut tutiore cibo fruere illa non paruit, dicens, Firmiſſimè ſe teneri hujuſce conſuetudine; quouſque obtigit, currum prætereuntem ſum confringere.

Fabula ſignificat, homines quoque prava aggredientes citiùs m quàm mutentur in melius.

Apiarius.

In mellarium ingreſſus quidam abſente domino, fav abſtulit. Hic autem reverſus ut alveolos vidit ina ſtans, quod in his erat perſcrutabatur. Apes autem à pa redeuntes, ut deprehenderunt ipſum, aculeis percutieb peſſiméque tractabant. Hic autem ad eas, O peſſimæ a

man

furatum vestros favos illæsum dimisistis; me verò tem vestrî percutitis.

la declarat, sic homines quosdam ob ignorantiam ab inimicis ere, amicos autem ut insidiatores repellere.

Alcedo.

Alcedo avis est solitaria, semper in mari vitam de- ens: hanc dicitur hominum venationes caventem ulis maritimis nidificare. Cæterùm aliquando pa- , nidum fecit. Egressâ autem eâ ad pabulum, acci- are à vehementi concitatum vento, elevari supra , atque hoc submerso, pullos perdi. Hæc autem re- re cognitâ, ait, Me miseram, quæ terram ut insi- cem cavens, ad hoc confugi, quod mihi longè est in- !

la declarat, homines etiam quosdam ab inimicis cavendo, igna- ultò graviores inimicis amicos incidere.

Piscator.

Piscator in fluvio quodam piscabatur. Extensis autem tibus, & fluxu comprehenso, utrinque funi alligato aquam verberabat, ut pisces fugientes incautè in inciderent. Cùm quidam autem ex iis qui circa lo- habitabant, id facere videret; increpabat, quòd flu- turbaret, & claram aquam non sineret bibere. Et is dit, Sed nisi sic fluvius perturbetur, me oportebit entem mori.

ula declarat, civitatum etiam rectores tunc maximè operari, cùm s in seditionem induxerint.

Simius & Delphis.

Oris cùm esset navigantibus, Melitenses catulos & simios adducere in solamen navigationis, qui- habebat secum simium. Cùm autem pervenissent ad um Atticæ promontorium, tempestatem vehemen- ieri contigit. Navi autem eversâ, & omnibus na-

tantibus,

tantibus, natabat & ſimius. Delphis quiſpiam i conſpicatus, & hominem eſſe ratus, digreſſus levaba terram perferens. Ut verò in Piræo fuit Athenien navali, rogavit ſimium, an genere eſſet Athenienſis. autem hic diceret, & claris ibi eſſe parentibus: rog an & Piræum ſciret. Ratus autem ſimius de homine dicere, ait, Et valde amicum eſſe ei, & familiaren Delphis tanto mendacio indignatus, ſubmergens i occîdit.

Fabula in viros, qui veritatem ignorantes exiſtimant ſe decip

Muſcæ.

IN cella quadam melle effuſo, muſcæ advolantes con bant: implicitis autem earum pedibus, evolare non rant. Cùm autem ſuffocarentur, dicebant, Miſeræ quia ob modicum cibum perimus!

Fabula ſignificat, multis gulam multorum malorum eſſe cauſa

Mercurius & Statuarius.

MErcurius ſcire volens, quanti apud homines ivit in ſtatuarii domum, tranſformatus in h nem: & viſâ ſtatuâ Jovis, rogabat, quanti quis emere poſſet. Hic autem cùm dixiſſet, Drachmâ; ri quanti Junonis, ait? Cùm dixiſſet, Pluris; visâ ipſius ſtatuâ, ac opinatus (cùm nuncius ſit deorum, crœſus) maximam de ſe apud homines haberi ratio rogavit de ſe. Statuarius verò ait, Si haſce emeri hanc additamentum dabo.

Fabula in virum glorioſum, qui nullius apud alios eſt pretii.

Mercurius & Tireſias.

MErcurius, volens Tireſiæ vaticinium an verum cognoſcere, furatus ipſius boves ex rure, ven ipſum in urbem, ſimilis factus homini, & ad ipſum a tit. Bovum autem amiſſione renunciatâ Tireſiæ, ille a

lercurio exivit, augurium aliquod de fure conside-
. Et hic jubet dicere sibi quamnam avem vide-
Mercurius autem, primò vidisse aquilam à sinistris
ram volantem, dixit. Hic non ad se id esse cùm di-
ecundò cornicem super arbore quadam sedentem
& modò superiùs aspicientem, modò ad terram de-
m, vati refert. Et is, re cognitâ, ait, Sed hæc cornix
r cœlum & terram, si tu velit, meas me receptu-
ves.

rmone uti quispiam poterit adversus virum furacem.

Canes.

bens quidam duos canes, alterum venari docuit,
lterum domum servare. Caterùm si quando vena-
peret aliquid, qui domum custodiebat, particeps
m eo erat cœnæ. Ægrè ferente autem venatico, &
iente, quòd ipse quotidie laboraret, ille nihil fa-
is nutriretur laboribus; respondens ipse ait, Non
herum reprehende, qui non laborare me docuit,
res alienos comesse.

indicat, adolescentes, qui nihil sciunt, haud esse repre-hen-
ùm eos parentes sic educaverunt.

Maritus & Uxor.

bens quidam uxorem, quæ domesticis omnibus ini-
ica erat, voluit scire an etiam erga paternos dome-
tà afficeretur. Quapropter cum rationabili præ-
d suum patrem ipsam misit. Paucis verò pòst die-
reversâ, rogavit quomodo adversus illos habuis-
c verò cùm dixisset, Bubulci & pastores me suspe-
t; ad eam ait, Sed ô uxor, si eos odisti qui manè
agunt, serò autem redeunt; quid sperare oportet
ibuscum toto conversaris die?

a significat, sic sæpe ex parvis magna, & ex manifestis incerta
i.

Hœdus

Hœdus & Lupus.

HOedus derelictus à grege, perſequente lupo verſus ad eum dixit, O lupe, quoniam cr tuum cibum futurum, nè injucundè moriar, can primùm ut ſaltem. Lupo autem canente tibiâ, atq do ſaltante, canes cùm audiviſſent, lupum pe ſunt. Hic converſus, hœdo inquit, Meritò hæc m unt: oportebat enim me, coquus cùm ſim, tibicine agere.

Fabula ſignificat, qui ea, quibus naturâ apti ſunt, negligunt, rò aliorum ſunt, exercere conantur, in infortunia incidere.

Cancer & Vulpes.

CAncer è mari cùm aſcendiſſet, in loco quodam batur. Vulpes eſuriens ut vidit, acceſſit, ac eu puit. Ille devorandus ait, Sed ego condigna patior marinus cùm ſim, terreſtris eſſe volui.

Fabula ſignificat, homines etiam, qui propriis derelictis exerc quæ nihil conveniunt aggrediuntur, meritò infortunatos eſſe.

Citharœdus.

CItharœdus rudis in domo calce incruſtatâ fami ter, ut ſolebat, canens, & contrà reſonante in ſe exiſtimabatur valde canorus eſſe: verùm elatus hoc, cogitavit & theatro ſeſe committere oportere. fectus verò ad ſe oſtendendum, cùm malè admodum ret, lapidibus ipſum exploſum abegerunt.

Fabula ſignificat, ex rhetoribus quoſdam, qui in ſcholis viden aliqui, cùm ad res publicas ſe conferunt, nullius pretii eſſe.

Fures.

FUres in domum quandam ingreſſi, nihil inven niſi gallum; atque hoc capto abierunt. Hic ab e cidendus, rogabat, ut ſe dimitterent, dicens utilem hominibus, noctu eos ad opera excitando. Hi autem

Sed propter hoc tantò magìs occidêris: illos enim
ndo, furari nos non ſinis.
a ſignificat, ea maximè pravis eſſe adverſa, quæ bonis ſunt be-

Cornix & Corvus.

rnix corvo invidens, quòd is per auguri.. hominis vaticinaretur, ob idque crederetur utì futura ens, conſpicata viatores quoſdam prætereuntes, ivit rborem quandam, ſtánſque valde crocitavit. Illis ad vocem converſis, & admiratis, re cognità, quiquit, Abeamus heus vos: cornix enim eſt quæ cro-, & augurium non habet.
a indicat, eodem modo, & homines præſtantioribus cerræterquam quòd non ad æqua perveniunt, riſu quoque dignos

Cornix & Canis.

rnix Minervæ ſacrificans, canem invitavit ad epus. Ille autem ad eam dixit, Quid fruſtra ſacrificia is? Dea enim adeò te odit, ut ex peculiaribus quoq; guriis fidem ſuſtulerit. Cui cornix, Ob id magis ifico, ut reconcilietur mihi.
a ſignificat, pleroſque ob lucrum non vereri inimicos beneficiqui.

Corvus & Serpens.

rvus cibi indigens, ut ſerpentem in aprico quodam co dormientem vidit, hunc devolando rapuit. Hic vertiſſet, atque momordiſſet ipſum, corvus moridixit, Me miſerum, qui tale reperi lucrum, quo ereo!
a in virtum, qui ob theſaurorum inventionem de ſalute periclì-

Monedula ac Columba.

Onedula, in columbario quodam columbis viſis bene nutritis, dealbavit ſeſe, ivítque ut & ipſa

eoden

eodem cibo impertiretur. Hæ verò, donec tacebat, eam esse columbam, admiserunt: sed cùm aliquando ta, vocem emisisset, tunc ejus cognitâ naturâ, ex runt percutiendo: eáque privata eo cibo, rediit ad dulas rursum: & illæ, ob colorem cùm ipsam non rent, à suo cibo abegerunt, ut duorum appetens neut tiretur.

Fabula indicat, oportere & nos nostris contentos esse; consid avaritiam, præterquam quòd nihil juvet, auferre sæpe & quæ bona.

Monedula.

MOnedulam cùm quis cepisset, & pedem alligâ lo, suo tradidit filio. Hæc non ferendo victum homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, úmque nidum se contulit. Circumvoluto verò ram culo evolare haud valens, cùm moritura esset, secu quebatur, Me miseram, quæ apud homines non fe servitutem, incautè meâ me vitâ privavi!

Fabula indicat, nonnunquam quosdam, cùm se à mediocribus periculis liberare, in majora incidere.

Mercurius.

JUpiter Mercurio jussit, ut artificibus omnibus m cii medicamentum misceret: hic, eo trito & ad m ram facto, ex æquo singulis miscet. Cùm verò, solo sutore, multum supereset medicamenti, totum acc mortarium ei miscuit: atque hinc contigit artifices mentiri, maximè verò omnium sutores.

Fabula in mendaces artifices.

Jupiter.

JUpiter, formatis hominibus, omnes illis affectus in solum indere pudorem oblitus est. Quapropter n bens undenam ipsum introduceret, per turbam i eum jussit. Hic verò primùm indignè ferens, contr bat: vehementiùs verò eo instante, ait, Sed ego sa

lior pactis, si amor non ingrediatur: sin ingrediatur, ibo quamprimum. Ex hoc sanè evenit, omnia scorta cunda esse.

la significat, captos amore inverecundos esse.

Jupiter.

er nuptias celebrans, omnia animalia accipiebat: verò testudine tardè profectâ, admirans causam atis, rogavit eam quamobrem ipsa ad cœnam non rat. Cùm hæc dixisset, Domus chara, domus opti- atus ipsi, damnavit ut domum bajulans circum-

la significat, pleroſque homines eligere, parcè potiùs apud ſe quàm apud alios lautè.

Lupus & Ovis.

Lupus à canibus morsus, & malè affectus, abjectus cobat. Cibi verò indigens, visâ ove, rogabat ut po- præterfluente flumine sibi adferret: Si enim tu mi- uit, dederis potum, ego cibum mihi ipsi inveniam. cognitâ, ait, Sed si ego potum tibi do, tu & cibo me

a quadrat in virum maleficum, per ſimulationem inſidiantem.

Lepores.

pores olim belligerantes cum aquilis, invocârunt auxilium vulpes. Hæ autem dixerunt, Vobis aremur, nisi sciremus qui vos sitis, & cum quibus nini.

la significat, eos, qui cum præſtantioribus certant, ſuam ſalutem ere.

Formica.

Væ nunc formica, homo olim fuit: hic agricultura ssiduè incumbens, non erat propriis laboribus con- sed & vicinorum fructus surripiebat. Jupiter indignatus hujus avaritiâ, transmutavit eum in

hoc

hoc animal, quæ formica appellatur. Verùm cùm mut formam, non & affectum mutavit: nam usque nunc circumeundo, aliorum labores surripit, & sibi recon

Fabula indicat, naturâ pravos, etsi maximè speciem transmuta mores non mutare.

Vespertilio & Mustela.

Vespertilio in terram cùm cecidisset, à mustela ca est; & cùm occidendus esset, pro salute rog Hâc verò dicente, non posse ipsam dimittere, quòd na volucribus omnibus inimica foret; ait, Non avem, sed rem esse; & sic dimissus est. Deinde autem cùm ite cecidisset, & ab alia mustela captus esset, nè vora orabat. Hâc autem dicente, cunctis se inimicam esse n bus; hic, Non mus, sed vespertilio sum, dicebat; & ru dimissus est: atque ità evênit, bis mutato nomine, sal consecutum fuisse.

Fabula indicat, neque nos in eisdem semper esse oportere; consid tes eos qui ad tempus mutantur, plerunque pericula effugere.

Viatores.

Viatores secundum littus quoddam iter facie iverunt in speculam quandam, & ibi conspicat menta procul natantia, navem esse magnam exist runt: quamobrem expectaverunt, tanquam appulsu esset. Cùm verò à vento data sarmenta propiùs forent, navem ampliùs, sed scapham videre videbantur. A ctis autem illis, cùm sarmenta esse vidissent, int dixerunt, Ut nos igitur frustra quod nihil est exp bamus!

Fabula indicat, nonnullos homines, qui ex improviso terribil videntur, cùm periculum feceris, nullius esse pretii.

Asinus sylvestris.

Asinus sylvestris, asino viso domestico in loco qu aprico, profectus ad ipsum, beatum dicebat, &

habitudine & cibi perceptione. Deinde autem cùm ſſet eum ferentem onera, & agaſonem retro ſequen- & baculis ipſum percutientem, ait, Aſt ego non am- beatum te exiſtimabo: video enim non ſine magnis s habere te felicitatem.

bula indicat, non eſſe æmulanda lucra, in quibus inſunt pericula & iæ.

Aſini.

Sini olim, propterea quòd aſſiduè onera ferrent, & fatigarentur, legatos miſerunt ad Jovem, ſolutio- laborum petentes. Hic autem oſtendere ipſis volens n poſſe fieri, ait, Tunc eos liberatum iri laboribus, mingendo fluvium fecerint. At illi eum verum di- exiſtimantes, ex illo & nunc uſque ubi aliorum uri- viderint aſinorum, illic & circumſtando mingunt.

bula indicat, unicuique quod fatale eſt, incurabile eſſe.

Aſinus & Vulpes.

Sinus indutus pelle leonis vagabatur, reliqua bruta perterrendo. Caterùm visâ vulpe, tentavit & hanc rrefacere. Hæc autem (caſu enim ipſius vocem au- rat) ad ipſum ait, Compertum habeto, quòd & ego iſſem, niſi rudentem audiviſſem.

bula ſignificat, nonnullos indoctos, qui iis qui extrà ſunt, aliqui identur, ex ſua linguacitate redargui.

Aſinus & Ranæ.

Sinus ligna ferens, pertranſibat paludem quandam. Lapſus autem ut decidit, nec ſurgere poſſet, lamenta- r ac ſuſpirabat. Ranæ autem quæ erant in palude, itis ſuſpiriis, Heus tu, dixerunt; quid faceres, ſi tanto empore, quanto nos, fuiſſes, cùm, quia paululùm ceci- , ſic lamenteris?

e ſermone uti quiſquam poterit in virum ſegnem, qui ob minimos uc labores triſtatur, cùm ipſe majoribus facilè reſiſtat.

Asinus & Corvus.

ASinus ulcerato dorso in prato quodam pascebat[ur] Corvo autem insidente sibi, & ulcus percutiente, [a]sinus rudebat ac saltabat. Sed agasone procul stante, ac [in]sidente, lupus præteriens ipsum vidit, & dixit, Miseri [a]quos si tantùm viderit, persequitur; huic autem & [ri]det.

Fabula indicat, maleficos homines, si tantùm appareant, dignosci

Asinus & Vulpes.

ASinus & vulpes, initâ inter se societate, exiver[unt] ad venationem. Leo verò cùm occurrisset ipsis, v[ul]pes imminens periculum videns, profecta ad leonem, tr[a]dituram ei asinum pollicita est, si sibi impunitatem pro[mi]serit. Qui cùm dimissurum eam dixisset, illa, addu[cit] asino, in casses quosdam ut incideret, fecit. Sed leo vid[ens] illum fugere minimè posse, primùm vulpem compreh[en]dit, deinde sic ad asinum versus est.

Fabula indicat, eos, qui sociis insidiantur, & seipsos nescios per[de]re

Gallina & Hirundo.

GAllina, serpentis ovis inventis, diligenter calefa[ciens] excludit. Hirundo autem cùm eam vidisset, ait, demens, quid hæc nutris, quæ cùm excreverint, à te pri[mùm] injuriam auspicabuntur?

Fabula significat, implacabilem esse pravitatem, licèt afficiatur maximis beneficiis.

Camelus.

CUm primùm visus est camelus, homines perterr[ebant] & magnitudinem admirati, fugiebant. Ubi v[ero] procedente tempore cognoverunt ipsius mansuetudin[em] confisi sunt eò usque, ut ad eum accederent. At intell[ecto] paulò pòst, belluæ non inesse bilem, eò contemptiùs iêre[nt] frena ei imponerent, & pueris agendum traderent.

Fabula indicat, terribiles res consuetudine contemptibiles fieri.

Serpe

Serpens.

Erpens à multis hominibus peſſundatus, Jovem poſtu-
lavit. Jupiter autem ad eum dixit, Si qui prior con-
cavit pupugiſſes, nequaquam id facere ſecundus ag-
ſus fuiſſet.

bula ſignificat, eos qui priùs invadentibus reſiſtunt, aliis formido-
s fieri.

Columba.

Olumba ſiti correpta, ut vidit quodam in loco pocu-
lum aquæ depictum, verum rata, atque multo elata
etu, inſcia in tabulam offendit, uſque adeò ut pennis
us perfractis in terram decideret, atque à quodam oc-
rentium caperetur.

bula indicat, nonnullos homines, ob vehementes alacritates in-
ultò res aggredientes, injicere ſeſe in perniciem.

Columba & Cornix.

Olumba in columbario quodam nutrita, fœcunditate
ſuperbiebat. Cornix verò eâ auditâ, ait, Heus tu, de-
hac re gloriari: nam quò plures paris, eò plus mœro-
accumulas.

bula ſignificat, ex famulis quoque eos eſſe infeliciſſimos, qui in ſer-
e multos filios procreant.

Dives.

Ives duas habens filias, alterâ mortuâ præficas con-
duxit. Cùm verò altera filia dixiſſet, Ut nos miſe-
ipſæ, ad quas pertinet luctus, lamentari neſcimus: hæ
ò, quibus non eſt neceſſarium, vehementer plangunt:
ter ait, Ne mirare filia, ſi hæ ità lamententur: nam
morum gratiâ id agunt.

bula indicat, nonnullos homines ob avaritiam non vereri alienis
itatibus quæſtum facere.

Paſtor.

Aſtor, actis in quercetum quoddam ovibus, ſtratâ ſub
quercu veſte, aſcendit, & fructum decutiebat. Oves

verò inter edendum glandes, neſciæ, & veſtes unà de rârunt. At cùm paſtor deſcendiſſet, & quod erat ac vidit; O peſſima, ait, animalia! vos cæteris vellera veſtes præbetis; à me verò, qui vos nutrio, & veſtem ripitis.

Fabula indicat, pleroſque homines ob dementiam, eos, qui nihi ſe attinent, beneficio afficere, in domeſticos mala operari.

Bubulcus.

Bubulcus armentum taurorum paſcens, amiſit vi lum; luſtrando omnem ſolitudinem, indagando ram traxit. Ubi invenire nihil potuit, precatus eſt Jov ſi furem qui vitulum cepit oſtenderet, hœdum in ſacr cium oblaturum. Cæterùm proficiſcens in querce quoddam, invenit à leone devorari vitulum. Trepi igitur & perterrefactus, elevatis manibus ſuis in cœl ait, O domine Jupiter, promiſeram tibi hœdum me da rum eſſe, ſi furem invenirem; nunc taurum tibi recipio crificaturum, ſi hujus manus effugero.

Fabula in homines infortunatos, qui, dum quippiam amiſerint, p cantur ut inveniant: cùm invenerint, quærunt effugere.

Aquila.

Super petra aquila ſedebat leporem raptura: hanc a tem quidam percuſſit ſagittâ; quæ intra ipſam ingr eſt, ſed crena cum pennis ante oculos ſtabat: quam c vidiſſet, Et hoc mihi, ait, altera mœſtitia, quòd prop pennis intream.

Fabula ſignificat, durum eſſe, cùm quis à ſuis pericula patiatur.

Vermis & Vulpes.

Qui ſub cœno celabatur vermis, ſuper terram eg ſus, dicebat omnibus animalibus, Medicus ſum dicaminum doctus, qualis eſt Pæon deorum medicus. quomodo, ait vulpes, alios curans, teipſum claudum curas?

Fabula indicat, niſi præſtò experientia fuerit, omne verbum inane

Gall

Gallina auripera.

Allinam quis habens ova aurea parientem, ratus
intra ipſam auri maſſam ineſſe, occiſam aliis gallinis
lem reperit. Hic multum ſperans ſe inventurum divi-
um, etiam exiguis illis privatus eſt.

bula indicat, oportere contentum eſſe præſentibus, & fugere inex-
litatem.

Lupus & Vetula.

Upus eſuriens circuibat quærendo cibum. Profectus
autem ad locum quendam, audivit lugentem pueru-
, eíq; dicentem anum, Deſine plorare: ſin minùs, hac
tradam te lupo. Ratus igitur lupus ſeriò loqui ani-
m, expectabat ad multam horam. Sed cùm adveniſ-
eſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac
ntem, Si venerit lupus huc, interficiemus eum, fili.
auditis, lupus eundo dicebat, In hoc tugurio aliud
nt, aliud faciunt.

bula quadrat in homines, quorum facta verbis non reſpondent.

De Culice & Leone.

Vlex ad leonem accedens, ait, Neque timeo te, neque
fortior me es. Minus mihi adeſſe virium ideo exiſti-
, quòd laceres unguibus, & dentibus mordeas? hoc &
ina cum viro pugnans facit. Ego verò longè ſum te
ior. Si verò vis, veniamus ad pugnam. Et cùm tubâ
niſſet, culex inhæſit mordens circa nares ipſius læves
s. Leo autem propriis unguibus dilaniavit ſeipſum,
c indignatus eſt. Culex autem, victo leone, cùm ſo-
ſſet tubâ, & epinicia cecinisſet, evolavit. Araneæ verò
ulo implicitus, cùm devoraretur, lamentabatur, quòd,
maximis pugnans, à vili animali araneâ occideretur.

abulæ quadrat in eos, qui proſternunt magnos, & à parvis proſter-
ur.

FINIS.

Sales, ſive Facetiæ multùm jucundæ, ſelectæ ex libello POGGII Florentini, Oratoris eloquentiſſimi.

De Pigritia Adoleſcentis.

BOnutius adoleſcens facetus è familia Galiſcorum, d
eſſemus Conſtantiæ, admodum tardè ſurgebat è le
Cùm ſocii eam tarditatem culparent, quídve tam
in lecto ageret, percontarentur; ſubridens reſpon
Litigantes diſceptantéſque auſculto. Adſunt e
mavè mihi è veſtigio, cùm expergiſcor, duæ habitu muliebri; S
citudo videlicet & Pigritia. Quarum altera ſurgere hortatur,
aliquid operis facere, neque diem in lecto terere: altera, priorem
crepans, quieſcendum inquit, & propter frigoris vim in calore
permanendum, indulgendúmque corporis quieti, neque ſemper la
ribus vacandum. Prior inſuper rationes ſuas tuetur: ità ut
diutiùs diſputent atque altercentur, ego tamen æquus judex, in
Iam partem declinans, audio diſputantes, expectans quoad ſint
tentiâ concordes. Hoc fit ut ſurgam tardiùs, expectans litigii finem

De Gallo & Vulpe.

ESuriens quondam vulpes, ad decipiendas gallinas, quæ gallo d
arborem excelſiorem, quò ſibi aditus non erat, aſcenderant,
gallum blandè acceſſit: quem comiter cùm ſalutâſſet, Quid in exc
agis? inquit. Nunquid non audîſti nova hæc recentia tam ſalut
nobis? Nequaquam, cùm gallus reſpondiſſet; Atqui prænuntia
acceſſi, ait, ad communicandum tecum alacritatem. Animal
omnium concilium celebratum eſt, in quo pacem perpetuam omni
inter ſe firmârunt, ità ut omni ſublato timore, nulli ab altero i
diæ aut injuriæ fieri amplius queant, ſed pace & concordiâ om
ſruantur: licet abire unicuique, vel ſoli, quò velit, ſecuré. De
dito igitur, & hunc feſtum agamus diem. Agnitâ vulpis falla
gallus, Bonum, inquit, adfers nuntium, & mihi gratum: & col
altiùs protendens, proſpecturóque longiùs, & admiranti ſimilis
pedes ſe erexit. Tum, Quidnam aſpicis? vulpes cùm dixiſſet; D
inquit, magno curſu, ore patulo, adventantes canes. Tum tremeb
vu

es, Valeto, inquit: mihi fuga expedit antequam illi adveniant; nul cœpit abire. Huic gallus, Quónam fugis, aut quid times? Siquidem pace constitutâ nihil timendum. Dubito, inquit vulpes, anes isti audierint decretum pacis.

oc pacto, dolo elusus est dolus.

De Muliere obstinata, quæ Virum pediculosum vocavit.

Ulier quædam è nostris admodum viro contraria, semper verbis ejus objurgando refragabatur, perstans in eo quod cœperat, t superior esse vellet. Habitâ semel cum viro gravi altercatione, itum pediculosum vocavit. Ille, ut verbum illud retractaret, rem verberibus contundebat, pugnis cædens ac calcibus. Quò is cædebatur, eò plùs illa pediculosum appellabat. Vir tandem berando lassus, ut uxoris pertinaciam superaret, per funem in e puteum demisit, suffocaturum se dicens, nisi verbis ejusmodi ineret. Instantiùs perseverabat etiam in aqua ad mentum usque stituta, verbum illud continuans. Tum vir, nè ampliùs loqui pos- in puteum demersit, tentans si eam mortis periculo à verborum tinacia posset avertere. At illa, loquendi facultate ademptâ, etiam suffocaretur, quod loqui nequibat, digitis exprimebat: nam ibus super caput erectis, atque unguibus utriusque pollicis conctis, saltem quo potuit gestu, viro pediculos objiciebat. Unguibus n eorum digitorum pediculi à fœminis occîdi consueverant.

De eo qui Uxorem in flumine peremptam quærebat.

Lter uxorem quæ in flumine perierat quærens, adversus aquam proficiscitur. Tum quidam admiratus, cùm deorsum secundum æ cursum illam quærendam admoneret; Nequaquam hoc modo eritur, inquit: Ità enim, dum vixit, difficilis ac morosa fuit, reuarúmque moribus contraria, ut nunquam nisi contrario & adso flumine, etiam post mortem, ambulet.

De Sacerdote qui Caniculum sepelivit.

Rat sacerdos rusticanus in Thuscia admodum opulentus. Hic caniculum sibi charum, cùm mortuus esset, sepelivit in cœmeio. Sensit hoc episcopus, & in ejus pecuniam animum intendens, erdotem, velut maximi criminis reum, ad se puniendum vocat. cerdos, qui animum episcopi satìs noverat, quinquaginta aureos um deferens, ad episcopum devenit. Qui sepulturam canis gravi- accusans, jussit ad carcerem sacerdotem duci. Hic vir sagax, O ter, inquit, si nosceres prudentiam caniculi, non mirareris si sepul-

turam inter homines meruit: fuit enim plusquam ingenio bu tum in vita, tum præcipuè in morte. Quidnam hoc est, ait episc Testamentum, inquit sacerdos, in fine vitæ condens, sciénsque eg tem tuam, tibi quinquaginta aureos ex testamento reliquit, quos cùm detuli. Tum episcopus, testamentum & sepulturam comprob acceptâ pecuniâ, sacerdotem absolvit.

De Milite qui Uxorem habuit litigiosam.

HAbebat Florentinus, Eques admodum nobilis, uxorem litigi hac perversam, quæ quotidie ad religiosum confessorem, vel aiunt) devotum suum, querelas viri & vitia deferebat. Hic E tem reprehendebat objurgabátque. Aliquando verbis admon uxoris, & ut pacem inter eos poneret, rogavit virum ad confessio peccatorum: quâ factâ, non dubitabat conventuram inter eos cordiam. Paruit Eques. Et cùm Religiosus eum sua peccata ex care jussisset, Nequaquam est opus, inquit; quicquid enim unq commisi, & multò plura etiam, ab uxore sæpius tibi recitata e terunt.

Facetissimum de Sene quodam, qui Asinum portavit super se.

DIcebatur inter secretarios Pontificis, eos, qui ad vulgi opinion viverent, miserrimâ premi servitute; cùm nequaquam possi esset, cùm diversa sentirent, placere omnibus, diversis diversa p bantibus. Tum quidam ad eam sententiam fabulam retulit, qu nuper in Alemania scriptam factámque vidisset. Senem ait fu qui cum adolescentulo filio, præcedente absque onere asello, q venditurus erat, ad mercatum proficiscebatur. Prætereunti viam, quidam in agro opus facientes senem culpârunt, quòd asell nihil ferentem neque pater neque filius ascendisset, sed vacu onere sivérent; cùm alter præ senectute, alter præ ætate tenera ve culo egeret. Tum senex adolescentem asino imposuit, ipse pedibus i faciens. Hoc alii conspicientes, culpârunt stultitiam senis, quòd, a lescente, qui validior erat, super asinum posito, ipse ætate confec pedibus asellum sequeretur. Is, mutato consilio, atque adolescente posito, ipse asinum ascendit. Paululùm verò progressus, audi alios se culpantes, quòd parvulum filium, nullâ ratione ætatis h bitâ, tantum servum post se traheret, ipse asello (qui pater era insidens. His verbis permotus, filium secum asello superimposuit, pa

ter ſequens. Interrogatus autem ab aliis, an ſuus eſſet aſellus; nuiſſet, caſtigatus eſt verbis, quòd ejus, tanquã alîus, nullam haberet, minimè apti ad tantum onus, cùm ſatis unus ad ſe- eſſe debuiſſet. Hic homo perturbatus tot ſententiis, cùm neq; aſello, neque ambobus, neque altero ſuperimpoſito, abſque ca- progredi poſſet, tandem aſellum pedibus junctis ligavit, atque ſuſpenſum, ſuo filíque collo ſuperimpoſitum, ad mercatum e cæpit. Omnibus propter novitatem ſpectaculi ad riſum effu- ſtultitiam amborum, maximè verò patris, increpantibus; in- us ille, ſupra ripam fluminis conſiſtens, ligatum aſinum in dejecit, atque ità amiſſo aſino domum rediit. Ità bonus vir, nnibus placere cupit, nemini ſatisfaciens, aſinum perdidit.

De Homine qui in ſomnis Aurum reperiebat.

Micus quidam noſter aurum à ſe repertum noctu per ſomnum referebat in cœtu. Tum quidam, Vide nè tibi accidat, ait, quod icino, cui aurum in ſtercus cecidit. Cùm ſomnium narrari po- nus, Vicinus, inquit, noſter ſomniavit, ductum ſe à dæmone in ad aurum effodiendum: cùm multum reperiſſet, Non licet, t dæmon, nunc auferre; ſed ſigna locum, ut cognoſci à te ſolo . Cùm alter, quo ſignaculo uteretur, peteret; Caca hîc, inquit , nam hoc maximè modo nullus hîc aurũ eſſe ſuſpicabitur, & oli res nota erit. Annuit vir; & ſtatim expergefactus, ſenſit in ventrem admodum laxâſſe. Inter fœtorem & ſtercus cùm ſur- ſet, domo exiturus, capiti capitium ultimò impoſuit, in quo ca- nocte ſtercus fecerat: iniquo fœtore permotus, inquinatum & caſariem lavit. Ità aureum ſomnium in merdam rediit.

De deriſione hominis Porcum occidere volentis.

Os erat in oppido quodam Piceni, ut qui hyeme porcum occi- diſſet, viciniam ad cœnam invitaret. Quidam, quo pacto eam ſam vitaret, compatrem conſulit. Dic (inquit ille) cras, por- tibi hâc nocte furto ablatum. Et ſimul, nihil tale illo verente, m clàm porcum nocte furto ſurripuit. Manè conſpiciens ſibi m ablatum, ad compatrem profectus, altâ voce querebatur, m ſibi furto ſurreptum. Tum alter, Rectè, compater mi, ſapis, it; ità enim te docui locuturum. Cùm ille ſæpius & per omnes uraret, id verum eſſe: Bene agis, reſpondebat, & ſecundum lium meum. Cùm ille juramento iteraret: Hoc modo te loqui de- antea monui, reſpondebat, & ſanum conſilium dedi tibi. Tan- elu ſus abiit.

De

De Vulpe à Ruſtico in palea abſcondita.

Vulpes olim fugiens in venatione canes, divertit ad ruſti qui in area triticum terebat, rogans ut à canibus ſe tuer & ſimul pollicita eſt, nunquam ſe ejus pullos gallinaceos læſ Annuit ruſticus conditioni, & ſumptis paleis furculâ vulpem Advenit unus & item alter ex venatoribus vulpem quærens bant autem ruſticum, nunquid vulpem fugientem vidiſſet, & ejus. Ille verbis vulpem per certam viam defugiſſe, vultu ve oculis latêre ſub paleis innuebat. Illi, potiùs ad verba quàm a tum reſpicientes, abiêrunt. Tum ruſticus, detectâ vulpe, Serv quit, modò promiſſa: nam verbis meis evaſiſti, cùm dicerem a At illa, quæ ſibi timens per rimam inter paleas ruſticum conten batur diligenter, Verba tua, inquit, bona fuêre, ſed actus ſatìs

Dictum in eos, qui aliud verbis, aliud re agunt.

De Florentino qui Equum emerat.

Notus mihi Florentinus, Romæ empturus neceſſariò equum ctus eſt cum venditore, qui 25 aureos, pretium carius equo ſtulabat; ſe 15 daturum in præſentia, reliquorum verò ſe debit ejus eſſe velle annuit. Venditor poſtridie cùm reſiduum poſcere lutionem recuſans, Servabo conventa, emptor inquit: Pepig quidem ut debitor tuus ſim futurus; ſi autem tibi ſatisfecero, ſum debitor tuus ampliùs futurus.

De Ægyptio hortato ad fidem.

Hortatus eſt Chriſtianus quendam infidelem Ægyptium, qu ſibi diutina vitæ conſuetudo fuerat, cùm is in Italiam ven ut ſemel intereſſet in Eccleſia dum miſſa ſolennis celebraretur ſentitur ille, & miſſæ interfuit cum Chriſtianis. Rogatus dein cætu, quid ſibi de cæremoniis & ſolennitate officii videretur ſpondit, Omnia rectè & ex ordine præter unum ſibi videri: nu enim charitatem in ea miſſa eſſe ſervatam; cùm unus ſolùm, rel eſurientibus, comediſſet ac bibiſſet, nullâ portione cibi ac potûs quis impensâ.

Facetum hominis dictum, Aſinum erudire promittentis.

Tyrannus, ad exhauriendum bona ſubditi qui ſe multa factu jactitabat, ſub gravi pœna præcepit, ut aſinum literas doc Ille impoſſibile ait fore, niſi multum temporis ſibi in erudiendo concederetur. Petere quantum vellet juſſus, decennium impetr Deridebatur ab omnibus, quoniam rem impoſſibilem ſuſcepiſſet.

consolatus, *Nihil timeo, ait: nam interim aut ego moriar, aut* aut dominus. *Quibus verbis ostendit salutare esse, rem diffi-* longum protrahi atque differri.

De Sacerdote, Epiphania an vir esset vel fœmina, ignorante.

us quidam de festo Epiphaniæ narravit mihi stultitiam sacer- contribulis sui. *Sacerdos fuit, inquit, qui populo nuntians Epi-* celebritatem futuram, *Cras, ait, summâ devotione venere-* Epiphaniam: *maximum est enim & præcipuum festum. Ne-* vir fuerit vel fœmina: *sed quisquis extiterit, à nobis est sum-* more hic dies custodiendus.

De Cantilena Tabernario placita.

lator quidam esuriens, cùm divertisset ad cauponulam, ven- nem cibo potúq; implevit. *Petenti pecuniam ait, nullos sibi esse* nos, *sed cantilenis se satis esse facturum. Tabernarius, non can-* pretio sibi opus esse, *respondit. Cui alter, Si eam cantionem di-* quæ placeat tibi, *num eâ pro pecunia contentus eris? Annuente* me, *cœpit viator canere; & an ea placeret, interrogavit. Cùm* esset campo, *unam & deinde alteram cecinit. Nullo cantu sibi* ieri *ille testatus est. Hîc viator, Dicam ergò nunc, inquit, eam* ibi sit placitura: *& arrepto marsupio, dissolventi similis, cœpit* onem quâ viatores uti consueverunt, Metti mano alla borsa, ga l'hoste. *Hoc est, Mitte manum ad bursam, & satisfac hospiti.* dicto, *nunquid illa sibi placeret, rogat. Placet hæc, inquit hospes.* viator, *Satisfactum est tibi ex pacto, ait, postquam hæc cantio* it tibi. *Itaque absque solutione discessit.*

De Sancti Antonii Fratre, & Laico, & Lupo.

Religiosus ex his quæstuariis qui pro sancto Antonio eleemosynam petunt, *agricolæ ad dandum sibi nescio quid frumenti persuasit eâ* citatione, *ut assereret omnes res suas, & oves præsertim, per eum* um *salvas & incolumes fore. Hujusmodi rusticus promissis fidens,* oves *licentiùs vagari permisisset, lupus plures ex eis comêdit.* ex re indignatus villicus, *cùm altero anno quæstuarius pro fru-* to rediret, *negavit, se quidquam daturum, & simul questus est,* es ejus fuisse pollicitationes. *Scisciranti causam fratri respondit* icus, *à lupo oves suas raptas. A lupo? inquit alter. Oho, mala est* ia, *& absque fide. Cave tibi ab eo: non enim sanctum Antonium* ùm, *sed ipsum Christum, si posset, falleret.*

tultum est his fidere, quorum exercitium in fraudando consumitur.

Ridenda

Ridenda de paucitate amicorum Dei responsio.

AD ægrum quendam, civem nostrum perfacetum, qui [illegible] *morbo diutiùs torquebatur, accessit Religiosus hortandi gr* [illegible] *Cui quidem, inter cætera consolationis verba, dixit, Solere De* [illegible] *quos diligit, hoc pacto castigare, & incommodis afficere. Non m* [illegible] *est, inquit ægrotus, si tam paucos amicos habet: habiturus, si ita* [illegible] *ctaret eos, etiam pauciores.*

De Medico qui insanos curabat.

PLures colloquebantur de supervacua cura (nè dicam stultit [illegible] *eorum, qui canes & accipitres ad aucupium alunt. Tum P* [illegible] *Florentinus, Rectè hos, inquit, risit stultus Mediolanensis.* [illegible] *narrari fabulam posceremus, Fuit, inquit, olim civis Mediolan* [illegible] *mentium & insanorum medicus, qui ad se delatos infra certum* [illegible] *pus sanandos suscipiebat. Erat autem curatio hujusmodi: Ha* [illegible] *domi aream, & in ea lacunam aquæ fœtidæ atque obscœnæ, n* [illegible] *nudos ad palum ligavit eos qui insani adducebantur; alios usq* [illegible] *genua, alios inguinibus tenus, nonnullos profundiùs, pro in* [illegible] *modo: ac eos tam diu aquâ atque inediâ macerabat, quoad vide* [illegible] *tur sani. Allatus est inter cæteros quidam, quem usque ad fem* [illegible] *aquam posuit: qui post quindecim dies cæpit respiscere, ac cu* [illegible] *rem rogare, ut ex aqua reduceretur. Ille hominem exemit à cruc* [illegible] *eâ tamen conditione, nè areâm egrederetur. Cùm diebus aliquo* [illegible] *ruisset; ut universam domum perambularet, at exteriorem jam* [illegible] *non egrederetur, permisit: reliquis sociis, qui plures erant, in* [illegible] *relictis, paruit diligenter medici mandatis. Stans verò aliqu* [illegible] *super ostium (neque enim egredi audebat, timore lacunæ) advet* [illegible] *tem equestrem juvenem cum accipitre & duobus canibus, e* [illegible] *qui sagaces dicuntur, ad se vocavit, motus rei novitate: neq,* [illegible] *quæ ante insaniam viderat, tenebat memoriâ. Cùm accessisset juv* [illegible] *Heus tu, inquit ille, ausculta; oro, mihi paucis, si libet, respond* [illegible] *quo veberis quid est? & quamobrem illud tenes? Equus, inqui* [illegible] *aucupii gratiâ. Tum deinceps, Verùm hoc quod manu gestas* [illegible] *vocatur? & in qua re illo uteris? Accipiter, respondit; & au* [illegible] *aptus querquedularum & perdicum. Tum alter, Hi quite com* [illegible] *tur, qui sunt? agè, & quid prosunt tibi? Canes, ait; & aucupi* [illegible] *commodati ad investigandas aves. Hæ autem aves, quarum ca* [illegible] *darum cansâ tot res paras, cujus pretii sunt, si in unum confera* [illegible] *tius anni capturam? Parum quid nescio, cùm respondisset, &*

reos non excederent; ſubdit homo, Quænam eſt equi, canium & accipitris impenſa? Quinquaginta aureorum, affirmavit. admiratus ſtultitiam equeſtris juvenis; Ho, ho, inquit, abi cyús, oro, atque adeò avola, antequam medicus domum redeat: ſi te hîc compererit, veluti inſaniſſimum omnium qui vivunt, unam ſuam conjiciet curandum cum cæteris mente captis, altra omnes, uſque ad mentum in aquam ſummam collocabit.

endit aucupii porrò ſtudium ſummam eſſe dementiam, niſi alio, & ab opulentis exercitii gratiâ fiat.

Facetiſſimum conſilium Minacii ad Ruſticum.

Ruſticus cùm caſtaneam arborem ad excutiendos fructus aſcenſſet, decidens ex ea, coſtam effregit pectoris. Hunc ad conſum acceſſit Minacius quidam, homo perfacetus: qui inter loquendaturum ſe illi nornam dixit, quâ ſervatâ, unquam ex arbore et. Vellem hîc antea, inquit æger, confuiſſes; attamen in fu poterit prodeſſe. Tum Minacius, Fac ſemper, inquit, nè ſis ce in deſcenſu quàm in aſcenſu; ſed eâ quâ aſcendis tarditate, das: hoc pacto nunquam præcipitem te agas.

Ejuſdem Minacii luſoris reſponſio.

us Minacius, cùm aliquando nummulos & veſtes inſuper ad illos luſiſſet (egens enim erat) flens ad oſtiolum taberuæ cum ſedebat. Videns mœrentem flentémque amicus, Quidnam i? inquit. Nihil, Minacius ait. Curnam ergò, ſi nihil habes, ? Hoc ſolum quòd nihil habeo, inquit. Admiratus ille, Quare ſi nihil habes, ploras? ait. Ob hanc ipſam cauſam, reſpondit, am nihil eſt mihi. Alter, nihil cauſæ cur ploraret, intelligealter, nihil ſibi reliquum ſupereſſe à ludo, plorabat.

De Paupere Monoculo, qui frumentum empturus erat.

Tempore quo Florentiæ ſumma aliquando erat annonæ caritas, iccſſit pauper luſcus ad forum, quoſdam ſextarios frumenti icebat) empturus. Rogavit hunc in foro percontantem pretium m alter ſuperveniens, quanti ſextarius frumenti venderetur: nis oculo, inquit, conſtat; deſignans bis verbis annonæ caritaHoc audiens ſcitulus, qui aderat, puer, Cur tu ergò, ait, tam em ſaccum portâſti, cùm non amplius quàm unum ſextarium emere?

Fabula

Fabula Mancini.

Mancinus vir ruſticus, oppidanus meus, frumento ad Figi-
caſtrum aſellis vehendo exercebatur, quos ille complur-
vecturam ſumebat. Cùm ille ſemel à mercatu rediens, feſſus è
aſcendiſſet aſinum quendam præſtantiorem, computatis in via a
præibat, domo appropinquans; eóque quo vehebatur minimè a
merato, viſum eſt ei unum deeſſe. Turbatus igitur, ac reliquis a
uxori quos reſtitueret commendatis, confeſtim eo aſino quo fer
ad mercatum ſeptem millibus paſſuum retrocedit: quærénſq
ſingulis obviis, an aſinum quempiam amiſſum reperiſſent;
omnes negarent, domum noctu, mœrens, & dolens jacturam
rediit. Tandem etiam ab uxore admonitus, cùm deſcendiſſet, il
quem tanto ſtudio & dolore quæſierat, aſinum eſſe cognovit.

De illo qui aratrum ſuper humerum portavit.

Alter Pierus nomine, admodum incultus, cùm uſque ad
diem arâſſet, feſſis bobus, & ipſe labore fatigatus, reditur
oppidum, aratrum ſuper aſellum alligat: deinde aſellum, præ
bobus, aſcendit. Qui cùm nimio onere gravatus ſub pondere de
ret, ſenſit tandem Pierus aſellum ire non poſſe. Tum deſcend
atque aratrum ſuper humerum ponens, rurſus aſellum aſcendit,
quiens, Nunc rectè ambulare potes: non enim tu, ſed ego ara
fero.

FINIS.